Din undervisningsvejledning til YOUCAT Firmelsesbog

Din undervisningsvejledning til YOUCAT firmelsesbog

af Eva Maria Nielsen

Ansgarstiftelsens Forlag 2013

Din undervisningsvejledning til YOUCAT firmelsesbog
Udarbejdet af Eva Maria Nielsen, Pastoral-Centret, 2013.

© Ansgarstiftelsens Forlag, København, 2013.
www.pastoral.dk

Forsidebilleder: © iStockPhoto / CEFutcher og © iStockPhoto / Rich Legg

Design og sats: Pastoral-Centret

Brugen af YOUCAT brandet bruges med venlig tilladelse fra redaktionen af
YOUCAT ved den østrigske bispekonference. www.youcat.org
Alle rettigheder forbeholdt. Må ikke kopieres eller gengives på nogen
måde uden forlagets skriftlige tilladelse. Undtaget herfra er uddrag på
højst 2 sider til brug i omtaler, når der samtidig henvises til kilden (bogens titel og forlag).
1. udgave 2013.
Udgivelsen af denne bog er muliggjort med støtte fra Bonifatius Werk, Tyskland.

BONIFATIUS
WERK

FORORD

Kære kateket,

Du skal i gang med at løse en af de allerstørste udfordringer der er for vores kirke i vor tid: at forkynde evangeliet for vores tids unge generation.

Det er samtidig også den vigtigste opgave. Hvorfor?

Fordi at forkynde evangeliet og udbrede troen er Kirkens første opgave. Hvis vi ikke gør det og gør det godt, er der egentlig ikke rigtig nogen mening med at vi eksisterer. For evangeliet er ment til at være mere sprængfarlig end en Al Qaeda celle. Det er ment til at antænde hvert atom i os og forvandle os med en smittefarlig sygdom af næstekærlighed, tro og livgivende håb.

Men også fordi det er denne forkyndelse, der skal fostre en ny generation af katolikker. Når jeg sidder i min egen menigheds bagerste bænkerækker, så er det ikke svært at lægge mærke til at hårfarverne bliver mere og mere hvide (inklusiv min egen!). Jeg behøver ikke et orakel for at kunne spå om at kirkens fremtid: Fremtidens kirkegængere er nogle helt andre personer end de gråhårede, der står her i dag. For de vil med tiden være døde og begravede. Præcis hvem fremtidens Kirke bliver, er noget, der bliver afgjort her og nu. Og den fremtid afhænger en hel del af, hvor gode vi er til at forkynde den katolske tro og gøre den relevant for de unge af i dag.

Men vi ved, at Kirken også er nødvendig i fremtiden. Et samfund uden den katolske kirkes tilstedeværelse bliver mere og mere tom. Kirken taler budskaber, som man ikke hører nogen andre steder. Livsvigtige budskaber for at vi som mennesker og som samfund kan finde et meningsfyldt og lykkeligt liv. Ved firmelsen udrustes en ny generation af kristne med Helligåndens kraft til at gå ud og revitalisere vores Kirke. Det er det, der gør din opgave så livsvigtig.

En fremtid i Kirken afhænger blandt andet af dig og din succes som trosformidler med dette års firmander. Vi har lavet dette materiale for at hjælpe dig. Men materialet skal kun ses som en ud af mange ting, der skal til for at få succes med at avle engagerede unge troende. Du skal bringe så mange elementer i spil som du overhovedet kan. Følg

med i vores hjemmeside (www.pastoral.dk) og abonnér på nyhedsbrevet for at få løbende inspiration til aktiviteter, tips til sociale medier, gode råd fra andre kateketer og meget mere. Brug vores ressourcer, som er skabt til at hjælpe menigheder med at evangelisere. Kontakt os, når du har et spørgsmål, et behov eller måske en god idé, som kan hjælpe andre kateketer.

Forberedelser inden undervisningsstart

Det er vigtigt at komme godt fra start. Det gør du ved at have et gennemtænkt forløb (i hvert fald i hovedtræk) for hele undervisningsforløbet. Hvis det passer jeres menighed at mødes med de unge over 12 gange, så kan du nemt tage et kapitel af YOUCAT Firmelsesbog pr. gang.

Læg gerne en weekend ind i forløbet. Om ikke andet en fuld lørdag. Det er vigtigt, for at de unge kan skabe sig et fælleskab, der senere hen kan være en hjælp til at holde fast i troen. Tjek DUK's tilbud. Det er en god oplevelse at komme af sted på en weekend og mødes med en masse andre unge firmander fra andre menigheder. DUK sørger for et rigtigt godt program med gode forkyndere, der taler i øjenhøjde med deltagerne.

Tænk over formen for jeres sammenkomster og tænk på omgivelserne. Nogle firmelseshold gør meget ud af at spise sammen. Måske mødes man en hverdags eftermiddag, bruger lidt tid på at forberede maden og dække bord sammen. Spiser og hører så aftenens indlæg under afslappede omstændigheder.

Introbrev

Når du sender et brev eller en email ud for at invitere de unge til undervisningen, så vil jeg anbefale dig at gøre det personligt. Henvend dig direkte til den unge med navns nævnelse. Skriv lidt om hvad han/hun kan forvente sig af kurset og hvorfor dette kan blive en tid, der forvandler deres liv. Vedlæg et brev til forældrene med praktiske informationer, pris og lignende. Du bør også fortælle forældrene om I stiller Bibel og YOUCAT til rådighed indenfor det samlede beløb og om de unge evt. får en Bibel eller andet i gave af jer, når de er blevet firmet.

Brug et fængende layout, så det skiller sig ud fra alle de andre informationer, de får. Der skal ikke så meget til: Fx bare en sort sideramme og en overskrift i en anderledes skrifttype. Printer du forældrebrevet i A5 er der bedre plads til det i opslagstavlen. Du kan se på vores hjemmeside efter skabeloner til disse breve.

FACILITÉR NETVÆRK

Ca. 97 % af din forkyndelse vil afhænge af, om du får skabt trygge rammer og af at der bliver skabt et minifællesskab i firmelsesholdet. Det er ikke altid nemt. Nogle gange har man bare et hold, der er for småt. Eller et hold, hvor der er ”problembørn”, eller hvor deltagerne bare ikke klinger sammen.

Men ud over hvad der foreslås i denne undervisningsvejledning, så kan du gøre dette:

- Indsaml email-adresser og mobiltelefonnumre og lav en liste så de unge kan komme i kontakt med hinanden
- Lav en facebook-gruppe for dette års firmelseshold. Husk at det er sådan, de unge kommunikerer. Sørg for at selv at være lidt aktiv i den gruppe.

Vil du have tips til sociale medier og kommunikation, så hold øje med vores hjemmeside og tilmeld dig vores nyhedsbrev. Her kommer vi jævnligt med hurtige tips til, hvordan du kan gøre dit arbejde som kateket lidt nemmere og meget mere effektivt.

PRIS

Glem ikke at undervisningen koster penge. Næsten alle aktiviteter koster penge i vores dage, og der er ikke mange forældre, der vil studse over at I opkræver fx 500 kroner for forløbet. Eller mere, hvis I inkluderer transport og deltagergebyr på en firmelsesweekend. Det er i hvert fald meget kunstigt at bede om latterligt små beløb som 125,-, for enhver ved at det må koste meget mere... Og vi vænner bare endnu en generation til at tro, at Kirken ikke koster penge. Så overvej at sætte prisen op, hvis I ikke allerede har gjort det. Tænk på at det måske kan finansiere, at I giver en god gave til firmanden, eller at I kan bruge lige præcis de materialer eller ressourcer, som I gerne vil have råd til.

Rigtig god fornøjelse med sæsonens undervisning – og husk at nyde de unge mennesker!

Marcelino Gauguin,

Leder af Pastoral-Centret

Indhold

Indledning 11

Undervejs 11

1. Marathon vs. Firmelse - Indføring 13

Praktisk gennemgang af enheden 13

Baggrund 13

Første etape: Hvem er jeg? Hvem er du? 14

Anden etape: Hvad forventer jeg og hvad forventes af mig? 28

2. Han findes, han findes ikke –Hvad kan vi vide om Gud? 32

Praktisk gennemgang af enheden 32

Baggrund: 32

Første etape: Eksisterer Gud? 33

Anden etape: Hvorfor mennesker tror på Gud 42

Tredje etape: Gud og mig! 44

3. Hvorfor verden har et knæk 66

Praktisk gennemgang af enheden 66

Baggrund: 66

Første etape: "Den, som ikke laver fejl, laver som regel slet ingenting." 69

Anden etape: At vende om og begynde på en frisk 80

Tredje etape: Tro er handling! 88

4-6. Jesus – mere end blot et menneske 93

Praktisk gennemgang af enheden 93

Baggrund: 93

Første etape: Hvem var Jesus Kristus? 95

Anden etape: Date med Jesus – Jesus i dag 101

Tredje etape: Kom i samtale med Jesus 109

7. Forskningsrejse til Helligånden 123

Praktisk gennemgang af enheden 123

Baggrund: 123

Første etape: Disciplene erfarer Helligånden 126

Anden etape: Hvem er Helligånden? 132

Tredje etape: Helligånden – i mit liv? 144

8. Bøn – I nærkontakt med den levende Gud 147

Praktisk gennemgang af enheden 147

Baggrund: 147

Første etape: Hvem beder overhovedet i dag? 152

Anden etape: At lade munden løbe frit eller den frie bøn 164

Tredje etape: At bede helt traditionel 169

9. Kirken – hjemsted for dig og mig 177

Praktisk gennemgang af enheden 177

Baggrund: 177

Første etape: Intet menneske er en ø 181

Anden etape: Kirken – et stærkt fællesskab! 183

Tredje etape: Kirke – og mig? 187

10. Eukaristi – om Guds storsind 197

Praktisk gennemgang af enheden 197

Baggrund: 197

Første etape: Messe – hvad skal jeg dog der? 200

Anden etape: Eukaristien – Jesus giver sig selv til os 207

Tredje etape: Jeg sulter 211

11. Update! Skriftemål! 222

Praktisk gennemgang af enheden 222

Baggrund: 222

Første etape: Du er fri 227

Anden etape: Hvis ansvar er det? 231

Tredje etape: Jeg vender om til dig, far 239

12. Hvad sker ved firmelsen? 242

Praktisk gennemgang af enheden 242

Baggrund: 242

Første etape: Et stærkt vidnesbyrd: Ja, jeg tror! 244

Anden etape: En bærende ritus – Vær beseglet! 248

Tredje etape: Jeg giver dig min fred 252

Indledning

Undervejs

De næste par måneder vil du tilbringe tid med unge mennesker, som er undervejs til at modtage firmelsens sakramente. De unge har forskellige grunde, til at deltage i undervisningen. Nogen har et ståsted i menigheden, andre er helt nye. Nogen vil være famlende, i tvivl om de virkelig vil lade sig firme. Andre har det helt klart: Det vil de bare. Sammen vil I begive jer af sted og tilbagelægge et stykke vej.

I begyndelsen af firmelsesforberedelsen er det vigtigt, at alle lærer hinanden at kende. Brug god tid på at skabe fællesskab og enhed mellem de unge, som oftest ikke kender hinanden fra deres hverdag – skole, fritidsaktiviteter og menighedens liv. Jo bedre, de unge kommer til at kende hinanden og tør være åbne over for hinanden, jo større bliver udbyttet af firmelsesundervisningen.

Firmanderne er i en fase af deres udvikling, hvor det kan være svært at være ærlige omkring sig selv. Det er udfordrende og kan til dels også være grænseoverskridende at indrømme svagheder. Angsten for at falde uden for fællesskabet, miste de andres accept, og frygten for at gå fallit og ensomheden gør, at de hurtigt gør sig ”cool” og hævede over alt.

Du er Kirkens ansigt.

For de unge tegner du firmelsesforberedelsen. Du er kirkens ansigt for dem - især hvis de ikke er kirkevante. Undervurder ikke din indflydelse på de unge mennesker. Undervis med hele din personlighed. Vær ærlig og tal åbent om din personlige tro. De unge lader sig ikke overbevise af lærdom, men af vidner og af din begejstring. Og det, selv om de måske ikke med det samme er fyr og flamme for kirkens tro.

Samarbejd med Jesus.

Synes du, det er et stort ansvar, du har over for disse unge mennesker? Det er rigtigt, men dette ansvar bærer du ikke alene. Du deler det med Jesus, som er kirkens Herre. Uden ham går ingenting. Det er vigtigt, at du taler med ham, beder og at I undervisningen også bruger tid til at

bede sammen. Og det både når det går rigtig godt og er skægt og også når der er knuder på linen og noget er gået fuldstændig skævt.

FORNY DIN EGEN TRO.

Du er ikke bare kirkens ansigt for de unge. Du er også den, der tegner vejen, står til rådighed, forklarer troen. Derfor er det en god ide, at du bruger tid på at forny din egen tro og fordybe dig i den. Læs Youcat, bed og søg vejledning.

MÅL IKKE SUCCESEN.

Forberedelsen er ikke gået fallit, fordi nogen vælger ikke at lade sig firme eller ikke engagerer sig nok. Tit kommer noget, de unge har hørt eller oplevet i denne tid, til at slå rødder på et senere tidspunkt. Overgiv de unge mennesker til Gud. De er i hans hænder.

Det vigtigste i arbejdet med firmanderne er, at de står i centrum og at du tager deres livserfaringer som udgangspunkt i din måde at tale om troen på. Der findes berøringsflader mellem de unges liv og spørgsmål og kirkens tro. Når de unge oplever, at kirken faktisk har noget at sige til deres spørgsmål, får de mindst lige så meget viden, som hvis du bare terpede lektier. De samler viden om troen, når de oplever den, fejrer den, som når de læser og hører om den.

Dette materiale byder på forskellige forslag til undervisning. Vi kalder de særskilte aktiviteter for skridt. Du kan bruge disse skridt til at understøtte din undervisning med praktiske aktiviteter. Det er ikke meningen, at du skal gennemgå alle. Kik på forslagene og brug dem, der passer bedst til jeres gruppe. Prøv at bruge alle sanser i undervisningen. Lugte, smage, føle høre og se – det er vigtigt at skabe plads til oplevelser med sanser, og faktisk er det den katolske kirkes varemærke.

1. Marathon vs. Firmelse - Indføring

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund

Undervisningens regler. I denne første undervisningsenhed bruger I blandt andet tid på at tale om forberedelsens regler (jfr. Maraton) og jeres egne grupperegler.

Firmelse er power. I materialet bliver firmelsen sammenlignet med en maraton og deltagerne får fire råd med på vejen, hvordan de kan træne op til deres store dag.

Træningsplanen består af fire trin:

1. at være med i hele kurset.
2. at søge Guds nærhed
3. at komme i samtale med Gud
4. at lytte til Guds budskab

Det er vigtigt, at de unge forstår, at forberedelsen ikke handler om at vide en hel masse, men at de som de mennesker, de er, skal overgive sig til Gud og blive tilsluttet til Guds ”elektriske kredsløb”.

Når de deltager i søndagsmessen får de unge en erfaring af troen, som du ikke kan nøjes med om at fortælle om. Prøv at skabe sammenhæng mellem undervisningen og gudstjenester.

Bibelen er vigtigt og det er vigtigt, at de unge har deres egen bibel. Den må gerne bruges. Prøv at tage den ofte frem og find på flere måder de skal bruge den på.

Selve undervisningen styrker fællesskabet og formidler viden. Men husk, at du som underviser ikke står med hele sandheden. Du skal ikke udtømme din lærdom i de unge mennesker. Faktisk lærer I af hinanden. Det er aldrig en envejskommunikation, men de unge lærer meget af din måde at være på.

Aktiv deltagelse mener både at komme til undervisningen og deltage i menighedens søndagsmesse.

Første etape: Hvem er jeg? Hvem er du?

Mål: Lære hinanden at kende og blive bevidst om, hvem de selv er, hvad de står ind for m.m. Som gruppe skal I rystes godt sammen.

Skridt 1.1.: Livet er som en frugtsalat

Materiale: musik, cd-afspiller, garnnøgle, tegnestifter, notespapir, kort i postkortstørrelse, køkkengrej som skåle, knive og skærebrætter. Alle medbringer derudover et stykke frugt.

Vis garnnøglet frem og forklar: Jeg har et garnnøgle her. Jeg beholder begyndelsen på tråden i min hånd. Men jeg vil gerne lære jer bedre at kende. Derfor kaster jeg garnnøglet til en af jer og spørger vedkommende: Hvad hedder du? Du svarer på spørgsmålet, holder fast i tråden og spørger så en tredje om noget, du gerne vil vide. I kan spørge om alt muligt; men gør gerne brug af de spørgsmål, som jeg har skrevet på tavlen.

Hvad hedder du?

Hvor gammel er du?

Hvor mange søskende har du?

Hvor kommer du fra?

Hvad kan du godt lide?

Hvad kan du slet ikke lide?

Hvad elsker du at spise?

Hvilken bog/film/sang har gjort indtryk på dig?

Hvor går du i skole?

I hvilken klasse går du?

Hvad kan du bedst lide ved skolen?

Hvad er dit yndlingsfag?

Hvad laver du i fritiden?

Hvor tit kommer du her i menigheden?

Hvad er dit drømmejob?

Hvem er din favoritsanger?

Hvad læser du?

Hvilke spil spiller du på nettet?

Hvad har gjort dig ked af det i den sidste tid?

Hvad forventer du af firmelsen?

Hvad ønsker du af denne undervisning?

Prøv at spørge alle om så mange ting som muligt, mens I væver jeres fælles ”net” (dvs. kaster garnnøglet til hinanden).

Derefter stiger alle deltagere op på hver sin stol, og nettet bliver fastgjort til loftet med tegnestifterne.

Alle lægger nu deres medbragte frugt m.m. i midten. Sammen skal I lave en frugtsalat.

Skær frugterne ud. Bed deltagerne om at kikke på de forskellige frugter (farve, konsistens, smag).

Hvordan kan de være et tegn på, at vi skal finde smag for hinanden?

De forskellige frugter giver salaten en enestående smag. Nogle gange er det, som om det, der i første omgang slet ikke så ud til at passe sammen, alligevel harmonerer med hinanden og dermed fremmer den fælles frugtsmag. Vær opmærksom på, at en salat ikke er frugtmos. Alle frugter bibeholder deres egen smag og konsistens. De er enestående, uerstattelige i deres smag og konsistens. På samme måde er det med os mennesker. Gud har skabt os, sådan som vi er, og elsker os, sådan som vi er. Han ønsker ikke, at vi ligner hinanden og bliver kopier, men at vi beholder vor personlige smag. En ”enhedsmos” bliver kedelig i længden. Men de store frugter er nødt til at blive skåret i mindre stykker for at kunne harmonere sammen med de andre. Sammen kan de fremme frugtsalatens smag. Alle skal være opmærksomme på, at enhver deltager kan udfolde sig som den, han/hun er.

SKRIDT 1.2: SÅDAN ER JEG

Materiale: to plakater i A3-størrelse med enten et stort NEJ eller et stort JA på, snor eller crepepapir, spørgeskemaer samt aforismer.

En aforisme er en kort, præcis og fyndig formulering af en (filosofisk eller moraliserende) tanke, fremsat uden argumentation (Definitionen er taget fra *Den danske ordbog*).

Hæng i den ene ende af undervisningslokalet plakaten med teksten ”Nej” op på væggen. Plakaten med teksten ”Ja” placeres på den modsatte væg. Forbind de to plakater med et tov, som du lægger på gulvet eller noget crepepapir. Du skal nu læse nogle aforismer, dvs. udsagn af forskellige personer, op. Hver ung må selv afgøre, om han/hun er enig eller ej. De unge, der er enige i udsagnet, stiller sig under ”Ja”- plakaten. Er de uenige, står de ved ”Nej”- væggen. Er de usikre, skal de stille sig ved siden af tovet/crepepapiret, alt efter hvilken retning, de hælder mest til.

Når alle har placeret sig, kan du gerne bruge tiden til at spørge nogle af dem: Hvorfor har du valgt dette standpunkt? Føler du dig godt tilpas med dette standpunkt? Hvorfor vidste du med det samme, hvor du skulle stå?

Læs nu nogle af aforismerne op og drøft jeres holdninger med hinanden.

Aforismer: Er du enig (*JA*) eller ikke (*NEJ*)?

Vi er aldrig ved målet, men altid undervejs. *Vincent af Paul*

Man skal altid betragte verden med barnets øjne. *Henri Matisse*

Vi er de mennesker, som de har advaret vore forældre om. *Graffiti*

I denne verden skal der arbejdes hårdt. De unge skal lære det, for ellers ligner deres protester bare en makulatur. *Gerd Bucerius*

Kærligheden er livets krydderi: den kan forsøde det, men også salte det. *Konfucius*

Kærligheden er intet andet end en kamp, som begge vinder. *Madonna*

At være hjemme betyder de mennesker, som vi forstår, og som forstår os. *Max Frisch*

At elske et menneske betyder at se det sådan, som Gud har villet det. *Fjodor Dostojewski*

Kærlighed er, at man accepterer den andens fejl uden at komme med forbedringsforslag. *Paul Watzlawick*

Retfærdighed er den svages ret. *Joseph Joubert*

Det vil ikke være muligt for samfundet at frelse de få rige, hvis ikke det er i stand til at hjælpe de mange fattige. *John F. Kennedy*

Det er simpelthen forkert at mene, at lykken består i, at alle drømme opfyldes. *Leo Tolstoi*

I ethvert menneske kan Gud vise sig for mig. *Novalis*

Den længste rejse er rejsen indadtil. *Dag Hammerskjöld*

Når mennesket beder, ånder Gud i det. *Friedrich Hebel*

Døden er ikke en ulykke for den, som dør; men for dem, som overlever. *Karl Marx*

Lykken bor i os, den flyver ikke omkring os. *Russisk ordsprog*

...

Hvis du ønsker at være lykkelig, så forøg ikke dine besiddelser, men mindsk dine ønsker. *Seneca*

Problemer er muligheder, som viser os, hvad vi kan. *Duke Ellington*

En håndfuld rækker langt, hvis den gives som gave i kærlighed. *Indisk ordsprog*

Mange mennesker forsømmer den lille lykke, mens de forgæves venter på den store. *Pearl S. Buck*

Meget få mennesker lever i dag, de fleste forbereder sig på at leve i morgen. *Jonathan Swift*

Skriv i dit hjerte, at hver eneste dag er den bedste dag i dit liv. *Ralph Waldo Emerson*

Alene følelsen af at leve er glæde nok. *Emily Dickinson*

Lykke kommer indefra og ikke udefra; og derfor afhænger den ikke af, hvad vi har, men af hvad vi er. *Henry van Dyke*

Smilet er den korteste afstand mellem to mennesker. *Victor Borge*

At vove er at miste fodfæstet et kort øjeblik – ikke at vove er at miste livet. *Søren Kierkegaard*

Lykken bliver aldrig mindre af at blive delt. *Gautama Buddha*

Nogle mennesker giver deres sorger svømmeundervisning i stedet for at drukne dem. *Mark Twain.*

Lad nu de unge sætte sig sammen to og to. Hver af dem får et stykke papir med spørgsmål om hinandens liv i hånden. Lad dem drøfte og udfylde det sammen. Hvis de unge forlader selve spørgeskemaet og fortæller noget om sig selv, er det helt fint. Formålet er, at de lærer hinanden at kende og kan præsentere den anden eller noget "helt specielt" om den anden i gruppen, forudsat naturligvis, at den anden er indforstået.

Bagefter præsenterer de hinanden i den store gruppe. Det er tit nemmere at tale om en anden foran en større gruppe end at præsentere sig selv.

Spørgeskema

	Helt korrekt	*korrekt*	*Ved ikke*	*Passer ikke*	*Fuldstændig forkert*
Jeg kan godt lide at gå i skole					
Jeg hører gerne musik					
Jeg dyrker tit idræt					
Tøj er vigtigt for mig					
I weekenden er jeg tit undervejs					
Mine forældre forstår mig					
Jeg har gode venner					
Jeg ønsker mig en kæreste					
Jeg tror på Gud					
Jeg deltager frivilligt i firmelsesforberedelsen					
Jeg ved, hvad firmelsen handler om					
Jeg kommer tit i kirken					
Jeg føler mig godt tilpas i min menighed					
Jeg er ikke bange for at fortælle andre om mig selv.					

SKRIDT 1.3: LIVETS BRIKKER SÆTTES PÅ PLADS

Materiale: Katie Melua ”The Spider’s Web” (kan vises med projektor som youtubefilm) http://youtu.be/tK2z1G20_9U

Den engelske tekst findes på http://songteksten.net/lyric/2906/53976/katie-melua/spiders-web.html.

Den danske tekst findes nedenunder, meditativ musik, A4- og A2-papir, farver, vand, blyanter, farveblyanter, saks og lim, nummererede sedler

Lyt sammen til Katie Melua ”The Spider’s Web”. Uddel evt. dansk oversættelse af teksten.

Oversættelse

Den engelske tekst af Spider's Web (Katie Melua) findes også på http://www.songteksten.nl/songteksten/57142/

Dansk oversættelse:

Edderkoppespind

Hvis en sort mand er racistisk, er det okay?
Hvis det er den hvide mands racisme, der gjorde ham sådan,
fordi bøllen er offeret, siger de,
Er de i en vis forstand alle ens.

Fordi grænsen mellem
forkert og rigtigt
er ligesom en smal tråd
fra et spindelvæv.
Klaverets taster er sorte og hvide;
men de lyder som en million farver i dit sind.

Jeg kunne fortælle, at du burde gå i krig,
Eller jeg kunne marchere for fred og ingen kamp længere,
Hvordan ved jeg, hvad der er rigtigt?
Og jeg håber, at han gør, når han sender dig ud for at kæmpe.

Fordi grænsen mellem forkert og rigtigt
er ligesom en smal tråd fra et spindelvæv.
Klaverets taster er sorte og hvide;
Men de lyder som en million farver i dit sind.

Skal vi handle ud fra skylden?
Eller skal vi jage de øjeblikke væk?
Skal vi leve?
Skal vi give?
Husk altid kanonerne og fjerene i tide,
Fordi grænsen mellem forkert og rigtigt
er ligesom en smal tråd fra et spindelvæv.
Klaverets taster er sorte og hvide;
men de lyder som en million farver i dit sind.

- Hvad synger Melua om?
- Hvad synes du bedst om ved denne sang?
- Hvordan tror du, følgende sætninger skal forstås?

If a black man is racist, is it okay?
If it's the white man's racism that made him that way,
Because the bully's the victim they say,
By some sense they're all the same.

Because the line between,
Wrong and right,
Is the width of a thread,
From a spider's web.
The piano keys are black and white,
But they sound like a million colours in your mind.

Alle får nu papir, farver og saks.

Spil stille musik (evt. kan du igen spille Katie Melua)

Opgaven går ud på, at de unge skal tænke over deres liv:

- Hvordan er jeg blevet til det menneske, jeg er?
- Hvad har præget mig?
- Hvilke milepæle kan jeg huske fra min vej?

Deltagerne skal tegne symboler for deres milepæle på et stykke papir, f.eks. et hus for deres hjem, et fly for en vigtig rejse, et hjerte for kærlighed eller et brudt hjerte for mistet kærlighed, en guitar for musik.

Ingen kommenterer de andres billeder.

Når deltagerne er færdige, tager de saksen og klipper deres billede i højst 15 pusledele.

Derefter lægger alle deres puslespil i en bunke på bordet og forsyner dem med et nummer.

Nu trækker alle et nummer, tager det til nummeret hørende spil og lægger brikkerne på plads.

Så præsenterer alle det puslespil, de har sat sammen. Den, som har sat puslespillet sammen, må stille fem spørgsmål til den, der har malet billedet. F.eks. hvad betyder blomsterne på dit billede? Hvorfor tegnede du din familie? Hvad var det sværeste/den største udfordring i dit liv?

Gør dog opmærksom på, at det står alle frit for at nægte at svare, hvis spørgsmålene er for private og nærgående.

Derefter må de andre i gruppen også spørge om tre ting.

Når I har talt om alle puslespil, blandes alle brikker i en stor bunke.

Tag nu et meget stort papir og læg det i midten.

Nu skal deltagerne sammen lave et kors ud af puslebrikkerne.

Tal om at være en del af kirken og kom ind på disse tanker:

Alle er vi med vort liv en vigtig del af kirkens fællesskab.
Korset symboliserer den kristne tro.
Vi bliver betegnet med korsets tegn, når vi bliver døbt.
Vi slår korsets tegn, når vi går ind i en kirke eller begynder at bede.
Korsets tegn er den korteste kristne trosbekendelse.
Vi hører alle med til kirkens fællesskab, og først når vi alle bidrager som de personer, vi er, bliver fællesskabet farvet og livligt.
Ingen kan indtage vores plads.
Vi er en vigtig del af kirken som de personer, vi er.

SKRIDT 1.4 LIVSLINJER

Materiale: et ludospil, hvor du på forhånd har lagt eller klistret nogle ”fingeraftryk” og ”lyn”. Du kan evt. fotokopiere spillet alt efter deltagerantal. Spillekort, terninger, spilfigurer.

Hvad er dine hobbyer? Ryk 2 felter frem.	Hvor mange søskende har du? Ryk et felt frem.	Hvad synes du om dit fornavn? Ryk et felt frem.
Hvad synes du om at gå i skole? Ryk to felter frem.	Hvilket fag kan du bedst lide? Ryk et felt frem.	Hvilke kendte sportsfolk kan du lide? Ryk et felt frem.
Hvilken sanger eller musiker synes du om? Ryk et felt frem.	Hvad vil du gerne lave om et par år? Ryk et felt frem.	Hvor meget betyder tøj for dig? Ryk et felt frem.
Hvad eller hvem er du mest knyttet til? Ryk to felter frem.	Hvor vil du gerne rejse hen? Ryk et felt frem.	Hvordan går det i skolen? Ryk to felter frem.
Føler du, at dine forældre forstår dig? Ryk to felter frem.	Hvad kan du ikke lide ved dine forældre? Ryk tre felter frem.	Hvornår bliver dine forældre vrede? Ryk tre felter frem.
Hvad er du særlig god til? Ryk to felter frem.	Hvad vil du gerne kunne? Ryk to felter frem.	Nævn to ting, som du ikke kan lide ved dig selv. Ryk tre felter frem.
Hvad vil du gerne lave om i dit liv? Ryk tre felter frem.	Hvad er dit største ønske? Ryk to felter frem.	Hvis du fik tre ønsker, hvad ville du så ønske dig? Ryk et felt frem.

Hvilket menneske beundrer du og hvorfor? Ryk et felt frem.	Hvad kan du lide ved dit udseende? Ryk tre felter frem.	Hvad kan du ikke lide ved dit udseende? Ryk tre felter frem.
Græder du somme tider? Ryk tre felter frem.	Er du mest glad eller ...? Ryk to felter frem.	Hvad gør dig særlig glad? Ryk tre felter frem.
Hvornår er du ked af det? Ryk tre felter frem.	Hvad gør dig vred? Ryk tre felter frem.	Hvad gør dig bange? Ryk tre felter frem.
Hvilken oplevelse gjorde dig særlig glad? Ryk to felter frem.	Hvilken oplevelse var særlig udfordrende for dig? Ryk tre felter frem.	Hvad drømmer du om, når du tænker på din fremtid? Ryk to felter frem.
Tror du på Gud? Ryk et felt frem.	Beder du somme tider? Ryk to felter frem.	Går du gerne til gudstjeneste? Ryk to felter frem.
Hvad kan du lide ved kirken? Ryk to felter frem.	Hvad kan du ikke lide ved kirken? Ryk to felter frem.	Hvordan skal en gudstjeneste være, for at du synes om den? Ryk tre felter frem.
Hvad kan du gøre for, at du føler dig godt tilpas i din menighed? Ryk tre felter frem.	Hvilke grupper kender du i din menighed? Ryk et felt frem.	Hvorfor vil du firmes? Ryk to felter frem.
Glæder du dig til firmelsesforberedelsen? Ryk et felt frem.	Kender du kristne, som gør indtryk på dig? Ryk et felt frem.	Har du nogensinde besøgt et kloster? Ryk et felt frem.
Har du deltaget i en DUK-lejr? Ryk et felt frem.	Læser du somme tider i Bibelen? Ryk tre felter frem.	Hvad synes du er bedst og værst ved at være katolik? Ryk tre felter frem.

Spilleregler:

Del deltagerne op i grupper på højst fire og giv hver gruppe et spil, en terning og én spillebrik per deltager (selv om du bruger Ludospillet!)

En af deltagerne kaster terningen og rykker det kastede antal felter frem.

Målet er at komme så hurtig som mulig rundt på spillebanen.

Lander en figur på et felt med ”fingeraftryk”, skal vedkommende tage et spørgekort op og læse det højt. Hvis vedkommende kan svare på spørgsmålet, må han rykke så mange felter frem, som der er angivet på spørgekortet. Vælger vedkommende ikke at svare på spørgsmålet, skal han bare blive stående på sit felt.

Lander en spiller på et felt med et ”lyn”, må han spørge en af sine medspillere om noget, han gerne vil vide. Svarer vedkommende på spørgsmålet, må han rykke to felter frem. Ellers må han blive på sit felt.

Anden etape: Hvad forventer jeg og hvad forventes af mig?

Mål: De unge kender hinanden lidt bedre. Nu handler det om marathons fire trin og gruppens regler. Regler gør livet nemmere. Måske synes vi det ikke altid, for vi føler, at regler begrænser vor frihed, eller at andre bestemmer over os. Men uden regler ville alt ende i kaos. Når du kører bil, hjælper færdselsreglerne dig til at færdes trygt i trafikken. Du kan forudse, hvordan andre trafikkanter vil reagere. Regler er ikke lavet til at chikanere mennesker, men for at lette vort samliv. Naturligvis vil der altid være en spændevidde fra - jeg vil selv bestemme, dvs. selvrealisering - og hensynet til andre. De unge lærer hinanden at kende. Sammen laver I et sæt regler, som skal være rettesnor for gruppens omgang med hinanden og alle får lov til at give udtryk for deres forventning til undervisningen

Skridt 2.1: Hvad vil vi stå ind for?

Materiale: papir, skriveredskaber, papir, musik

Del papir ud med begyndelsen til følgende sætninger ud, som de unge så får tid til at afslutte:

Jeg forventer af min firmelsesforberedelse, at ...

Jeg ønsker, at de andre deltagere ...

Jeg ville ønske, at underviserne ...

Jeg håber, at menigheden ...

Jeg ser gerne, at præsten ...

Forhåbentlig vil mine forældre ...

Jeg glæder mig til ...

Jeg ville ønske, at ...

De unge går rundt eller sætter sig ned for at svare på spørgsmålene. Imens kan der spilles lidt musik.

Saml besvarelserne ind.

Læs dem op i gruppen og drøft dem i fællesskab.

Læg nu store ark papir i midten. Indtil nu har deltagerne talt om deres forventninger. Nu handler det om deres frygt/angst. På arkene står igen begyndelsen til nogle sætninger, som deltagerne skal præcisere.

Jeg synes, det ville være slemt, hvis ...

Jeg vil ikke have, at de andre ...

Jeg vil ikke have, at underviseren ...

Jeg ville ønske, at præsten ikke ...

Jeg sætter grænser ved ...

Jeg vil ikke have, at menigheden ...

Jeg ønsker ikke, at mine forældre ...

Igen spilles der musik, mens deltagerne skriver sætningerne færdig.

Derefter læser deltagerne deres sætninger op for gruppen. Det er vigtigt, at de ikke kommenteres.

For at samarbejdet skal lykkes og undervisningen blive en succes, skal gruppen nu aftale fælles regler. Det giver tryghed for alle, hvis man i disse regler tager hensyn til den enkeltes forventninger, frygt og håb. Det kan være en god idé, at to og to sætter sig sammen og arbejder med deres regler for, hvad der er tilladt i gruppen, og hvad der er forbudt. En sådan regel kunne f.eks. være:

Alle skal forsøge at være åbne og ærlige over for hinanden.

Alle skal tale i ”jeg-udsagn”, dvs. være personlige.

Ingen må tvinges til at svare på noget, hvis det er pinligt for vedkommende.

Det, der tales om i gruppen, forbliver i gruppen. Ingen må udbasunere noget fra møderne til andre.

Afsæt tid, f.eks. 15 minutter. Kom så sammen igen og find ti regler, som er vigtige for jer alle. Disse ”ti ord” skrives ned på et stykke karton og placeres et synligt sted i gruppens rum. Disse ti ord bliver gruppens rettesnor i samværet med hinanden.

Omformuler jeres ti ord til en bøn, f.eks.

Kære Gud, du har kaldt os sammen til at gå et stykke vej sammen. Giv os et åbent hjerte for hinanden, så vi kan støtte og opmuntre hinanden. Vi frygter, at … Derfor beder vi dig om, at vi altid vil lytte til hinanden. Giv, at vi må være ærlige over for hinanden. Hjælp os med at respektere hinanden og bevar os fra fristelsen til at gøre grin med hinanden … Amen!

SKRIDT 2.2: SKRIV ET BREV TIL DIG SELV

Materiale: brevpapir, skriveredskaber, konvolutter, evt. stille musik.

De unge skal skrive et brev til dem selv. Gå ud fra de efterfølgende spørgsmål: Hvad brænder du for? Hvem eller hvad kunne du ikke klare dig uden om? Hvilke roller spiller du i din hverdag? Hvilke vigtige oplevelser og erfaringer har du med i bagagen? Hvad er din største drøm? Hvad ønsker du at nå? Hvad er det værste, der kunne ske i dit liv?

Til sidst skal de skrive deres forventninger til undervisningen ned og til selve firmelsen.

Hver firmand lægger sit brev i en konvolut, lukker den, og skriver sit navn på. Du opbevarer dem indtil kort før firmelsen. Du afleverer brevet tilbage før firmelsen, således at firmanderne kan se om deres forventninger er blevet indfriet.

2. Han findes, han findes ikke – Hvad kan vi vide om Gud?

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund:

Vi mennesker er verdens mest udbredte pattedyr. Vores genetiske arvemasse (DNA) har vi 99 % til fælles med de afrikanske aber (chimpanser, gorillaer m.m.). Hvad er så det særlige ved os mennesker?

- Vi har en stor hjerne og går oprejst på to ben.
- På grund af vores store hjerne kan vi forudsige konsekvenserne af det, vi gør.
- Vi er i stand til at planlægge vore handlinger og kan manipulere vore omgivelser.
- Gennem vort sprog har vi skabt en kultur.
- Med sproget kan vi dele komplekse ideer og samarbejde med hinanden.
- Vi har en bevidsthed om, at vi er til, og vi kan se og bedømme os selv i forhold til resten af verden.
- På grund af komplekse teknologier er vi blevet i stand til at bebo alle verdens klimazoner.

Det, der virkelig adskiller os fra dyrene, er dog, at vi kan tænke. Og vi tænker, at der findes én, som er større end os. Én, som er stærkere end vi er. Én, som ikke er af denne verden, men som måske holder denne verden i sin hånd, og som vi på trods af alt kan tale med. Kort og godt: Mennesker kan tænke på Gud.

Men alligevel forbliver spørgsmålet: findes Gud virkelig?

Første etape: Eksisterer Gud?

Mål: Mange har svært ved at forene skabelsesberetningen og naturvidenskaben. Troen - sådan synes de - står i modsætning til de indlysende argumenter, naturvidenskaben leverer. I denne øvelse skal de unge høre om fornuftige argumenter for Guds eksistens. Men frem for alt skal de have redskaber til selv at tage stilling til spørgsmålet.

Skridt 1.1: Skrivesamtale

Materiale: et stykke A2 (eller større) papir, skriveredskaber.

Skriv midt på papiret "Gud? Findes han virkelig? – og hvis ja, hvordan er han?". Læg papiret på gulvet.

Forklar: Vi skal i dag tale sammen om Gud. Eksisterer han? Findes han overhovedet? Og hvis han findes, hvordan eller hvem er han så? En gammel mand? En usynlig kraft? En skaber? Kan vi overhovedet tale om ham? Og kan vi i det hele taget tale med ham?

Vi vil nu tale sammen, men ikke med vores mund. Vi "vil tale" med vores blyanter. Det gør vi sådan: I skriver, hvad I tænker om det, der står på papiret. I læser hinandens tanker og svarer på dem ved at lave pile, udråbstegn eller spørgsmålstegn osv. I kan også skrive spørgsmål på papiret og sammen prøve at svare på dem. De ting, I ikke forstår, kan I markere med et spørgsmålstegn.

Skridt 1.2: Naturvidenskab og Gud

Materiale: Citater fra videnskabsfolk på papir, instrumentalmusik, Pastoral Centrets folder om naturvidenskab og tro "Tro skal, skal ikke".

Citater, som du kan printe og klippe ud (se de næste sider):

Jeg tror ikke rigtig, Gud ville ønske at blive holdt uden for naturvidenskaben. Jeg tror, Han også vil være Gud for fysikken. Og Han får bedre lov til det i min teori, end Han får lov til det i de teorier, der er mest populære i vore dage. For jeg arbejder på nogle teorier, hvor det faktisk bliver noget lettere for Gud – hvor Han får nogle flere tangenter at spille på. Min teori hedder tilfældig dynamik, og den består egentlig i at påstå, at næsten alle komplicerede teorier vil føre til de naturlove, vi kender, og derfor kan Gud så at sige vælge en vilkårlig af de komplicerede teorier, og så vil vores naturlove komme ud af sig selv. Så Han behøver ikke at føle sig spændt inde som i en spændetrøje af vores naturlove. *Holger Frits Bech Nielsen, professor ved Københavns Universitet*	Jeg mener, at der burde være plads til Gud i naturvidenskaben på den måde, at man ikke udelukker den mulighed, at visse fænomener bedst – i nogle tilfælde udelukkende – forklares som resultat af transcendent, intelligent aktivitet. Ved på forhånd at udelukke Gud fra naturvidenskaben vil man måske afskære sig fra at finde de bedste svar – eller svar overhovedet – på visse spørgsmål. *John Nørgaard Nielsen, lektor emeritus ved Aalborg Universitet*
Spørgsmålet er ikke, om der er plads til Gud. Spørgsmålet er, om naturvidenskaben kan favne mennesket. For mennesket er meget mere komplekst, end naturvidenskaben kan rumme. *Christoffer Johansen, overlæge*	Spørgsmålet kan også stilles: Er der plads til naturvidenskaben uden Gud? Den naturvidenskabelige metode kræver ikke tro på Gud, men jeg tror, forskerne er ydmyge nok til at vide, at der er meget derude, som de ikke kan vide og ligeledes heller ikke kan udelukke. *Michael Evan Goodsite, professor ved Aarhus Universitet*
Der er absolut plads til Gud i naturvidenskaben. Det er to måder at opleve eller beskrive verden på. *Karen Gjesing Welinder, Aalborg Universitet*	Træer og stjerner vil lære dig alt, hvad du aldrig vil lære af nogen læremester. *Bernhard af Clairvaux*

Jeg ville ikke være troende, hvis jeg ikke kunne se det fornuftige i at tro. *Thomas af Aquinas*	At tro er dybest set at modtage en sandhed, som vores fornuft ikke kan nå: ganske enkelt og betingelsesløst på grundlag af vidnesbyrd. *John Henry Newman*
Diskussionen om Darwin versus designer-princippet er det rene nonsens. Jeg forsker i molekyler, og jeg mener, det er klart, at evolutionen finder sted, og at de forskellige organismer er relaterede til hinanden. Der er rigtig gode forklaringer på, at det er sådan. Men naturvidenskab er at måle og veje, og den religiøse tro er efter min opfattelse forbundet med følelser og menneskelige relationer, så det er ikke i modstrid med hinanden. Det er sandelig både og. Ellers bliver livet fattigere. *Karen Gjesing Welinder, Aalborg Universitet*	Der er plads til tro i naturvidenskaben. Naturvidenskaben opererer ud fra det, vi ved, ikke ud fra hvad vi tror. Men når det er sagt, så er der en masse ting, vi ikke ved. Og der er plads til tro. Jeg er troende og naturvidenskabsmand, og for mig er det at operere på forskellige planer. Det ville være naivt som naturvidenskabsmand at tro, vi har fundet svaret på alt, og som menneske har man brug for at have en tro, som går ud over de regler, du kan sætte op i naturvidenskaben. Men at være troende er ikke ensbetydende med, at du skal fornægte det, du ved. *Professor Eske Willerslev, Københavns Universitet*
Jeg mener, man kan tro på, at Gud skabte naturen på den måde, ens religion beskriver det, uden at udelukke de naturvidenskabelige erkendelser langt hen ad vejen og acceptere dem, som de er – nemlig mere viden om naturen. Hvis man vælger at tro på disse erkendelser, kan man også udlægge dem som den måde, Gud arbejder på. *Holger Frits Bech Nielsen, professor ved Københavns Universitet*	Hvem ville ikke blive ført til beundring for den altvirkende bygmester gennem iagttagelse og eftertænksom fortrolighed med universets herlige orden, der er styret af den guddommelige visdom? *Nikolaus Kopernikus*

Mellem Gud og naturvidenskaben findes ingen modsætning overhovedet. De udelukker ikke hinanden, som nogle tror og frygter i dag, men de supplerer og forudsætter hinanden. *Max Planck*	Vi er ikke det tilfældige og meningsløse resultat af en evolution. Enhver af os er frugt af en Guds tanke. Enhver er villet, enhver er elsket, enhver er nødvendig. *Benedict XVI*
At tro på en Gud betyder at se, at verden er mere end blot kendsgerninger. At tro på en gud, betyder at se, at livet har en mening. *Ludwig Wittgenstein*	Det (den utrolige præcision i processerne ved Big Bang) skal være opstået ved et tilfælde? Hvilken absurd idé! *Walter Thirring*
Jeg tror for at forstå. *Anselm af Canterbury*	

Citaterne fra universitetsprofessorerne er taget fra: http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/313610:Liv---Sjael--Tro-og-videnskab-kan-forenes-saa-laenge-de-er-adskilt)

Fortæl nu: På den ene side tror mange mennesker, at tro og naturvidenskab er uforenelige. Disse mennesker synes, at tro og naturvidenskab intet har med hinanden at gøre. Nogle påstår endda, at de modsiger sig selv, og at et voksent og moderne menneske slet ikke kan tro på gammeldags myter.

På den anden side findes der også en del naturvidenskabsfolk, som er troende.

Citaterne ligger spredt på gulvet, gerne i flere eksemplarer, så alle har mulighed for at vælge det citat, som de har lyst til, selv om andre vælger det samme.

Alle vælger et citat ud fra en af disse to holdninger: Enten er de enige eller uenige i udsagnet.

Drøft sammen de valgte citater og tal om:

- Hvorfor har du valgt dette citat?
- Hvorfor er du enig eller uenig i dette udsagn?

- Hvad synes du: Har naturvidenskab og tro noget til fælles eller ej?
- Hvad er naturvidenskabens opgave?
- Hvad tager troen sig af?
- Hvorfor er tro og naturvidenskab (u)forenelige?
- Hvilke ”tegn” ser naturvidenskabsfolkene på, at Gud eksisterer?
- Hvad kan vi gøre for at erfare, om Gud virkelig eksisterer?

OBS!

Hvis nogle af de unge peger på skabelsesberetningen og mener, at den er uforenelig med vort moderne verdenssyn, kan du gøre opmærksom på:

- Skabelsesberetningen er ikke en videnskabelig tekst.
- Den er ligesom en sang.
- Det er ikke en øjenvidneberetning.
- Der findes flere skabelsesberetninger i Bibelen. Allerede dengang vidste man, at tekstens indhold ikke drejer sig om kolde facts, men om et budskab: Mennesket og alt det skabte er villet af Gud. Og vi mennesker har ansvar for alt dette. Det vil mange videnskabsfolk også skrive under på i dag og sige: ”Gud har skabt verden – gennem Big Bang eller evolutionen”.

SKRIDT 1.3: HVORFOR TILLADER GUD AL DEN LIDELSE?

Materiale: ”Læserbrev”, papir, skrivemateriale

Kære Pastor Lars.

Sig mig, hvorfor er Gud så ond? Hvorfor gør han det mod mig? Min bedste veninde Nanna har altid været skrøbelig på grund af sin hjertefejl. Men så kom dagen, hvor vi blev så glade, fordi Nanna havde fået besked om, at der var et donorhjerte til hende. Lige i sidste øjeblik. Transplantationen gik fint, og vi var lettede og pustede ud.
Men så blev alt værre. Nannas krop ville ikke have det nye hjerte. Hun kæmpede, men klarede det ikke. Til sidst døde hun, kun 15 år gammel. Og helt ærligt, det kan jeg simpelthen ikke fatte. Det er så uretfærdigt. Hun var så ung. Hun skulle leve, løbe, grine og have det sjovt. Hun skulle være sammen med mig nu. Jeg er vred på Gud, ja. Jeg hader ham. Hvorfor passede han ikke på hende? Hvor er han henne, denne kærlige Gud? Og nu skal jeg også firmes. Nej tak! Jeg ved faktisk ikke, hvad jeg skal gøre.

Kristina, 16 år

De unge får Kristinas brev til P. Lars, men endnu ikke hans svar.

Nu skal de hver for sig tænke over, hvad de ville svare. Hvad ville de sige til Kristina? Hvordan ville de svare? De må gerne notere nogle af deres tanker ned.

Derefter formulerer gruppen sammen et svar.

Først når I er færdige med det, må deltagerne læse P. Lars’ svar og tale om det:

- Hvad kan jeg lide ved hans svar?
- Hvilke sætninger synes jeg særlig godt om?
- Hvor har vi svaret bedre?
- Findes der ligheder i vore svar?
- Er vi enige eller uenige?

Kære Kristina.

Jeg er frygtelig ked af, at din veninde døde efter transplantationen. Og jeg forstår godt, at du er vred på Gud.
Spørgsmålet er jo, hvordan der kan være så megen lidelse og ondskab i verden, hvis den Gud, vi tror på, virkelig er en kærlig Gud.
Hvorfor tillader Gud lidelse?
Jeg har heller ikke et svar på det. Jeg kan kun fortælle dig, hvad jeg selv har oplevet. Helt ærligt, det har altid været troen, som har støttet mig, når jeg havde en svær tid.
Vi tror på, at livet ikke er slut med vort sidste åndedræt. Heller ikke for Nanna. Hun lever videre, og vi tror på, at hun trods alt er i gode hænder. Hun er beskyttet, vil få et nyt liv og stå op fra de døde, ligesom Jesus fik et nyt liv til Påske. Det er denne tro, som kan bygge en bro mellem dig og Nanna. Du kan bede for hende, tale med hende, og en dag vil du også se hende igen.
Men jeg ved det godt. Det er ret teoretisk. Det trøster dig sikkert heller ikke lige nu. Hvad kan du virkelig gøre? Det er jo dit spørgsmål.
Måske skal jeg bare fortælle dig, hvad jeg gør, når jeg er helt på spanden og føler mig ensom, forladt og fortvivlet. Vil du vide, hvad jeg gør, når jeg er vred på Gud og måske endda føler, at jeg absolut ikke vil have noget med ham at gøre mere? Aldrig mere i livet?
Så siger jeg det bare til Gud. Jeg råber og skriger og skælder ud. Jeg kaster min vrede direkte mod ham. "Hvorfor skete det? Hvordan skal jeg nu klare mig? Hvad har du tænkt dig med det? Jeg kan ikke mere!"
Jeg tror, du bare skal tage den tid, du har brug for, uden at presse dig selv for en afgørelse. Så kan du også spørge Gud, hvad du skal vælge med hensyn til firmelsen.
Kære Kristina, jeg vil gerne bede for dig, nu hvor du gennemgår denne svære tid. Må jeg også give dig et bibelord med på vejen? Måske hjælper og trøster det dig i den kommende tid. Den hellige Peter skriver i sit brev: "Overlad alle jeres bekymringer til ham, for han vil tage sig af jer." (1 Pet 5,7 efter „Den nye Aftale")

Gud velsigne dig, Kristina.

Din pastor Lars

SKRIDT 1.4 HVOR ER DOG GUD?!

Materiale: Tekstuddrag fra Elie Wiesels bog Natten (lån den evt. på biblioteket), evt. avisudklip af billeder af krig, sygdom, ondskab, som lægges i midten.

Der er megen lidelse på vor klode. Mennesker bliver ofre for naturkatastrofer, lider under krigens rædsel, sulter og tørster pga. tørke og hungersnød. Andre bærer på en svær sygdom. Nogle mennesker spørger: ”Eksisterer Gud virkelig? Hvorfor griber han ikke ind? Hvor er han egentlig henne i alt det her?”

Elie Wiesel, amerikansk-jødisk forfatter, blev født i Rumænien i 1928 og voksede op i en ortodoks jødisk familie. I 1944 sendte nazisterne hele familien i koncentrationslejr. Han overlevede som den eneste. Efter krigen studerede og arbejdede han som journalist i Paris. I 1956 udvandrede han til USA og udgav samme år sin selvbiografiske erindring, *Natten*, om tiden i koncentrationslejren. Bogen er skrevet på jiddisch og er ét langt, lidenskabeligt og personligt vidnesbyrd om udslettelsen af de europæiske jøder under 2. Verdenskrig. Elie Wiesel modtog Nobels Fredspris i 1986.

Mens Elie Wiesel som ung var fange i Auschwitz, mødte han ufattelig menneskelig grusomhed, lidelse og ondskab. Mennesker sultede, blev tortureret, skudt, pisket, hængt og brugt som forskningsobjekter. Gaskamrene var i uafbrudt drift. Han har spurgt sig selv: Hvor er Gud?

Elie Wiesel svarer i sin bog: *Natten*.

Læs tekstuddraget, s. 72-73, Natten af Elie Wiesel. Lån den på biblioteket.

Natten, Daggry Dagen

1. udgave
304 sider
ISBN: 9788763820110
Rosinante 2012

- Hvad sker der?
- Hvordan reagerer tilskuerne?
- Hvorfor spørger den anden fange efter Gud? Hvad forventer han af Gud? (Eller hvad burde Gud have gjort efter hans mening?)
- Hvordan tolker du udsagnet: ”Gud hænger der på galgen.” Betyder det, at Gud er død? Eller betyder det, at Gud lider med? Begge svar er mulige tolkninger ud fra teksten.
- Hvordan forstår du dette svar? Hvad synes du? Er du enig eller er du af en anden mening?
- Elie Wiesel er amerikansk jøde. Kristne kan bygge bro til Jesus: Gud hænger på galgen, på korset. Kan dette være en hjælp for mennesker, som gennemgår en stor lidelse? Hvorfor (ikke)?

Anden etape: Hvorfor mennesker tror på Gud

Mål: De fleste unge mangler vidner og troende mennesker i deres umiddelbare omgangskreds. For at troen kan vokse og blomstre og blive relevant for de unge, skal de møde mennesker, der tror, allerhelst fra deres egen aldersgruppe. Ellers vil de hurtigt mene, at troen er ved at uddø, at den kun er noget for gamle, bløde typer eller for dem, der ikke er helt up to date. De har brug for at møde mennesker, som er parate til at fortælle om deres tro, deres egen vandring med Gud og deres egne erfaringer. Så lærer de unge at stole på den følelse, som også dukker op i dem: "Måske findes der alligevel en Gud ..."

Skridt 2.1: Samtale med trosvidner

"Materiale": Mennesker, der fortæller om deres (tros)vandring, liv og erfaringer. Bed nogle fra din menighed om at fortælle om deres tro, gerne af alle aldre, og kontakt evt. DUK og spørg, om en eller flere af deres unge kan komme og fortælle. Jo tættere vidnerne er på de unges alder, desto mere overbevisende er de for deltagerne. De bør være parate til at fortælle om deres tro/tvivl og svare ærligt på de unges spørgsmål. Gæsterne må gerne tage noget personligt med, som betyder noget for deres tro – et kors, en medalje, et brev, et billede eller en bog. Disse ting gør troen håndgribelig, og det bliver nemmere at komme i samtale med hinanden.

Skridt 2.2: Tror du på Gud?

Materiale: De unge får en hjemmeopgave. Hver enkelt af dem sender en SMS til en eller anden fra deres netværk (bekendt/ven/familiemedlem eller en tilfældig person). Hvis de unge i gruppen ikke har mulighed for at sende/modtage SMS'er, kan de formulere deres spørgsmål på anden måde, e-mails eller ved at skrive postkort.

De adspurgte skal svare på disse spørgsmål:

- Tror du på Gud? Hvis ja, så fortæl hvorfor. Hvis du ikke tror på Gud, så fortæl, hvorfor du ikke gør det.
- Har du nogensinde følt Guds nærvær?
- Hvordan tror du, Gud er?
- Beder du? Hvis ja, hvornår gør du det?

Ved det næste møde fortæller deltagerne om de indgåede svar og drøfter dem sammen. De unge kan også skrive op, hvad de selv ville skrive.

OBS! Alternativt kan de unge under mødet sende en SMS til en eller anden. Men så skal det være et enkelt spørgsmål, f.eks. ”Tror du på Gud? Hvorfor (ikke)?”

Svarene, som kommer ind, læses op, dog anonymt. Usikkerhedsfaktoren ved denne fremgangsmåde er, om der kommer nok svar ind i den afsatte tid.

TREDJE ETAPE: GUD OG MIG!

Mål: Deltagerne har nu hørt argumenter for og imod Guds eksistens. De har også mødt mennesker, som tror på Gud. Nu tager vi det tredje skridt: De skal finde deres eget ståsted. Hvad mener de selv om Gud? Hvem eller hvad er han for dem? I samtale med de andre kan de unge sammenligne deres egne overbevisninger, korrigere dem, uddybe dem og måske også få dem "verificeret" eller noget i den retning.

SKRIDT 3.1: HVIS JEG VILLE MØDE GUD

Materiale: Projektor til at afspille youtube-videoen til sangen **"One of us":**
http://www.youtube.com/watch?v=QOw7EuiFz0k&feature=related.

Papir med teksten "Hvis jeg mødte Gud, så ville jeg". Skriveredskaber. Meditativ musik og afspiller. Papirer med sangens tekst til alle deltagere**:**

Find den engelske tekst af If God Was One of Us (Joan Osbourne) på

http://www.azlyrics.com/lyrics/joanosborne/oneofus.html

Dansk oversættelse: Hvad hvis Gud var en af os
Joan Osbourne, oversat til dansk af Mary Lassen

Hvis Gud havde et navn, hvad ville det så være
og ville du sige det for Hans ansigt
Hvis du stod over for Ham i al Hans herlighed
Hvad ville du spørge om, hvis du kun havde et spørgsmål

Og ja ja Gud er stor ja ja Gud er god
Hvad hvis Gud var en af os
Bare et fjols som en af os
Bare en fremmed på bussen,
Der prøver at finde vej hjem

Hvis Gud havde et ansigt hvordan ville det så se ud
Og ville du ønske at se
Hvis det betød at du så skulle tro
På ting som himlen og Jesus
og helgenerne og profeterne

Og ja ja Gud er stor ja ja Gud er god
Hvad hvis Gud var en af os
Bare et fjols som en af os
Bare en fremmed på bussen
Der prøver at finde vej hjem

Han prøver bare at finde vejen hjem
Tilbage til himlen helt alene
Der er ingen, der ringer på telefonen
Undtagen måske paven i Rom

Og ja ja Gud er stor ja ja Gud er god
Hvad hvis Gud var en af os
Bare et fjols som en af os
Bare en fremmed på en bus,
Der prøver at finde vej hjem

Bare prøver at finde vej hjem
Som en hellig rullesten
Tilbage til himlen helt alene
Bare prøver at finde vejen hjem
Der er ingen der ringer på telefon'
Undtagen måske paven I Rom

Del teksten til ”One of us” samt oversættelsen til dansk ud og lyt til sangen, mens billederne fra Youtube-videoen bliver vist. Billederne er udtryksfulde; men husk, at sangens tekst skal være i midtpunktet.

- Hvad synes du om videoen/sangen?
- Hvad kan du lide eller ikke lide i sangens tekst?
- Er du enig med sangeren? Hvorfor (ikke)?

Del sedler ud, hvorpå der står på: ”Hvis jeg mødte Gud, så ville jeg ...” Mens de unge skriver sætningerne færdige, kan du spille stille musik.

Alle læser deres udsagn op. Gør opmærksom på, at der ikke findes rigtige eller forkerte svar. Alle svar og ideer er velkomne.

Tal sammen**:**

- Hvilket svar har rørt mig på en særlig måde? Hvilket svar frastøder mig? Hvornår har du mødt Gud i dit liv?
- Hvordan kunne et møde med Gud se ud?
- Kan man tro på Gud, uden at man oplever, at han eksisterer?

Skridt 3.2 Skrivemeditation

Materiale: et stykke A2 (eller større) papir, skriveredskaber.

Skriv sætningerne færdige!

Gud, hvis du virkelig findes, så vil jeg bede dig om …

Gud, hvis du virkelig findes, vil jeg bare sige …

Gud, hvis du virkelig findes, vil jeg takke dig for …

Gud, hvis du virkelig findes, vil jeg gerne fortælle dig …

SKRIDT 3.3: SPIL ET GUDDOMMELIGT SPIL LUDO

Materiale: Et ludospil, hvor du på spillepladen har klistret de tre farver for kortene i forskellig afstand. Terninger. Kort (gule, grønne og røde). Se nedenunder. Bibler til alle deltagere.

Alle får en spillefigur i én farve. Læg ludospillet på bordet, hvor du har anbragt felter i gult, grønt og rødt ved at male/klistre farverne på ...

Del spillekortene op i stakke af forskellig slags, dvs. dem med spørgsmål (gule) i en bunke for sig; dem med Bibelen (grønne) i en bunke for sig og dem med forskellige udsagn (røde) i en bunke for sig.

Hver gang, en deltager har slået en terning og lander på et af de farvede felter, som du har markeret på ludospillet, skal vedkommende trække et kort i den pågældende farve.

På de gule felter skal spørgsmålet besvares. Derefter må spilleren rykke frem med det antal felter, han har kastet med terningen.

På de røde felter læser en anden medspiller op fra et af de røde kort samt forslagene til, hvem der har sagt dette. Hvis svaret er rigtigt, må vedkommende rykke fire pladser frem. (Det rigtige svar er i kursiv)

På de grønne felter med bibeltekster, læser den unge bibelcitatet op. De andre skal prøve at slå citatet op så hurtig som muligt. Den, der vinder, må rykke seks pladser frem.

Spørgsmål til spillet (gule kort):

Hvorfor tror du på Gud?	Hvornår føler du dig forladt af Gud?	Hvad ville være anderledes, hvis du ikke troede på Gud?	Hvordan forestiller du dig Gud?
Hvorfor er det interessant, om der findes en Gud eller ej?	Hvornår føler du, at Gud eksisterer?	Hvilken person har haft størst indflydelse på din tro?	Hvem er Gud for dig?
Hvornår frygter du Gud?	Hvilken betydning har det for dig, om dine venner tror på Gud eller ej?	Hvad ville du gerne sige til Gud?	Hvordan hjælper troen dig i dit liv?
Hvornår har du sidst bedt?	Hvornår tvivler du på Gud?	Hvordan præger din tro din adfærd?	Med hvilket billede ville du beskrive Gud?
Hvornår føler du dig tæt på Gud?	Hvornår tvivler du på Guds eksistens?	Hvornår taler du med dine venner om din tro?	Hvis tro har gjort indtryk på dig?

Bibeltekster (grønne kort):

1 Mos 1,1	5 Mos 6,5	Sl.46,2	Luk 2,14	1 Kor 1,9
1 Mos 17,1	5 Mos 32,3	Sl 90,2	Joh 1,18	2 Kor 1,9
2 Mos 20,2	Sl 14,1	Es 12,2	ApG 5,29	2 Kor 5,19
Job 33,12	Sl 25,5	Matt 19,26	Rom 3,30	1 Joh 4,8

Udsagn (røde kort):

Hos Gud sidder du på første række. 1. *Peter Hahne, studievært* 2. Novalis, digter	Den, som spreder tro på Gud, vil før eller senere høste to- eller tredobbelt. 1. *Toni Polster, østrigsk fodboldspiller* 2. Mads Mikkelsen, dansk skuespiller
Hvis der ikke findes en Gud, er alt tilladt. 1. *Fjodor Dostojeweski, russisk forfatter* 2. Ernst Bloch, tysk filosof	Den, der har skabt dig, ved også, hvad han skal stille op med dig. 1. *Augustin, kirkelærer* 2. Bertel Haarder, dansk politiker
Gud er overalt, også på Broadway. Hans stemme hører vi dog kun i stilheden. 1. *Ernesto Cardenal, forfatter fra Nicaragua* 2. John F. Kennedy, amerikansk præsident	Den første slurk drukket af videnskabens kalk gør en til ateist. Men på kalkens bund venter Gud. 1. Kard. Joachim Meisner, ærkebiskop af Köln 2. *Werner Heissenberg, fysiker og nobelpristager*

Kærlighedens rette grænse er den grænseløse kærlighed. 1. Anette Due Madsen, familieterapeut 2. *Frans af Sales, biskop og kirkelærer*	Menneskets fornemste styrke er fornuften. Fornuftens højeste mål er at erkende Gud. 1. *Albert den Store, dominikaner og universallærd* 2. Tycho Brahe, dansk videnskabsmand
Bibelen er Guds kærlighedsbrev til os. 1. Pave Benedikt XVI 2. *Søren Kirkegaard, dansk filosof*	Skønt er det, vi ser. Skønnere er det, vi forstår. Men skønnest er det, vi ikke fatter. 1. *Niels Steensen, dansk anatom, geolog og biskop* 2. Anne Linnet, dansk sanger
Jeg har aldrig fornægtet Guds eksistens. Jeg tror, at evolutionsteorien absolut er forenelig med troen på en Gud. Umuligheden for 1. at bevise og forstå, 2. universets storhed og 3. mennesket – alt dette er for mig hovedargumentet for Guds eksistens. 1. *Charles Darwin, engelsk biolog* 2. Charles Dickens, engelsk forfatter	Træer og stjerner vil lære dig, hvad du aldrig vil lære af nogen læremester, 1. *Bernhard af Clairvaux, ordens-grundlægger* 2. Jes Bertelsen, grundlægger af "Vækststedet"

Gud elsker tilsyneladende de enkle mennesker, for han har skabt så mange af dem. 1. Martin Andersen Nexø, dansk forfatter *2. Abraham Lincoln, amerikansk præsident*	Gud er i sandhed vor mor, ligesom han er vor far. 1. Johannes Paul II, pave *2. Julian af Norwich, engelsk mystiker*
Gud er … en glødende ovn fuld af brændende, fuldkommen kærlighed. *1. Martin Luther, tysk reformator* 2. Johannes af Korset, spansk mystiker	Det klogeste, jeg nogensinde har hørt om Gud, er: Han går omkring i menneskeklæder. 1. Paprika Sten, dansk skuespiller *2. Ludwig Hohl, tysk forfatter*
Jo mere spirituel og åben man er, desto mere fokus er der på nærværet. *1. Joan Ørting, sexolog* 2. Ole Skjerbæk Madsen, folkekirkepræst og initiativtager til "i Mesterens lys"	Mellem Gud og naturvidenskaben findes ingen modsætning. De udelukker ikke hinanden, som nogle tror og frygter i dag, men de supplerer og forudsætter hinanden. 1. Birthe Rønn Hornbeck, dansk politiker *2. Max Planck, fysiker og grundlægger af kvanteteorien*

SKRIDT 3.4: LYT TIL EN SANG

Materiale: Forskellige sange, som omhandler tro, samt afspiller.

Bed de unge om at afspille en sang, som betyder noget for dem, eller bed dem hjælpe dig med at downloade nogle sange, som handler om tro. De unge kan hjælpe dig med at gøre det på lovlig vis. Sangtekster kan ofte også hurtigt findes på Internettet. Sammenlign sangen ved hjælp af disse spørgsmål:

- Hvad siger sangen om Gud?
- Hvordan opfattes Gud i sangen?
- Hvilke spørgsmål har hun/han til Gud?
- Hvad betyder Gud for ham/hende?
- Hvilken sang kan du særlig godt lide? Hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om og hvorfor?
- Hvilke påstande i sangen synes du er mærkelige?

Forslag til sange:

- Good Charlotte: We believe
- Tobymac: Somebody's watching
- Jennifer Rush: Credo
- Oslo Gospel Choir: Credo
- Bette Midler/Julie Gold: From a distance
- Hillsong: Hosannah

SKRIDT 3.5: HVEM ER GUD FOR DIG?

Materiale: Læg papirark rundt om i gruppens lokale. Papirarkene må gerne minde om en billedramme (se eksempler til print helst i A3 størrelse på de næste sider) Skriv på hvert ark papir nogle udsagn om/symboler for Gud. Voks eller farveblyanter, skriveredskaber.

Bibelen bruger mange billeder for Gud. Kender de unge nogle af de bibelske billeder/navne for Gud?

Saml dem og tilføj evt. selv:

Mennesker kalder Gud for

- Hyrde
- Borg
- Lys
- Fader
- Ild
- Ørn
- Bjerg
- Mor
- Kilde
- Hyrde
- Dommer
- Vind

De unge går rundt og ser på billedrammerne med teksterne. De skal spørge sig selv: Hvad udtrykker dette? Hvad betyder det? Hvad siger det til mig om Gud? Lad dem skrive deres kommentarer på papiret.

F.eks. Hvis Gud er ligesom en sky, så er han langt væk. Hvis Gud er en konge, så er han mægtig. Hvad for en konge er Gud så?

SKRIDT 3.6: HVAD TÆNKER JEG?

Materiale: Ludobrikker til alle deltagere. Et ark papir, hvorpå der ved én sidekant står *ja* og ved en anden *nej*. Forbind *ja* og *nej* med en lang linje.

Du stiller bestemte spørgsmål. Deltagerne placerer deres figurer der, hvor de vil svare lige nu. Hvis de placerer sig tæt på *ja*, er de enige i udsagnet. Et *nej* viser, at de ikke deler den spørgendes mening, og en figur i midten eller lidt hældende til den ene eller anden side, viser: Jeg står her. Figurernes placering fremmer samtalen.

Husk selv at deltage og placere din figur.

- Jeg tror, at Gud findes!
- Gud har skabt verden.
- Jeg beder nogle gange, især når jeg har det skidt.
- Jeg vil giftes i kirken.
- Mine børn skal i hvert fald døbes.
- Jeg skal firmes, fordi jeg tror på Gud.
- Jeg taler gerne med andre om min tro.
- Naturligvis vil jeg fortælle mine børn om min tro.
- Gud er nogle gange også vred eller utilfreds.
- Gud er kærlighed.
- Gud er ligeglad med os.
- Gud er min ven.
- Jeg stoler på Gud.
- Jeg forestiller mig Gud som en konge.
- Jeg har mærket, at Gud eksisterer.
- Gud har ingen betydning for mig og mit liv.

SKRIDT 3.7: HVORFOR SKABTE GUD OS EGENTLIG?

Materiale: Læs uddraget af romanen *Hytten*, hvor forfatteren møder Gud for første gang eller se scenen i filmen *Bruce the Almighty*, hvor Bruce for første gang møder Gud. F.eks. her: http://www.youtube.com/watch?v=FngXOUxklR4

Uddrag af "Hytten" af W. Paul Young

Mens han prøvede at etablere en indre, mental balance, begyndte den vrede, som han troede lige var død indeni ham, at dukke frem igen. Nu tog han sig ikke længere af, hvad han skulle kalde Gud, og opildnet af sin harme gik han hen til døren. Mack besluttede at banke hårdt og se, hvad der skete, men lige, da han løftede sin hånd for at gøre det, smækkede døren op, og han så lige ind i ansigtet på en stor, smilende, sort kvinde.

Instinktivt sprang han tilbage, men han var for langsom. Hun tilbagelagde afstanden mellem dem med en fart, der modsagde hendes størrelse, og begravede ham i sine arme, løftede ham op i luften og svingede ham rundt som et lille barn. Alt imens hun råbte hans navn – "Mackenzie Allen Phillips" – med samme glød som én, der efter mange år bliver genforenet med et højt elsket familiemedlem. Til sidst satte hun ham ned og skubbede ham, med hænderne på hans skuldre, tilbage som for at tage et grundigt kik på ham.

"Mack, der er du!" udbrød hun begejstret. "Endelig er du her, og så voksen. Jeg har virkelig glædet mig til at se dig ansigt til ansigt. Det er så dejligt at have dig her hos os. Det må jeg sige – hvor jeg dog elsker dig!" Og så omsluttede hun ham igen i sine arme.

Mack var målløs. På et par sekunder havde denne kvinde næsten brudt samtlige sociale konventioner, som han havde forskanset sig så effektivt bag. Men noget i den måde, hun betragtede ham og råbte hans navn på, gjorde ham lige så glad for at se hende, selvom han ikke havde den ringeste idé om, hvem hun var.

Pludselig blev han overvældet af duften, der udgik fra hende, og det rystede ham. Det var duften af blomster med undertoner af gardenia og jasmin, umiskendeligt hans mors parfume, som han havde gemt i sin lille blikdåse. Han var allerede blevet bragt til kanten af sindsbevægelse, men nu blev han chokeret – af duften og de

tilhørende minder. Han kunne mærke varme tårer begynde at samle sig bag hans øjne, som om de bankede på hans hjertes dør. Det virkede som om, hun også så dem.

"Det er i orden, skat, bare luk det hele ud … Jeg ved, du er blevet såret, og jeg ved, at du er vred og forvirret. Så bare kom ud med det. Det gør sjælen godt at lade vandet løbe engang imellem – det lægende vand. "

Men selvom Mack ikke kunne forhindre tårerne i at fylde hans øjne, var han ikke parat til at give slip – ikke endnu, ikke foran denne kvinde. Med al den viljestyrke, han kunne mobilisere, lykkedes det ham at undgå at falde tilbage i følelsernes sorte hul. I mellemtiden stod denne kvinde med udstrakte arme, som var det hans mors arme. Han følte et kærlighedens nærvær, det var varmt, indbydende, smeltende.

"Ikke parat?" spurgte hun. "Det er i orden. Vi tager tingene i dit tempo og på dine betingelser. Men kom indenfor. Skal jeg tage din frakke? Og den pistol? Den har du vist ikke brug for, har du? Vi skulle jo nødig have, at nogen kom til skade, vel?"

Mack var ikke sikker på, hvad han skulle gøre eller sige. Hvem var hun? Og hvordan kunne hun vide det? Han var naglet til stedet, hvor han stod, men tog langsomt og mekanisk sin frakke af.

Den store, sorte kvinde tog hans frakke, og han gav hende pistolen, som hun tog fra ham med to fingre, som om den var forurenet. Idet hun vendte sig for at gå ind i hytten, dukkede en lille, karakteristisk asiatisk kvinde frem bag hende. "Her, lad mig tage dem," sang hendes stemme. Hun havde åbenbart ikke ment frakken eller pistolen, men noget andet, og hun stod foran ham, inden han kunne nå at blinke med øjnene. Han stivnede, da han mærkede noget stryge blidt over sin kind. Uden at bevæge sig kiggede han ned og kunne se, at hun havde travlt med en lille flaske af krystal og en lille børste, som mindede han om dem, han havde set Kate og Nan bruge til makeup. Hun fjernede forsigtigt noget fra hans ansigt.

Før han kunne nå at spørge, smilede hun og hviskede: "Mackenzie, vi har alle noget, vi sætter så stor pris på, at vi samler på det, ikke?" Hans lille blikdåse skød gennem hans tanker. "Jeg samler på tårer."

Da hun trådte tilbage, lagde Mack mærke til, at han uvilkårligt missede med øjnene, når han så på hende, som om det ville hjælpe hans øjne med at se hende bedre. Men mærkeligt nok havde han svært ved at fokusere på hende; det var nærmest, som om hun flimrede i lyset, og hendes hår blæste i alle retninger, selvom der knap nok var en vind, der rørte sig. Det var næsten lettere at se hende ud af øjenkrogen end at se direkte på hende.

Så kastede han et blik forbi hende og lagde mærke til, at den tredje person var kommet ud af hytten, denne gang en mand. Han så ud, som om han kom fra Mellemøsten og var klædt som en håndværker – med værktøjsbælte og handsker og det hele. Han stod henkastet lænet op ad dørkarmen med armene over kors, iført cowboybukser dækket af savsmuld og en skotskternet skjorte med ærmerne rullet op til albuerne, så man kunne se hans muskuløse underarme. Hans ansigtstræk var kønne nok, men han var ikke specielt flot – ikke en mand, man ville lægge mærke til i en folkemængde. Men hans øjne og smil lyste hans ansigt op, og Mack fandt det svært at kikke væk.

Mack trådte igen tilbage, en smule overvældet. "Er der flere derinde?" spurgte han med en stemme, der var en anelse hæs. De tre kikkede på hinanden og lo. Mack kunne ikke lade være med at smile. "Nej, Mackenzie," klukkede den sorte kvinde. "Vi er alt, hvad du får, og tro mig, vi er mere end nok."

Mack forsøgte igen at kigge på den asiatiske kvinde. Denne senede person kunne være fra det nordlige Kina eller Nepal – eller måske endda fra Mongoliet. Det var svært at sige, fordi hans øjne arbejdede hårdt for bare at se på hende. Mack vurderede ud fra hendes tøj, at hun måtte være gartner eller havemand. Hun havde handsker i bæltet, ikke kraftige mandehandsker, men letvægtshavehandsker, som Mack selv brugte til havearbejde derhjemme. Hun havde almindelige cowboybukser på med dekorative mønstre på siderne – knæene var dækket af jord fra det sted, hvor hun havde knælet – og en lys, farvet bluse med stænk af gult og rødt og blåt. Men han mere fornemmede det, end han egentlig så det, da det var, som om hun hele tiden gradvist forsvandt ind og ud af hans synsfelt.

Så trådte manden frem, rørte Mack på skulderen, kyssede ham på begge kinder og gav ham et solidt knus. Mack vidste med det samme, at han kunne lide ham. Da de fjernede sig fra hinanden, trådte manden tilbage, og den asiatiske kvinde kom hen mod ham igen og tog denne gang hans ansigt i begge sine hænder. Langsomt og helt

bevidst bevægede hun sit ansigt tættere på hans, og lige da han troede, at hun ville kysse ham, stoppede hun og kiggede ham dybt i øjnene. Mack syntes, at han næsten kunne se igennem hende. Så smilede hun, og det forekom ham, at hendes duft smøg sig omkring ham og løftede en stor byrde fra hans skuldre, som om han havde båret alt sit udstyr i en rygsæk.

Mack følte sig med ét lettere end luft, som om han ikke længere rørte jorden. Hun omfavnede ham uden at omfavne ham, ja uden egentlig at røre ham. Først da hun trak sig tilbage, hvilket sikkert ikke var mere end et par sekunder senere, gik det op for ham, at han stadig stod på benene, og at hans fødder stadig rørte verandaen.

"Tag dig ikke af hende," lo den store, sorte kvinde. "Sådan virker hun på alle."

"Jeg kunne godt lide det," mumlede han, og alle tre brød ud i mere latter, og nu fandt Mack sig selv grinende sammen med dem uden rigtig at vide hvorfor og uden at tage sig af, at han vidste det.

Da de endeligt holdt op med at grine, lagde den store kvinde sin arm om Macks skulder, trak ham ind til sig og sagde: "Okay, vi ved hvem du er, men vi må hellere præsentere os selv for dig. Jeg," hun vinkede med hånden, "er husholderske og kok. Du kan kalde mig Elousia."

"Elousia?" spurgte Mack og lignede et stort spørgsmålstegn.

"Okay, du behøver ikke kalde mig Elousia; det er bare et navn, jeg er temmelig glad for, og det har en speciel betydning for mig. Så," hun lagde armene over kors og støttede hovedet med den ene hånd, som om hun tænkte sig grundigt om, "kan du jo kalde mig det, som Nan kalder mig."

"Hvad? Du mener ikke ..." Nu var Mack overrasket og endnu mere forvirret. Det kunne da ikke være den Papa, som havde sendt brevet? "Jeg mener, tænker du på Papa?"

"Ja," svarede hun, smilede og ventede på, at han ville tale, som om han var lige ved at sige noget, hvilket han på ingen måder var.

"Og jeg", afbrød manden, der så ud til at være i trediverne og var en smule lavere end Mack, "jeg prøver at holde tingene i god stand her. Jeg kan godt lide at arbejde med mine hænder, selvom jeg, som de to

andre kan bevidne, også nyder at lave mad og ordne have lige så meget, som de gør."

"Du ser ud, som om du er fra Mellemøsten, måske araber?" gættede Mack. "Faktisk er jeg stedbror i den stolte familie. Jeg er hebræer – fra Judas slægt for at være præcis."

"Så …" Mack blev chokeret over sin erkendelse. "Så er du …"

"Jesus? Ja. Og det må du gerne kalde mig, hvis du vil. Det er trods alt blevet mit almindelige navn. Min mor kaldte mig Yeshua, men jeg er også kendt som Joshua og endda Jesse."

Mack stod lamslået og stum. Han kunne ikke få det, han så og hørte, til at passe. Det var alt sammen så umuligt … men her var han, eller var han her overhovedet? Pludselig følte han sig svag. Følelserne skyllede ind over ham, samtidig med at hans hjerne desperat forsøgte at behandle al den information. Ligesom han var ved at falde sammen, trådte den asiatiske kvinde tættere på ham og afledte hans opmærksomhed.

"Og jeg er Sarayu," sagde hun, mens hun lagde sit hoved en anelse på skrå og smilede. "Jeg passer haven blandt andre ting."

Tankerne snublede over hinanden, mens Mack kæmpede for at finde ud af, hvad han skulle gøre. Var ét af de her mennesker Gud? Hvad hvis de var hallucinationer eller engle, eller Gud kom senere? Det ville være pinligt. Eftersom der var tre af dem, var det måske noget med Treenigheden. Men to kvinder og en mand – og ingen af dem var hvide? Han var klar over, at hans tanker fløj hid og did, så han koncentrerede sig om det spørgsmål, han mest af alt ønskede svar på.

"Så," Mack kæmpede med spørgsmålet, "hvem af jer er så Gud?"

"Det er jeg," sagde alle tre samtidigt. Mack så fra den ene til den anden, og selvom han ikke fattede, hvad han så og hørte, troede han dem på en eller anden måde alligevel.

W. Paul Young: Hytten. Når tragedien møder evigheden.
Boedal. ISBN 978-87-89626-57-4 S. 82-87

- Læs uddraget fra *Hytten* eller se uddraget af filmen *Bruce the Almighty*.
- Hvad siger teksten/filmen om Gud?
- Sådan som Gud beskrives her, er det den Gud, du kender og tror på?

Vi har nu talt om vore forestillinger om, hvem eller hvad Gud er. Men hvad siger Gud om sig selv?

Du skal danne fire grupper. Hver gruppe får en bibeltekst.

- Gruppe 1 læser 1 Mos 1,26-31.
- Gruppe 2 læser 2 Mos 1-6; 13-14.
- Gruppe 3 læser Joh 14,8-11.
- Gruppe 4 læser Joh 15,15-17.

Efter ca. 10 minutter præsenterer deltagerne deres tekst for gruppen:

- Hvad fortæller teksten?
- Hvad siger den om Gud?
- Hvad siger den om mennesket?
- Hvordan ser Gud os mennesker?

Det er vigtigt, I kommer ind på disse udsagn:

- Gud synes godt om mennesket (1 Mos 1,31).
- Gud har skabt mennesket uden et bestemt formål, af ren og skær kærlighed (sml. også med Youcat 2).
- Gud søger kontakt til os mennesker (2 Mos 3,14).
- Gud viser sit ansigt i Jesus Kristus (Joh 14,9).
- Vi er alle sammen vigtige for Gud.

3. HVORFOR VERDEN HAR ET KNÆK

PRAKTISK GENNEMGANG AF ENHEDEN

BAGGRUND:

Ram målet!

Hvad er synd egentlig for noget? Ofte bruger vi ikke sproget korrekt, for nogen kan godt nok finde på at sige: ”Det var synd!” Men så er der ikke tale om en synd, men blot, at noget er trist.

Men så findes der også noget, der er rigtig trist. Vi er skabte til frihed og i og til kærlighed. Vi kan vælge at gøre det gode eller det onde. Men det er bare ikke altid, at vi vælger det gode. Nogle gange er vi som apostlen Paulus, som sagde: *Jeg gør det, som jeg ikke vil*. Andre gange kan vi ikke rigtigt finde ud af, hvad der er godt og rigtigt at gøre. Tit vælger vi slet ikke bevidst, men lader os drive af andet.

Youcat siger om synd: ”Synd er mere end fejlagtig opførsel; den er heller ikke en psykisk svaghed. Dybest set er enhver afvisning eller ødelæggelse af noget godt en afvisning af den gode selv, en afvisning af Gud. I sin dybeste og skrækkeligste dimension er synd adskillelse fra Gud og dermed adskillelse fra livets kilde. Derfor er døden også en følge af synden.” (Youcat 67).

Ordet synd betyder, at vi forfejler målet. Det er som ved et dartspil. Du kaster med pilene og forsøger at ramme midten. Og det lykkes mere eller mindre godt at ramme plet. Hensigten er at skyde pilen så langt ind mod midten som muligt; men tit rammer vi langt fra.

Synd er det, der trækker os væk fra Gud, og som ødelægger vort forhold til ham, til andre mennesker og også os selv. Synd har mange facetter. Det kan være en tanke, hvis vi f.eks. tænker dårligt om et andet menneske; men det kan også være at slå et andet menneske ihjel. Dog er det kun os selv og Gud, der ved, hvilke synder vi har begået, for til synden hører også altid den bevidste beslutning.

Hvordan var det nu i tidernes morgen og det med arvesynden? Alt begynder med Adam og Eva. Gud skabte mennesket og udstyrede det med en fri vilje. Det kunne vælge det gode

eller det onde, vælge kærlighed eller fravælge den. Derfor har alt det gode, men også ondskaben været i mennesket og i vor verden siden tidernes morgen. Gud ville fra begyndelsen – og det var hans vision – at menneskene skulle leve og bo på jorden. De skulle have et godt liv.

På Bibelens første sider fortælles om Adam og Eva, det første menneskepar. Det er beretningen om begyndelsen, og om hvordan Gud kaldte alt til livet; men på disse sider findes der også en forklaring på ondskaben i vor verden. Og hvor kommer ondskaben så fra?

I begyndelsen var alt godt, såre godt hedder det. Der var paradisiske tilstande, og menneskene havde alt, hvad de havde brug for. De måtte nyde havens frugter og afgrøder, nyde dens skønhed og ro. Der var kun et lille men. Kun ét træ forbød Gud dem at spise af, nemlig kundskabens træ. Dog gjorde de første mennesker det alligevel, efter at slangen havde narret dem til at gøre det. Slangen er i vor verden et symbol på den Onde, som også kaldes Djævelen.

Med synden kom døden ind i verden. Adam og Eva vendte sig bort fra Gud, da de spiste af frugten fra kundskabens træ. De havde mistet tilliden til Gud og ville selv bestemme. Deres valg fik konsekvenser, ikke bare for Adam og Eva, men for alle mennesker. En af konsekvenserne er, at vi alle en dag skal dø. Vi har kun ét liv her på jorden, som ikke varer evigt, men vil få en afslutning. Denne skæbne deler alle levende væsener på denne vidunderlige jordklode. Døden hører nu med til livet.

Vi kan forklare, hvorfor mennesker dør – kroppen slides op, sygdomme tager magten fra os, vi bliver gamle. Men vi kan egentlig ikke helt forklare, hvorfor vi skal dø. For at turde leve livet og nyde det i fulde drag må vi også lære at se døden i øjnene. Kun sådan kan vi tage vare på livet.

Jesus døde ligesom os

Jesus blev menneske, og det gjorde han ikke bare for sjov. Han blev menneske fra top til tå, sagde ja til alle menneskelige vilkår. Han gjorde det af kærlighed til os mennesker. Derfor blev døden også en del af Jesu liv på jorden, ligesom døden er menneskets livsvilkår. Jesus døde, selv om han ikke havde syndet, og selv om han var Gud. Han var jo det eneste menneske, som altid ramte plet i livets dartspil, fordi han aldrig syndede. Han ramte altid plet. Som menneske var han 100 % god. Han var god fra tåspidserne til fingerspidserne og helt ud i

alle sine celler. Han gjorde, hvad han sagde. Hans ord var handlinger. Gud er et verbum, siger Buckminster Fuller, og det samme kan man sige om Jesus. Han er kærlighed i handling.

Der findes mange forklaringer på, hvorfor Jesus døde. Men det spørgsmål forbliver altid, hvorfor han overhovedet skulle dø på sådan en grusom måde. Når børn ser korset, væmmes de tit pga. torturen. Det er ikke til at bære, at mennesker har gjort dette mod andre mennesker. Der findes ikke et enkelt svar på dette spørgsmål, hvorfor Jesus skulle dø på en så grusom måde.

Men ét er sikkert: Jesus ville være en af os på vore præmisser. Han ville være menneske helt igennem og dele livet på vore vilkår. Og til vort liv hører døden. Derfor ville han også dø. Dermed har Jesus delt det allersværeste med os. Er det ikke fantastisk?

Første etape: "Den, som ikke laver fejl, laver som regel slet ingenting."

Mål: Enheden omvendelse/synd er ikke opbygget af ”onde” gerninger, men fokuserer på alt det, vi ikke gør. Ved at se nærmere på nogle af Jesu lignelser kan de unge forstå, at ligegyldighed, manglende interesse og ikke at gøre noget er afgørende synder.

Skridt 1.1: Den barmhjertige samaritaner

Materiale: Bibelteksten eller bibler, papir, skriveredskaber, ”talking stick”.

Begynd med en ”talking stick”, som du deler rundt.

Drøft sammen:

- Hvad har du lavet de sidste 24 timer?
- Har du lavet noget, som du er særlig stolt over?
- Har du oplevet, at noget er gået fuldstændig i vasken?

For at lette jeres samtale, vil det være en god ide, at du begynder med at fortælle om dine oplevelser som kateket.

Læs derefter sammen teksten om den barmhjertige samaritaner (Luk 10,25-37).

- Hvad gjorde præsten og levitten?
- Hvad, tror du, var deres overvejelser?
- Hvorfor gik de mon forbi?
- Hvordan beskriver Lukas den barmhjertige samaritaner? Hvad gør han helt konkret?
- Har I nogensinde oplevet noget lignende? Har du engang været den ”sårede”, ”samaritaneren”, ”røveren”, ”præsten” eller ”levitten”? (Der er ikke kun tale om fysiske sår. Det kan også være mobning eller noget i den stil.)
- Hvad tror du ville ske, hvis Jesus skulle fortælle denne historie i dag? Hvordan ville han fortælle den?

Tag nu versene 30-35 og skriv historien på ny. Hvordan ville den se ud i dag?

SKRIDT 1.2: DIALOG MED BIBELEN!

Materiale: Kopi af bibelteksten eller en bibel.

En dialog med Bibelen kan foregå, som følger: Kateketen læser bibelteksten, men afbryder af og til oplæsningen for at stille nogle spørgsmål. Gennem spørgsmålene bliver deltagerne inviteret til at identificere sig med teksten. Alle (også kateketen selv) kan udtrykke tanker og følelser fra den pågældende person i teksten. F.eks. afbryder du teksten der, hvor levitten passerer den sårede og spørger: Du er levit. Hvorfor går du så videre?

Svarene bliver ikke diskuteret eller bedømt som gode eller dårlige, rigtige eller forkerte. Der findes ikke noget "rigtigt" eller ”forkert”.

Den barmhjertige samaritaner (Luk 10,25-37)

En dag kom en jødisk skriftlærd for at sætte Jesus på prøve. »Mester, hvad skal jeg gøre for at få del i det kommende liv?« spurgte han.

»Hvad siger Toraen?« var Jesu svar.

»Den siger: ‘Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, med hele dit liv, med al din styrke og med alle dine tanker,’« svarede den skriftlærde. »Og den siger også: ‘Du skal elske din næste som dig selv.’«

»Rigtigt svaret,« sagde Jesus. »Gør det, så skal du få del i livet.«

Men manden ville retfærdiggøre sig selv, og derfor spurgte han: »Jamen, hvem er så min næste?«

»Lad mig fortælle dig en historie,« svarede Jesus. »En mand var på vej fra Jerusalem til Jeriko. Pludselig blev han overfaldet af røvere. De rev tøjet af ham, slog ham til jorden og lod ham ligge halvdød i vejkanten.

- *Du er den sårede. Du er stadigvæk lidt ved bevidsthed; men du har smerter. Hvad tænker du?*

Tilfældigvis kom en præst gående ned ad den samme vej. Da han så manden ligge der, gik han over i den modsatte side af vejen og fortsatte.

- *Du er præsten. Hvad afholder dig fra at hjælpe den sårede? Hvorfor går du videre? Hvad frygter du? Hvad driver dig?*

- *Nu er du igen den sårede: Hvad tænker du? Hvad havde du håbet på? Hvad synes du om præsten?*

Senere kom en tempeltjener til det samme sted. Da han fik øje på manden, gik også han forbi i den modsatte side af vejen.

- *Du er levit: Hvor er du på vej hen? Hvorfor har du ikke tid til at hjælpe? Hvad afholder dig fra at hjælpe?*

Til sidst kom der en samaritaner forbi, ridende på sit æsel, for han var på en lang rejse. Da han så manden ligge der, fik han medlidenhed med ham, så han stod af sit æsel og gik derhen. Han rensede og behandlede mandens sår med olivenolie og vin og forbandt dem. Derefter anbragte han manden på sit æsel og bragte ham til en landevejskro, hvor han fortsat selv plejede ham.

- *Du er manden fra Samaria. Egentlig er du ikke særlig vellidt på grund af din herkomst. Men du har hjulpet. Hvorfor egentlig?*
- *Du er den sårede: Hvordan har du det nu? Hvad tænker du om samaritaneren?*

Dagen efter gav han kroværten to denarer og bad ham tage sig af manden. 'Kommer det til at koste mere, skal jeg nok betale det på tilbagevejen,' sagde han.

Hvem af de tre, synes du, har handlet som den overfaldnes næste?«

Tal sammen:

- Hvad synes du om denne metode at arbejde med en bibeltekst på?
- Hvilken person havde du nemt ved at identificere dig med? Hvorfor var det nemt? Hvilke personer havde du svært ved at identificere dig med?
- Har du nogensinde oplevet noget lignende? Har du nogensinde befundet dig i rollen som den sårede, levitten, præsten eller samaritaneren i dit liv? Der behøver ikke være tale om fysiske sår.

SKRIDT 1.3: DEN FATTIGE FORAN DØREN – MED TONER OG KLANGE

Materiale: musikinstrumenter, musik, Bibelen, noget man kan lave lyde med.

Læs sammen, sætning for sætning, beretningen om Lazarus (Luk 16, 19ff.) Efter hver sætning skal de unge i fællesskab overveje, hvilke klange og toner, der passer til beretningen og udføre dem. Efter den sidste sætning bliver teksten læst endnu engang med de forskellige lyde på. Ved det tredje forsøg skal deltagerne kun høre toner og klange.

Drøft sammen:

- Hvordan havde Lazarus det til at begynde med?
- Hvor findes der fattige i dag? Hvornår er man fattig i dag?
- Hvad gør den rige i beretningen?
- Hvem er ”rig” i dag? (Tænk også globalt m.m.).
- Findes der i dag kløfter mellem fattige og rige, og hvis ja, hvordan og hvor? Hvad f.eks. med indvandringspolitikken i EU?
- Hvad siger Jesus om de riges væremåde?
- Hvad kan vi i dag gøre for alle dem, der ikke har det så godt som os?

SKRIDT 1.4: DET HAR DU GJORT FOR MIG!

Materiale: Matt, 25, 31 ff eller et Ny Testamente. Du har brug for to billeder af Jesus. Et skal være stort, det andet skal både være mindre og skal kopieres otte gange. Bag i materialet finder du seks billeder af mennesker, som er på sygehus, gammel, i fængsel, ... Klip disse billeder ud og lim dem på bagsiden af de otte små Jesusbilleder. Derudover har du brug for sorte og hvide får.

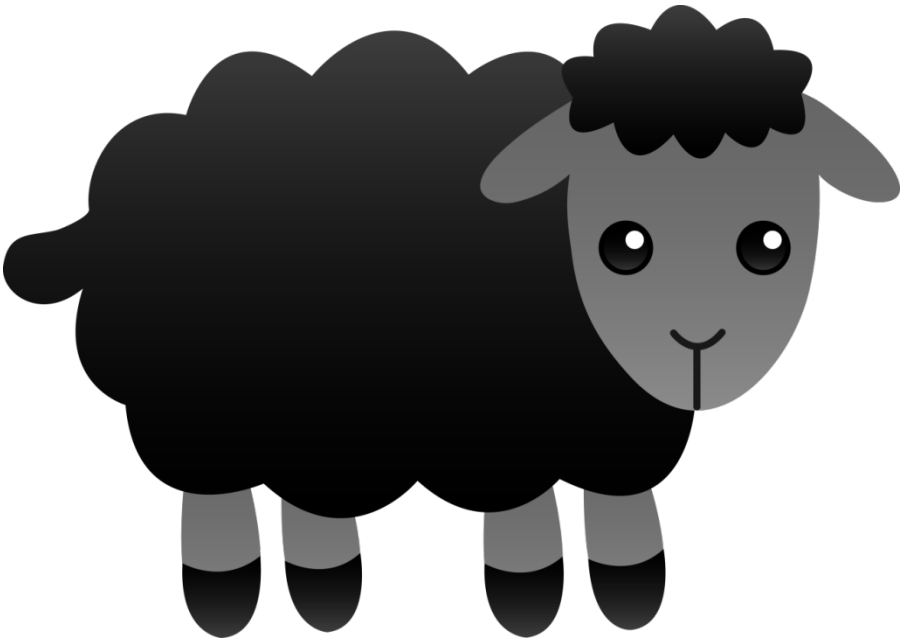

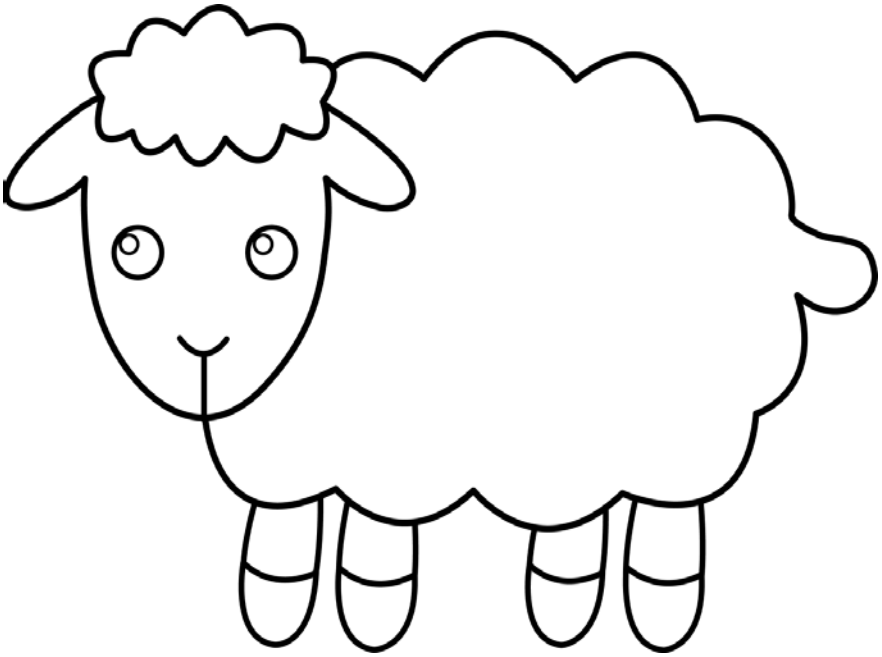

TAXI
WB-01
Y9175
LPG

3. Hvorfor verden har et knæk Første etape: "Den, som ikke laver fejl, laver som regel slet ingenting."

3. Hvorfor verden har et knæk Første etape: "Den, som ikke laver fejl, laver som regel slet ingenting."

3. Hvorfor verden har et knæk Første etape: "Den, som ikke laver fejl, laver som regel slet ingenting."

Læs Jesu lignelse om dommen og læg billeder som beskrevet i det følgende.

Det er vigtigt at vide: Når Jesus taler om menneskesønnen, taler han om sig selv. Denne historie foregår ved verdens ende, når der holdes dom over menneskene. Jesus siger:

”Når Menneskesønnen kommer i sin kongeværdighed sammen med alle englene, så vil han tage plads på sin herlighedstrone.

- *Læg det store Jesusbillede (eller en ikon!) i midten.*

Mennesker fra alle folkeslag vil samles foran ham. Da vil han dele dem op i to grupper, som en hyrde adskiller får og geder. Fårene vil han anbringe ved sin højre side og gederne ved sin venstre.

- *De sorte og hvide får bliver sat på deres pladser til højre og venstre.*

Derefter vil han sige til dem på højre side: ”Kom, I min Fars velsignede! Tag det rige i besiddelse, som har stået klar til jer, fra verdens grundvold blev lagt. I gav mig jo noget at spise, da jeg var sulten,

- *Læg et af de små Jesusbilleder hen til de hvide får (det skal være det billede, hvor der på bagsiden er billedet af et sultent menneske; men det kan deltagerne endnu ikke se).*

og noget at drikke, da jeg var tørstig.

- *Læg et af de små Jesusbilleder hen til de hvide får (det skal være det billede, hvor der på bagsiden er billedet af et tørstigt menneske; men det kan man endnu ikke se).*

I bød mig velkommen, da jeg stod som fremmed,

- *Læg et af de små Jesusbilleder hen til de hvide får (det skal være det billede, hvor der på bagsiden er billedet af et fremmed/en udlænding/flygtning; men det kan man endnu ikke se).*

og skaffede mig tøj, da jeg intet havde at tage på.

- *Læg et af de små Jesusbilleder hen til de hvide får (det skal være det billede, hvor der på bagsiden er billedet af et menneske, som har brug for tøj; men det kan man endnu ikke se).*

I så til mig, da jeg var syg,

- *Læg et af de små Jesusbilleder hen til de hvide får (hvor der står „syg“ på bagsiden).*

og I besøgte mig i fængslet.”

- *Læg et af de små Jesusbilleder hen til de hvide får (med billedet af et fængsel på bagsiden).*

De, der har gjort Guds vilje, vil svare: ”Herre, vi har da aldrig set dig sulten og givet dig noget at spise, eller tørstig og givet dig noget at drikke.
Vi har da heller aldrig set dig stå som fremmed og budt dig velkommen, eller set dig stå uden tøj og skaffet dig noget.
Vi har da aldrig set dig syg eller i fængsel og besøgt dig.” Da vil han svare dem: ”Det siger jeg jer: Hvad I har gjort imod selv den mest oversete af dem, som er mine, det har I også gjort mod mig.”

- *Vend nu alle fire billeder om, så man kan se, hvad der står på bagsiden.*

Drøft sammen:

- Hvilke mennesker kender du/kender vi, som helt konkret har brug for hjælp? Husk, at vi møder Jesus i dem.
- Hvordan kan vi hjælpe dem? Hvad kan vi gøre for dem?

ANDEN ETAPE: AT VENDE OM OG BEGYNDE PÅ EN FRISK

Mål: Efter at I har beskæftiget jer med forskellige bibelske tekster har hver deltager nu mulighed for at kikke på sig selv. Spørgsmålet er: Hvad kan jeg gøre? Hvad bør jeg gøre? Hvad skal jeg forandre i mit liv. At være kristen har noget med den enkeltes hverdag at gøre.

SKRIDT 2.1: HVOR KOMMER SYNDEN FRA?

Materiale: Aviser, tidsskrifter, sakse, lim, teksten til skabelsesberetningen fra 1 Mos 2, 16-17; 3, 1-24.

Læg aviser og tidskrifter i midten. Deltagerne får til opgave at finde billeder, som viser det onde i verden.

Bagefter præsenterer alle deres billede og fortæller, hvorfor netop det udtrykker "det onde" i vor verden. Drøft, om det, der vises, er et menneskeskabt onde eller ej.

Hvad synes deltagerne: Er verden overvejende god eller ond?

Muligvis vil nogle af de unge mene, at det er nødvendigt med det onde, for at vi kan sætte pris på det gode. Men pas på at korrigere denne påstand. For det er ikke rigtigt, at vi kun kan nyde det gode, hvis der også findes noget ondt. Tænk bare på en rigtig stor og dejlig softice. Den smager ikke kun godt, efter at man har spist noget væmmeligt. Softicen smager altid godt. Vi nyder det gode, og det ikke kun, fordi vi også kender det onde.

Gud har skabt verden som et godt sted at være. Han ville det gode. Han har skabt alt "såre godt". Men alligevel findes der ondskab i denne gode verden. Hvor kommer den fra? Hvad siger Bibelen? Hvad tror vi katolikker?

De unge deles op i to grupper og får skabelsesberetningen udleveret. Begge grupper skal i løbet af ca. 15 minutter improvisere et teaterstykke.

Fokus for den første gruppe skal være: Hvordan får slangen Eva til at spise af frugten. Det er okay selv at fortolke teksten og omtolke den.

Fokus for den anden gruppe er: Hvad gør Adam og Eva efter syndefaldet? Hvad siger de, hvad gør de? Også her må de gerne lade deres fantasi løbe frit.

Præsenter jeres teaterstykker og tolkninger af bibelteksten. Tal sammen om den.

Læs derefter sammen 1 Mos 2,16-3, 24.

Før I læser teksten sammen, kan du fortælle, at denne tekst taler i billeder. Gud har menneskelige træk. Han går gennem haven, så Adam og Eva kan høre ham. Slangen symboliserer det personificerede onde, som prøver at trække mennesket væk fra Gud.

Led derefter samtalen om teksten gennem dine spørgsmål:

- Med hvilket trick forsøger slangen at narre Eva og få hende til at spise af frugten? Slangen nærer mistillid til Gud. Den lader, som om forbuddet er endnu strengere, end det er.
- Hvad lover slangen? Når den taler om at have kendskab til godt og ondt, så er der ikke tale om at skelne mellem gerninger. Der er nærmere tale om en viden, der minder om Guds indsigt ... Den provokerer dermed menneskets ønske om selv at bestemme, hvad der er godt eller ondt. Det er den egentlige synd.
- Hvad er konsekvensen af, at menneskene overtræder Guds bud?
  Harmonien mellem mennesket og Gud er ødelagt. Mennesker mister tilliden til hinanden. De begynder at skamme sig, de føler skam. De påpeger skylden hos hinanden i stedet for at støtte hinanden. Ja, de prøver endda at give Gud skylden for deres fejl.
- Hvad er konsekvensen af syndefaldet for hele skabelsen? Ikke bare forholdet mellem Gud og mennesket går i stykker. Men også harmonien i hele skabelsen får en brist. Nu skal mennesket tjene sit levebrød i sit ansigts sved. Det skal arbejde. Lidelse og død er en følge af synden, og verden er ikke længere så fuldkommen som i tidernes morgen. Den er dog endnu ikke fuldstændig ødelagt. Stadigvæk kan vi se Guds håndskrift i den; men den har fået et skår, en revne. Den har også en tilbøjelighed til det onde nu. Husk på, at træet var et symbol på menneskets frihed til at vælge det gode eller det onde. Uden frihed ingen kærlighed. Men pointér også, at Gud altid søger os mennesker. Han har aldrig opgivet os – uanset hvad.

SKRIDT 2.2: HVAD ER SYND?

Materiale: Tekst ”Hvad er synd”, stille musik, skriveredskaber.

Hvad er synd?

At jeg skændes med andre mennesker, er ikke synd,

- Men at jeg slet ikke interesserer mig for dem, og at jeg er ligeglad med deres skæbne, deres sorg, deres modgang.
- Hvis det er lige meget, om mit medmenneske lider ved siden af mig, uden at jeg lægger mærke til det.
- At et menneske går i stykker, uden at jeg gør noget ved det.
- At jeg bare tænker: Det må være hans sag. Det skal han selv klare. Det er ikke mit ansvar.

Synd er manglende kærlighed.

At jeg ikke kan lide bestemte mennesker er slet ikke synd.

- Men at jeg allerede har dømt dem uden at give dem en chance;
- At jeg fortæller grimme ting og bagtaler dem uden at undersøge, om jeg taler sandt.
- At jeg gerne vil fremme mig selv på bekostning af andre,
- At jeg lever på andres bekostning.

Synd er manglende kærlighed.

Når jeg bare søger sjov og ballade, er det ikke synd.

- Men at jeg ikke gør noget, når jeg ser, at mennesker sulter ihjel,
- At jeg roligt accepterer dette,
- At jeg er ligeglad med, hvad der foregår i vort land, vor menighed,
- At et fodboldspil betyder mere for mig end en krig.
- At jeg gør så meget for min egen lykke er ikke synd;men at andre mennesker er ligegyldige for mig.

Synd er manglende kærlighed.

At jeg mener, at kirken er kedelig, er ikke en synd,

- Men at Gud er ligegyldig for mig;
- At jeg slet ikke prøver at tale med Gud og giver ham en chance,
- At jeg har forkastet min barnetro uden at afprøve en voksentro,

- At jeg ikke søger fællesskab med dem, der tror,

Synd er manglende kærlighed.

De unge sætter sig hver for sig et uforstyrret sted. Du må gerne spille stille musik. Lad dem læse og tænke over teksten og markere de udsagn, som de synes, matcher dem. Hvad kan de sige ja til? Det, som de mener, er rigtigt, kan de markere med en farveblyant. Det er vigtigt, at man ikke taler om dette. Derefter folder man sedlerne sammen sådan, at ingen kan se, hvad den enkelte har svaret. De beholder deres sedler.

SKRIDT 2.3: HVAD VILLE JESUS GØRE?

Materiale: Tekst, evt. skriveredskaber, papir og instrumental-musik.

1. Skænderi
A, B, C, D og E er slyngveninder. Det har de været i flere år. Altid er de sammen. Alt gør de sammen. Men C har nu fået en kæreste, og i de seneste uger har hun tilbragt mindre tid sammen med sine veninder. Og sidste uge glemte hun endda at sende afbud. Alle har ventet på hende.
I dag er hun igen ikke dukket op. Hendes forklaring er, at hun skal til sin kæreste. Hans forældre holder en fest.
A og B synes, at C skal lukkes ude af deres gruppe. E mener: „Det er bedre, at hun selv træffer beslutningen. Vi giver hende bare ikke længere besked, når vi mødes."– **What would Jesus do?**

2. Mobning
S bliver mobbet i klassen. Hans tøj er anderledes, ikke helt up to date, og han opfører sig også sært. Nogle gange prøver han at gøre sig populær, og andre gange er han fuldstændig tillukket og afvisende. Men de sidste to uger har han ikke været i skole. - **What would Jesus do?**

3. I bussen
Nogle elever sidder i bussen på vej til skolen. Ved et stoppested kommer en ældre dame ind i bussen. Hun har en tung taske med. Chaufføren er ret barsk og siger: "Kan det ikke gå lidt hurtigere?" Den ældre dame har endnu ikke fundet sin plads, da bussen kører fremad for fuldt drøn. Den gamle dame mister balancen og er lige ved at falde. Eleverne iagttager det hele. **- What would Jesus do?**

4. Solostemme
H synger solopassagerne i koret. Det er helt indlysende, at hun får passagerne, fordi hun har den bedste og klareste stemme. J slutter sig til koret, og selv om hun kun har været med i seks uger, er det indlysende, at hun synger endnu bedre end H. Efter nogen tid får hun flere og flere solopassager – og det er også helt indlysende, fordi J har det rigtig godt med korlederen L. H er jaloux.
- What would Jesus do?

Tal sammen om,

- at tro har noget at gøre med, at vi gør det rette. Tro uden handling er en tom og livløs tro.
- de forskellige eksempler. Hvilke situationer kommer disse mennesker ud for? Hvad kan de gøre? Hvordan er det bedst at handle? Hvad tror de, Jesus ville gøre?

Alternativt: Lad de unge vælge en episode og spille den for gruppen.

SKRIDT 2.4: GØR JEG KUN, HVAD ALLE GØR?

Materiale: Et billede af en fisk, som svømmer mod strømmen (se næste side). Skriveredskaber, papir og musik.

©Photos.com

Alle ser på billedet. Tal om det, I tænker på og ser på. En fisk, som svømmer mod strømmen. Hvorfor er denne fisk anderledes? (bevægelser, udholdenhed ...) Der er flere løsningsforslag:

- Fisken er anderledes
- Fisken er udenfor, fisken har fundet sin livsglæde/begejstring
- Fisken er jaloux.
- Fisken er såret ...
- Fisken har fået nok.
- Fisken har fået en bedre idé.
- Fisken vil være for sig selv.

Alle får nu ca. 15 minutter til at svare på de efterfølgende spørgsmål (spil evt. musik):

- Har jeg nogensinde handlet på en anden måde, end min familie eller mine venner forventede af mig?
- Hvordan følte jeg det dengang, sådan helt alene med min beslutning?
- Hvordan reagerede de andre? Hvad sagde de? Hvad gjorde de?
- Kender jeg nogen, som virkelig svømmer mod strømmen? Hvad synes jeg om denne person?

Tal sammen om jeres overvejelser; men husk, at de unge selv bestemmer, om de vil være med.

- Hvad er grunden til, at nogen svømmer mod strømmen? Er det vedkommendes dybeste overbevisning? Eller handlede vedkommende i trods for at fremme sig selv, for at være noget særligt?
- Hvordan ville du vælge i en lignende situation?

Tredje etape: Tro er handling!

Mål: Vi tager et valg, en beslutning. For tro er ikke bare tomme ord, men handlinger.

Skridt 3.1: Indsats for en bedre verden.

Materiale: Ideliste til en bedre verden, skriveredskaber.

IDELISTE TIL EN BEDRE VERDEN

Prøv at mindske dit CO2-forbrug, så klimaforandringerne mindskes. Det er især mennesker i den tredje verden, som betaler for det. Her er nogle forslag:

* Spis mindre kød ved f.eks. at indføre to vegetardage om ugen.
* Gå eller cykl korte strækninger.
* Husk at bruge mindre energi ved at spare på lys, vand og strøm.
* Undgå plastposer og brug almindelige indkøbsposer, som kan genbruges.
* Køb varer, som er produceret i dit nærområde.
* Brug penge, men kun der, hvor de virkelig skaber en forandring, f.eks. ved at købe fair-trade produkter.

❖ Engager dig politisk,

* ved at sætte din underskrift på underskriftsindsamlinger,
* at gøre en indsats for (det ufødte) liv,
* at søge oplysninger om f.eks. banken *Oikos* og dennes visioner.

❖ Involver dig, når nogen oplever uret.

❖ Involver dig, når nogen bliver mobbet.

❖ Tilgiv.

❖ Husk at have det sjovt sammen med andre og grine sammen.

❖ Besøg én, der er syg.

❖ Vær åben over for at møde nye mennesker.

❖ Vær ikke bange for andres syn på dig.

❖ Bed om, at vi må gøre det rigtige.

❖ Tilfør dine egne ideer...

Deltagerne læser forslagene.

- Sæt et lille flueben bag de ting, du allerede gør.
- Sæt et udråbstegn: Det kunne være noget for mig!
- Sæt to udråbstegn: Det vil jeg bruge kræfter på.

SKRIDT 3.2: BED EN BØN

Materiale: Bønnen ”Gør mig til redskab for din fred” (Se næste side), stort lys, små fyrfadslys, lighter.

Tænd påskelyset eller et andet stort lys i jeres midte. Alle får et fyrfadslys, som de kan tænde ved det store lys, når de går frem.

Alt efter antal deltagere klipper du Frans af Assisis bøn i stumper. Nummerér de enkelte stumper, så alle ved, hvornår det er deres tur. De læser på skift, og når de har læst færdig, tænder de deres lys ved det store lys.

Herre, gør mig til redskab for din fred.

Hjælp mig at sprede kærlighed, hvor hadet hersker,

Tro, hvor tvivlen råder,

Håb, hvor der er angst og nød.

Hjælp mig at bringe forsoning,

Hvor uret er begået,

At skabe enighed, hvor der er strid,

At sprede lys, hvor mørket råder,

At bringe glæde, hvor sorgen tynger.

Mester, hjælp mig at søge Ikke så meget at blive trøstet som at trøste,

Ikke så meget at blive forstået som at forstå,

Ikke så meget at blive elsket som at elske.

For det er ved at give, at vi får,

Ved at tilgive, at vi selv får tilgivelse,

Ved at miste vort liv, at vi finder det.

SKRIDT 3.3: LYT TIL EN SANG

Materiale: White Lion, When your children cry.

Hør sangen på nettet:

https://www.youtube.com/watch?v=MHZ79InLGRY

Se teksten her:

http://www.songteksten.nl/songteksten/310422/

- Hvad er sangerens budskab?
- Hvilke spørgsmål bliver stillet?
- Hvad opfordrer sangeren til?
- Hvad synes du om sangen, og hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om, og hvorfor?
- Hvilke påstande i sangen, synes du, er mærkelige?

SKRIDT 3.4: DRØFT PÅ FACEBOOK

Drøft på jeres side på facebook sammen og med andre de næste spørgsmål:

- Hvad kan du gøre for at mindske et større udslip af Co2?
- Hvem kender gode organisationer, som gør en indsats for mennesker i u-landene? Hvordan arbejder de? Hvordan kan I understøtte dem?
- Hvad kan man gøre for at engagere sig for andre mennesker?
- Hvilke erfaringer har du gjort dig med skriftemålet?
- Hvad er ”synd”? Hvad synes du?

4-6. Jesus – mere end blot et menneske

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund:

Et barn blev født for ca. 2000 år siden. Dette barn hvirvlede så meget støv op som voksen, at man endnu i dag taler om Jesus af Nazareth. Han havde kun tre, måske kun ét år til sit offentlige virke; men ét er sikkert: Han gjorde så stort et indtryk, at han den dag i dag endnu ikke er blevet glemt. Det, han talte om, var radikalt og konsekvent. ”Elsk jeres fjender. Vær god mod dem, der er onde mod jer. Døm ikke. Tilgiv igen og igen, fordi I selv har brug for tilgivelse.”

Og ikke nok med ord. Jesus overaskede også ved sine gerninger. Han fik blinde til at se, døve til at høre, lamme til at gå, og døde til at rejse sig. Og han forkyndte Guds tilgivende kærlighed for alle og enhver. Det bragte sindene i kog: Hvem er denne mand? Hvorfra har han sin magt?

Jesus kom bag på mennesker. Han flyttede grænser, nedrev mure, som vi mennesker havde bygget – grænser mellem fattig og rig, kvinde og mand, god og ond, ren og uren og meget mere.

Det, der nagler Jesus til korset, er ikke det, han gør, men det, han siger: At han hævder at handle på Guds vegne. Han siger om sig selv, at han er den ventede Messias (Mark 14,61f), og det gælder den dag i dag. Vi skal finde ud af, hvordan vi forholder os til Jesus. Er han bare et opblæst snakkehoved, en svindler og bedrager, eller er han virkelig Guds ansigt og verdens frelser?

Jesus blev korsfæstet, og dermed syntes det at blive klart én gang for alle: Han var ikke den, han gav sig ud for at være, for sådan kunne det ikke gå med Guds søn. Sagen var afsluttet, før den rigtigt var kommet i gang. Jesussagen skulle bare begraves og glemmes. Men så kom sindene igen i kog på grund af ham. Der blev opstandelse Påskemorgen, for hans venner så og rørte ved ham. De løb ud og fortalte det glade budskab: Han lever. Han lever nu! Han er Messias, Guds søn.

Og for dette budskab, så skrupskørt og utroligt, som det er, satte de deres liv på spil.

Når de unge vælger at blive firmet, binder de sig tættere til Jesus. De skal være vidner for Jesus ligesom de første disciple.

”Vi får lagt hånden på skulderen og bliver sendt ud på livets fodboldbane. I kraft af Helligånden ved vi, hvad vi skal gøre. Han motiverer os til fingerspidserne. Hans missionsbefaling giver genlyd i vore ører. Vi erfarer hans hjælp.” (Youcat 203),

Første etape: Hvem var Jesus Kristus?

Mål: Jesus har virkelig levet. Han er ikke bare en sød fantasifigur, men en historisk skikkelse. Hvis vi vil komme tættere på denne Jesus, må vi vide mere om ham: Hvordan levede Jesus? Hvad eller hvem lå ham særlig på hjerte? Hvordan eller af hvad blev Jesus provokeret? Hvad eller hvem fik ham til at gå ud af sit gode skind?

Der findes også ukendte sider ved Jesus, som er overraskende, fordi de fleste ikke ville forvente dette af ham. De unge skal derfor lære Jesus at kende, så de ved, hvem de bygger deres liv på og sætter deres lid til. Altså – hvad ved vi om Jesus? Hvad har han sagt og gjort? Hvordan eller hvorfor kom han i knibe?

Skridt 1.1: Jesus – hvem er han?

Materiale: planche-papir, skriveredskaber, bibler.

Læg en planche og en filtpen midt på gulvet. Deltagerne skriver på planchen, hvad de ved om Jesus, og hvad de tænker på, når de hører ordet ”Jesus”.

Tal sammen om det, I har skrevet, spørg til hinandens udsagn, og drøft, hvad der står på planchen.

Skridt 1.2: Det, som ikke alle ved om Jesus

Materiale: Bibler, tekst om Jesus

Hvad synes deltagerne:

- Var Jesus altid sød?
- Var der konflikter i Jesu familie?
- Kunne Jesus godt lide at feste?
- Var Jesus gift?
- Er Jesus virkelig opstanden fra de døde?
- Gemmer kirken nogle evangelier, som viser Jesus på en helt anden måde?

Saml deltagernes svar, og læs bagefter denne tekst:

Jesus havde stress pga. sin familie.
Max Ernst, en kendt tysk maler, har malet et billede af Jesusbarnet, som bliver slået af sin mor. Det siger Bibelen intet om; men det er nok tænkeligt, at der også en gang imellem har været knas på tråden i den hellige familie. I lang tid forstod Jesu mor og brødre ham slet ikke. Engang ville de endda hente ham hjem med magt. De syntes, at han var gået over stregen og var gået for vidt. Men alt blev anderledes efter opstandelsen. Da forstod de, hvorfor han havde levet så anderledes. Maria, som gemte alt i sit hjerte, blev for de første kristne en af de helt vigtige personer, også fordi hun havde levet så tæt på Jesus.

(Mark 3,20-21.31-35; Luk 2,41-52; ApG 1,12-14).

Jesus elskede at feste.
Jesus blev tit inviteret ud til god mad af rige mennesker. Han elskede at feste. Derfor kaldte farisæerne ham for en dranker og æder, en ven af toldere. Når Jesus var til en fest, holdt han ingen udenfor. Dermed viste han helt tydeligt: Hos Gud findes der ingen grænser – alle er inviteret. Jesus har sammenlignet Guds rige med et stort festmåltid.

(Luk 5,27-32; Luk 14; Matt 11,19.)

Jesus var ikke altid sød.
Jesus helbredte offentligt på en sabbat. Det var forbudt. Hvis han havde gjort det hemmeligt, havde han derimod ikke fået problemer. Han fornærmede også et menneske, som havde inviteret ham til at spise hos sig. Han smed egenhændigt købmænd ud af templet. Alt dette gjorde han ikke for at gøre opmærksom på sig selv eller skabe ballade, men for at provokere folk og sige til dem: ”Omvend dig til Gud.”

(Mark 7; Mark 3,1-6; Luk 11,37-54; Mark 11,15-19.)

Jesus var ikke gift.
Egentlig var det helt usædvanligt, at en mand ikke var gift. Men Jesus krævede derudover af sine disciple, at de skulle forlade deres familier. Det havde han nok ikke gjort, hvis han selv havde haft en familie, han skulle sørge for. I Bibelen findes der ikke den mindste antydning af, at Jesus har været gift. Han har nok virkelig brugt hele sin eksistens og kraft på at forkynde Guds kommende rige.

(Matt 8,18; Matt 19,29.)

Er Jesus virkelig opstanden?
Hvad mener vi egentlig med ”virkelig”? Der er tegn på, at Jesus opstod fra de døde; men ingen var til stede, da det skete. Efter Jesu grusomme og for disciplene yderst pinlige død, havde Jesu venner opgivet alt håb. De tog tilbage til deres landsbyer og deres familier. Men så må der være sket noget helt rystende, fordi de kom tilbage til Jerusalem og forkyndte, at Jesus lever. På grund af dette budskab blev alle apostle (måske ikke apostlen Johannes) i løbet af årene myrdet. For en løgn eller for snyd havde de nok ikke givet deres liv.

Findes der et hemmeligt evangelium?
Der findes yderligere ca. 40 andre evangelier. Det er meget forskelligartede fortællinger om Jesus. Og de er ikke hemmelige, men kendte og slet ikke så gamle. Derfor er de heller ikke så tæt på den historiske Jesus som beretningerne fra de fire evangelister, som vi har i Det nye Testamente.

SKRIDT 1.3: HVEM VAR JESUS KRISTUS?

Materiale: Papir, skriveredskaber, arbejdspapir ”Jesus ABC”, kort med spørgsmål til ”Jesus-konkurrencen”, stopur, evt. en præmie til vinderen, lys til hver deltager, tændstikker.

Alle får et stykke papir med ***Jesus-alfabetet*** udleveret, hvorpå der på venstre side står de første bogstaver af alfabetet.

Deltagerne finder sig et roligt sted – i lokalet, i kirken, i menighedssalen eller haven. De får 10 minutter til at skrive et ord til hvert bogstav, som skal huske dem på Jesus Kristus. F.eks.. O = opstandelse/oprører, T = tornekrone/tykpandet, B = Bethlehem/bange, Å = åbenbaring/åg/åben osv.

Derefter kommer alle tilbage og deler deres ord med hinanden.

Sammen spiller I Jesus-spillet:

Læg spillekortene, som du har blandet godt, midt på bordet. Hvis der er deltagere nok, kan de konkurrere med hinanden i to grupper.

Hver gruppe trækker på skift et kort og beder den anden gruppe om at løse opgaven ud fra tre mulige svar. Hvis det lykkes gruppen at svare på spørgsmålet i løbet af 1 minut, får de et point.

I spiller, indtil alle svar er fundet.

Den, der har flest point, er vinderen.

Jesus ABC

A_____

B_____

C_____

D_____

E_____

F_____

G_____

H_____

I_____

J_____

K_____

L_____

M_____

N_____

O_____

P_____

Q_____

R_____

S_____

T_____

U_____

V_____

W_____

X_____

Y_____

Z_____

Æ_____

Ø_____

Å_____

Kort til spillet

Hvor blev Jesus født? • *Bethlehem* • *Jerusalem* • *Samaria*	Hvad hed hans forældre? • *Hannah og Simeon* • *Elisabeth og Zacharias* • *Maria og Josef*	Var Jesus ...? • *kristen?* • *jøde?* • *muslim?*
Hvad lavede Jesu far? • *rabbi (lærer)* • *bonde* • *tømrer*	Hvor gammel blev Jesus? • *30 år* • *Ca. 33 år* • *60 år*	Hvornår begyndte Jesus at prædike? • *Ca. 12 år gammel* • *Ca. 25 år gammel* • *Ca. 30 år gammel*
Hvem døbte Jesus? • *Herodes* • *Paulus* • *Johannes Døberen*	Hvor begyndte Jesus at virke? • *Rom* • *Judæa* • *Galilæa*	Hvordan tiltalte Jesus Gud i sin bøn? • *konge og dommer* • *som den gode hyrde* • *Abba (lille/gode far)*
Hvem var Jesu disciple? • *skriftlærde* • *præster* • *jævne folk som håndværkere, toldere, fiskere og prostituerede*	Hvem forrådte Jesus? • *Judas* • *Peter* • *Johannes*	Hvem sagde folk, at Jesus var? • *farisæer* • *skriftlærd* • *en dranker og en ædedolk*
Hvem kunne Jesus godt lide at være sammen med? • *de fromme jøder* • *romerne* • *de fattige og dem, der stod på sidelinjen*	Hvor gammel var Jesus, da han for første gang underviste i templet? • *12 år* • *20 år* • *30 år*	Hvem dømte Jesus til døden? • *Herodes* • *Pontius Pilatus* • *Det højeste Råd*
Hvorfor blev Jesus dømt? • *Han havde forurenet templet* • *Han havde spottet Gud* • *Han lavede oprør i folket*	Hvornår blev evangelierne skrevet? • *mens Jesus levede* • *kort efter hans død* • *ca. 50 år efter hans død*	Findes der ud over evangelierne andre historiske vidnesbyrd om, at Jesus har levet? • *Ja* • *Nej*

Hvilke historiske kilder beretter om Jesus? • *Flavius Josephus, en jødisk historiker fra Jesu tid* • *Cæsar, en romersk forfatter* • *Cicero, en romersk forfatter*	Hvordan betegner Jesus sig selv i Johannesevangeliet? • *Jeg er vejen og sandheden og livet.* • *Jeg er den, alle har ventet på.* • *Jeg er den profet, som Gud har sendt til jer.*	Hvad var vigtigst for Jesus? • *At efterleve de ti bud* • *At frelse mennesker* • *Guds dom*
Hvorfor blev Jesu mirakler overleveret? • *For at vise hans guddommelige magt* • *Fordi mennesker godt kan lide undergerninger* • *Fordi han kunne noget andet end andre mennesker*	Hvem sammenligner Jesus sig med? • *med en retfærdig dommer* • *med en god hyrde* • *med en mægtig undergerningsmand*	Hvem sammenligner Jesus Gud med? • *med en barmhjertig far* • *med den livgivende sol* • *med en ond dommer*
Med hvem blev Jesus korsfæstet? • *Med to af sine venner* • *Med to røvere* • *Med en prostitueret og en tolder*	Da Jesus var barn, levede han i udlandet ... • *I Syrien* • *I Egypten* • *I Jordan*	Hvem fulgte efter Jesus? • *lærde mænd* • *kvinder og mænd* • *kun mænd*
Hvad hedder Jesu berømteste prædiken? • *Talen ved søen* • *Bjergprædikenen* • *Lovsangen*	Jesus underviste gerne • *i en skole* • *i templet* • *alle vegne*	Jesus trak sig tilbage i ørkenen • *i en uge* • *i 40 dage* • *i en måned*
Jesus forvandlede • *vin til vand* • *sten til brød* • *vand til vin*	Jesu venner fra Betania hed • *Maria, Lazarus og Marta.* • *Jakob og Filip* • *Peter og Paul*	Jesus havde ... • *flere søskende* • *en søster og en bror* • *ingen søskende*

Frit bearbejdet efter en idé fra Frank Reintgen og Klaus Vellguth i : Menschen-Leben-Träum, "Der Firmkurs. Werkbuch für BegleiterInnen der Jugendlichen". Herder 2009

Anden etape: Date med Jesus – Jesus i dag

Mål: Jesus er en historisk person. Men for en kristen er han mere end det. Jesus er den enestående person, som har forandret verden ind til i dag. Kristne tror, at Jesus lever i dag, og at enhver kan møde ham - i bønnen, i Bibelens ord, i gudstjenesten, eller når de modtager sakramenterne. De møder ham ansigt til ansigt i ethvert menneske. Sådan oplever kristne Jesus som virkelig levende. I denne øvelse skal dette skridt gøres håndgribeligt, så de unge kan ”opleve” Jesu nærvær.

Skridt 2.1: Mit Jesusbillede

Materiale: Postkort eller forskellige billeder af Jesus. Billederne må gerne være til stede i flere eksemplarer! (se næste sider)

Det nye Testamente fortæller intet om, hvordan Jesus så ud. Havde han langt hår? Havde han skæg eller ej? Var han lys eller mørk i huden? Hvilken øjenfarve havde han? Hvilken hårfarve havde han? Havde han en smal eller en bred næse? Alt dette kan vi slet ikke læse om i evangelierne. Vi mennesker har altid haft meget forskellige forestillinger om, hvordan Jesus så ud. I dag findes der således utallige afbildninger af Jesus. Og hver for sig viser de, hvad der var vigtigt for maleren eller den tid. Og alle, som sidder her, har også noget, som de synes er et vigtigt kendetegn på Jesus.

På gulvet eller bordet i midten ligger forskellige billeder af Jesus. Vælg det af dem, som du bedst kan lide, og kik på det et stykke tid.

Alle viser det billede frem, som de har valgt, og fortæller, hvorfor de har valgt netop dette billede? Hvad kan man se på billedet? Hvorfor har du valgt det? Hvad synes du godt om?

Tal sammen om billederne.

Erbarmender Christus, Adelheid Weigl-Gosse.
pfarrbriefservice.de

Lucas Cranach den Ældre (ca. 1472-1553): Korsfæstelsen, ca. 1506-1520
Statens Museum for Kunst, www.smk.dk

San Damiano cross, 12. Århundred, Wikimedia Commons

http://www.diocesiportosantarufina.it/home/news_det.php?neid=1589

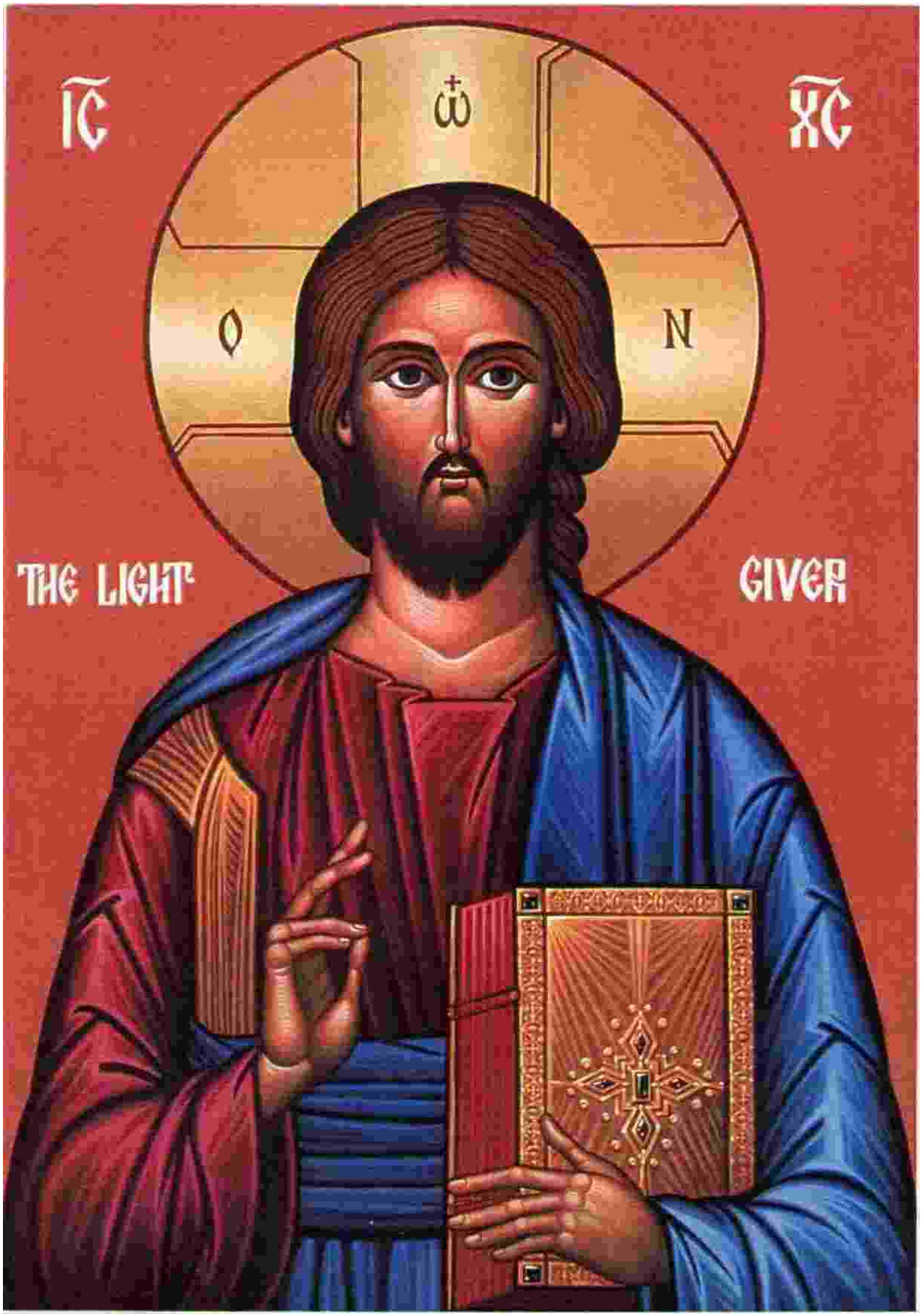

http://cacina.files.wordpress.com/2011/09/ca-jesus_icon.jpg?w=358&h=512

SKRIDT 2.2: SKRIV DIN EGEN JESUS-BIOGRAFI

Materiale: Skriveredskaber og papir, brug de Jesusbilleder, I valgte under skridt 2.1 som inspiration.

Tag udgangspunkt i det billede, du arbejdede med før. Skriv ud fra dette billede en fiktiv Jesus-biografi; men gør det sådan, at Jesus ikke levede for 2000 år siden, men lever i dag. Disse spørgsmål kan skubbe dig i den rigtige retning:

Hvor bliver din Jesus født? Hvordan er hans familie, rig eller fattig? Hvilket job vil han vælge? Hvordan er hans hverdag? Hvad brænder han for, og hvad engagerer han sig i? Hvem er hans venner? Hvem er hans modstandere? Accepterer omgivelserne ham? Fravælger mennesker ham? Hvordan omgås han mennesker?

Brug god tid til at skrive jeres biografier. Del dem bagefter med hinanden.

SKRIDT 2.3: JESUS I FILMEN

Materiale: Filmen ”Matthæusevangeliet” (Il vangelo secondo Matteo) af instruktør Pier Paolo Pasolini, 1964. Se sammen scene 6, ”Disciplene”, og scene 7, ”Fader vor”.

Når vi ser en af de mange Jesusfilm, som er blevet filmatiseret i årenes løb, så får vi vist den Jesus, instruktøren vil vise os. Han har et bestemt Jesusbillede i hovedet. Den italienske instruktør Pier Paolo Pasolini har lavet en overraskende enkel film. Han har taget udgangspunkt i Matthæusevangeliet, for Lukas var for litterær for Pasolini. Markus var for omstændelig, syntes han, og Johannes for poetisk. Matthæus derimod var grundig og havde en enkel fortællestil. Pasolini formåede at videregive evangeliets friskhed til filmen. Filmen består af en række scener (tableauer), hvoraf vi skal se to, nemlig scene 6 og 7. Pasolini viser helt almindelige mennesker, der bliver rørt af Jesus og hans ord. Sådan fortæller han historien om én, der ændrer andres liv.

Se nu sammen to scener fra filmen, f.eks. ”Disciplene” fra scene 6 og ”Fader Vor” (en helbredelse og Bjergprædikenen fra scene 7).

Spørgsmål til diskussion:

- Hvordan har du det med den Jesus, der bliver vist her?
- Hvordan forestiller du dig Jesus?
- Har instruktøren formået at vise Jesus på autentisk vis?
- Hvorfor eller hvorfor ikke?

Tredje etape: Kom i samtale med Jesus

Mål: Det er ikke nok at høre om Jesus, men vigtigt at opbygge et forhold til ham gennem bøn. Hvem er denne Jesus for de unge?

Skridt 3.1: Jesus-stolen

Materiale: Et ark papir med navnet Jesus på eller et billede af Jesus, tape, en tom stol, en bibel, en ikke- konsekreret hostie.

Anbring en tom stol i stolekredsen. Placér med tape et ark papir med navnet Jesus på stolen, eller sæt et billede af Jesus på stolen.

Vi forestiller os, at Jesus besøger os i dag. Han sidder på den tomme stol. Hvad vil I spørge ham om?

Kristne tror, at Jesus lever i dag.

- Hvis det passer, hvor kan vi så møde Jesus i dag?
- Hvordan kan vi komme i kontakt med ham?
- Hvor er han overhovedet?

Mens I taler om de sidste spørgsmål, er det en god ide først at lægge en bibel på Jesus-stolen, og derefter en ikke konsekreret hostie.

Jesus møder vi

- i evangelierne
- i gudstjenesten
- i vor næste
- i bønnen osv.

SKRIDT 3.2: JESUS OG PETER

Materiale: tæppe, teksten fra Matt 14,22-33 (gerne oversættelsen fra Den nye Aftale), papir, skriveredskaber, vandfarver, voksfarver, billeder, lim, saks, forskellige slags frø, uld, stof, bønner ærter, silkepapir, tørrede blomster etc.

Tæppet ligger midt i lokalet. En deltager stiller sig på det. En anden prøver at trække tæppet væk under vedkommendes fødder. De andre støtter, holder og fanger den, som kommer ud af balance. (I skal passe på, at ingen slår sig!) Alle prøver at "miste" fodfæstet.

- Hvordan var det at miste fodfæstet?
- Hvordan er det, når man mister balancen, føler sig usikker og uden noget at holde fast i?
- Har du prøvet det før?
- Hvordan føltes det så dengang?
- Hvad giver dig i en sådan situation kraft eller mulighed for at stå fast?

Læs nu sammen Matt 14,22-33.

- Alle finder en sætning i bibelteksten, som de synes godt om.
- Nu får de tid til at arbejde med denne sætning på et ark papir – enten maler de, skriver, eller klistrer noget på. De skal bare gøre, som de har lyst til.
- Når alle er færdige, præsenterer de deres "arbejde" og den sætning, de har valgt.

SKRIDT 3.3: DEL DIN MENING PÅ FACEBOOK

Materiale: Opret en side for jeres gruppe på Facebook (som gruppe eller ”synes om”- side).

Del et Jesusbillede der (husk at linke til det!) og spørg: Hvad synes I om dette billede?

Drøft på siden:

- Jesus siger, at man ikke må bruge vold.
- Skriv din mening:
- Er det virkelig muligt?
- Hvis det er muligt, så forklar, hvordan det kan lade sig gøre.
- Hvis det ikke er muligt, så fortæl, hvorfor det ikke kan lade sig gøre.

Kristne tror, at Jesus er både menneske og Gud. Hvad synes I?

SKRIDT 3.4: JESUS – SANDT MENNESKE OG SAND GUD

Materiale: Bibel eller Joh 11,17-19; 34-41;43-44, arbejdspapir (til download), skriveredskaber.

- Læs beretningen om Lazarus sammen.
- Del arbejdspapiret ud og giv de unge tid til at udfylde papiret.

Arbejdspapir: se næste side

Jesus opvækker Lazarus fra de døde (Joh 11,17ff).

1. Hvad overraskede dig mest ved beretningen om Lazarus?

- At Jesus kunne opvække de døde.
- At Jesus græd, fordi Lazarus var død.
- At Lazarus blev begravet i en hule.
- At Jesus ikke forhindrede, at hans ven Lazarus døde.
- At nogen kan tro på denne historie.
- ----------
  ----

2. Hvad siger denne beretning om Jesus?

- Jesus er en slapsvans, som græder på offentlige steder.
- Jesus er en stor tryllekunstner, som kan gøre døde levende igen.
- Jesus er Gud.
- Jesus er sandt menneske og sand Gud.
- ----------
  ----

3. Hvad synes du er særlig vigtigt ved beretningen om Lazarus?

- Jesus er et menneske, som viser følelser og er ked af det.
- Jesus er Gud og kan vække de døde til live.
- Jesus er et menneske, som har venner.
- Jesus er Gud, og man kan være hans ven.
- Denne beretning har ingen betydning for mig.
- ----------
  ----

4. Hvem er Jesus for dig?

- En opdigtet person i stil med Harry Potter.
- En læremester fuld af visdom, som for ca. 2000 år havde nogle fremragende ideer.
- En profet, som i Guds navn fortæller, hvordan vi bør leve.
- Guds søn.
- ----------

Tal om jeres svar og læs kapitlet i firmelsesbogen (side 30 – 35).

Drøft så: Hvilken fordel har det for os, at Jesus er sandt menneske og sand Gud. Hvad betyder det, at han kender alt til os mennesker, deler vore følelser og har levet vort liv? Og hvad betyder det, at han er Gud, der går i forbøn for os?

SKRIDT 3.5: BED EN BØN

Materiale: krukke, som er fyldt med enkelte påkaldelser fra Jesu-navn-litaniet. (se næste sider)

Forklar: Et litani er en tryglende bøn med skiftende påkaldelser og hører med til menneskehedens mest oprindelige religiøse udtryksformer. Midt i lokalet står en krukke. Denne krukke indeholder påkaldelser fra Jesu-navn-litaniet.

Placér krukken med de enkelte påkaldelser fra Jesu-navn-litaniet midt i rundkredsen. Hver deltager trækker 3-5 sedler (afhængig af gruppens størrelse). Bed dem på skift, og hold pause mellem de enkelte påkaldelser.

Uddrag af litaniet til Jesu hellige navn

Jesus, den levende Guds Søn

Jesus, den usynlige Guds billede

Jesus, Jomfru Marias søn

Jesus, sand Gud og sandt menneske

Jesus, du fredens fyrste

Jesus, du evige visdom

Jesus, du Guds levende ord

Jesus, vor dommer

Jesus, vor frelser

Jesus, vor konge

Jesus, vor mester

Jesus, vor lærer

Jesus, vor bror

Jesus, vor ven

Jesus, de fattiges bror

Jesus, synderes ven

Jesus, de undertryktes forsvarer

Jesus, de forfulgtes tilflugt

Jesus, de syges læge

Jesus, du gode hyrde

Jesus, du sande vintræ

Jesus, du kirkens hoved

Jesus, du som fødtes i en stald

Jesus, du som var lydig mod Josef og Maria

Jesus, du som vandrede omkring og gjorde vel

Jesus, du brød fra himlen

Jesus, du som forkyndte Guds rige

Jesus, du som led for vore synder

Jesus, du som døde for os på korset

Jesus, du som opstod fra de døde

Jesus, du livets vej

Jesus, du livets lys

Jesus, du evige sandhed

SKRIDT 3.6: ENDNU EN FILM

FILMEN NARNIA
”Løven, Heksen og Garderobeskabet" (USA, 2005).

Materiale: filmen: "Narnia – Løven, Heksen og garderobeskabet"
Originaltitel: "The Chronicles of Narnia – The Lion, The Witch and The Wardrobe" USA 2005
Instruktion: Andrew Adamson

Hvad handler filmen om?

De fire søskende, Lucy, Edmund, Susan og Peter Pevensie, bliver efter et heftigt bombardement af London sendt ud på landet. De bor hos en underlig ældre professor og hans skrappe husholderske. Mens de leger skjul, gemmer Lucy sig i et garderobeskab - og træder ind i en sneklædt skov, landet Narnia, hvor hun møder faunen, Herr Tumnus. Lucy fortæller sine søskende om Narnia; men da de undersøger skabet, er det bare et almindeligt skab. Om natten ser Edmund, at Lucy lister sig ind i værelset med skabet, og følger efter hende til Narnia. Edmund møder Den Hvide Heks, som får Edmund til at love at hente alle sine søskende til Narnia. Da Lucy og Edmund sammen vender tilbage til deres egen verden, benægter Edmund dog eksistensen af Narnia over for de to ældre søskende.

Kort tid efter gemmer alle fire sig for de voksne i det store garderobeskab og står pludselig i Narnia. Der møder børnene hr. og fru Bæver, som fortæller dem om en profeti om fire menneskebørn – to piger og to drenge – som skal redde Narnia fra Den Hvide Heks. Derfor vil heksen have fat i børnene og dræbe dem, inden profetien går i opfyldelse. Heksens modstander, løven Aslan, vil derimod hjælpe børnene og frelse Narnia.

Men så er Edmund pludselig væk, og da de andre følger hans spor, opdager de, at Edmund befinder sig i Heksens isslot, hvor hun også holder Tumnus fanget, fordi han har hjulpet børnene. I slottet bliver Edmund taget til fange og forstår nu, at Heksen er ond og grusom. I mellemtiden hjælper bæverne Lucy, Susan og Peter med at finde Aslan; men de bliver forfulgt af heksens bidske politi-ulve. Efter en farlig rejse kommer de til Aslans lejr, hvor de for første gange møder den kongelige løve og hans hær.

Heksen samler også sin hær for at gå i kamp mod Aslan. Hun tager Edmund med sig. Om natten befrier nogle af Aslans folk Edmund. Heksen er rasende og kræver at få Edmund udleveret. En gammel lov i Narnia siger nemlig, at en forræders blod tilhører Heksen. Aslan lover Heksen, at give sig selv i stedet, hvis hun lader Edmund slippe. Om natten ser Lucy og Susan, hvordan Heksen ydmyger og dræber Aslan på et stenbord. Da Heksen og hendes monstre er gået, sørger Lucy og Susan ved siden af den døde Aslan, mens Peter og Edmund gør klar til kamp med Aslans hær. Da solen står op, revner stenbordet, og Aslan genopstår. Da Lucy, Susan og Aslan ankommer til slagmarken, har heksen stukket Edmund ned og er i færd med at dræbe Peter. Men Aslan gør det af med hende. Lucy helbreder Edmund med en dråbe trylledrik og genopliver alle Aslans døde soldater. Derefter kan de fire søskende endelig sætte sig på Narnias fire troner som konger og dronninger.

Sådan gør du:
Se filmen sammen (i det mindste scenerne, hvor Aslan frelser Edmund fra heksen, dør og genopstår). Tal derefter sammen:

- Om de fire menneskebørn, Lucy, Edmund, Susan og Peter Pevensie.
- Hvordan er de?
- Hvad er kendetegnende for dem?
- Hvordan adskiller de sig fra hinanden?
- Hvilke udfordringer står de hver for sig overfor?
- Hvad lærer de i løbet af filmen?
- Hvordan udvikler de sig som personer?

OBS!

Én person, som især skiller sig ud, er Edmund. Han står lidt uden for gruppen. Han trodser bomberne og henter fotografiet af faderen inde i huset. I Narnia bliver han også adskilt fra sine søskende rent fysisk.

Tal derfor især om Edmund:

- Hvordan er han, og hvad gør han?
- Hvilke overvejelser gør han sig?
- Kan deltagerne forstå, hvorfor han handler, som han gør?

- Hvorfor bliver han overhovedet så betaget af heksen?
- Hvad tror du, Edmund følte, da man afhentede Hr. Tumnus fra fangehullet?
- Hvordan udvikler Edmund sig?
- Hvornår træffer han beslutningen om at tage afstand fra heksen?
- Hvordan gør han det?

Tag et kik på filmens overskurk, Den Hvide Heks. Hun har stor magt over Narnias befolkning. Alle, der ikke gør, som heksen befaler, bliver taget til fange, tortureret og forvandlet til sten.

- Beskriv Den Hvide Heks.
- Hvordan opfører hun sig over for andre – f.eks. Edmund?
- Hvordan kan man se hendes ondskab?
- Karakteriser Den Hvide Heks.
- Hvordan opfører hun sig over for sine omgivelser – og over for Edmund?
- På hvilken måde viser hendes ondskab sig?
- Hvilke magiske evner besidder hun?
- Hvad er hendes mål - hvad er det, hun stræber efter?
- Heksens grundelementer er is, sne og sten. Hvorfor er det netop de elementer, som er hendes?
- Hvilken symbolik ligger der i det?
- Hvad er heksens funktion i fortællingen?

Heksens modstander er Aslan, den store løve, som åbenbart har været i Narnia fra begyndelsen. Men ingen ved, hvor han kommer fra, og til sidst forsvinder han også sporløst.

- Hvad kendetegner Aslan?
- Hvilke egenskaber har han?
- Hvad er hans styrke?
- Hvordan har børnene det med Aslan?
- Hvad sker der, da Aslan bliver dræbt?
- Hvorfor kommer han til live ved solopgang?
- Hvad siger Narnias lov (Den store Trolddom) om en, der giver sit liv for en anden?
- Hvad gør Aslan for Edmund?

"Narnia – Løven, Heksen og Garderobeskabet" er en film med klare budskaber. Forfatteren til Narnia bøgerne, C.S. Lewis, var

kristen. Bøgerne og filmen er gennemtrængt af kristen symbolik og etik. Også i filmen finder vi kristne undertoner.

- Find eksempler på (kristen) symbolik i filmen.

  f.eks. ”Adams og Evas sønner og døtre”, heksen som en kvindelig kriger, børnene som korsriddere, genoplivningen af Aslan, Aslan dør i stedet for Edmund, Aslan er altid til stede og kommer for at frelse sit folk, tilgivelse m.m.

- Se på Aslan-figuren. Hvad gør han for Edmund? Sammenlign Aslans valg med det, Bibelen beretter om Jesus. Kan du se paralleller?
- Hvad er filmens budskab? Hvad lærer den om tilgivelse?

Find mere inspiration om filmen på:

- www.kfum-kfuk.dk/narnia
- www.kirkeogfilm.dk/Nyhedsbreve/Narnia.htm
- www.damaris.org/content/content.php?type=1&id=297
- www.csmonitor.com/2005/1208/p14s03-lire.html

SKRIDT 3.7: LYT TIL EN SANG

Materiale: Forskellige sange, som omhandler tro, samt afspiller

Vælg en af de nedenfor angivne sange, eller find selv på en anden sang. De unge kan hjælpe dig med at downloade en af sangene på lovlig vis og med at finde sangteksten på internettet.

- Hvad handler sangen om?
- Hvad siger den om Jesus?
- Hvordan eller hvem er Jesus for sangeren?
- Hvad synes du om sangen?
- Hvad synes du godt om, og hvorfor?
- Hvad synes du ikke om?

Forslag til sange:

- Whitney Houston: Jesus loves me
- Barclay James Harvest: Hymn
- Claas P. Jamboor: All my life
- Sissel: My tribute

7. Forskningsrejse til Helligånden

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund:

Hvordan fik de første kristne overhovedet den idé, at der skulle findes en hellig Ånd? Var det ikke nok med en Skabergud og Jesus Kristus? Hvilke komplicerede teologiske overvejelser stod bag ”Helligånden”?

Svaret er nemt: De første kristne gjorde sig ingen tanker om Helligånden; men de erfarede Den. Netop fordi den unge menighed erfarede Helligåndens kraft, kunne de ikke lade være med at tale om Den og tro på Den. De oplevede på deres egen krop, at denne Guds Ånd bogstaveligt talt gav dem kraft til at åbne døre (Pinsedag i Jerusalem!), de opdagede, at de kunne slippe deres angst, frygt og fordomme, så de kunne tale og møde mennesker med vidt forskelligt baggrund. (ApG 2,1-8).

”På pinsedagen gjorde Helligånden de forskræmte apostle til modige vidner om Kristus. På kort tid lod tusinder sig døbe. Det var kirkens fødselstime. Pinseunderet viser, at kirken fra starten af var åben for alle: Den er universel (latin for det græske *katolsk)* og missionerende. Den henvender sig til alle mennesker, nedbryder etniske og sproglige grænser og kan forstås af alle. Helligånden er den dag i dag kirkens livseliksir.” (Youcat 118).

De første kristne havde forstået dette. Denne Ånd kom fra Jesus og hans far i himmelen, og gennem denne Ånd var Jesus midt iblandt dem. De forstod også, at det var den samme Ånd, som Det gamle Testamente fortalte om, og som i tidernes morgen svævede over vandene (1 Mos 1,1f). Denne Ånd var Guds åndedræt, som gav liv til alt. Disse mennesker oplevede Guds Ånd på to måder. På den ene side virkede denne Ånd udefra (ligesom vinden, der forfrisker og giver liv). På den anden side var den en kraft i menneskets indre (som åndedrættet, der giver liv).

Men selv om mennesker havde erfaret Helligåndens kraft og virke, så tog det alt i alt ca. 300 år, før de (teologisk) havde tænkt over det og bearbejdet deres erfaringer. Først da kunne kirken sige: Gud er Far,

Søn og Helligånd, tre personer, ligesom de tre blade på en trekløver (sådan sagde den hellige Patrick af Irland).

”At tro på Helligånden betyder at tilbede ham som Gud på linje med Faderen og Sønnen.” (Youcat 113).

De fleste vil have svært ved at forestille sig en ”Ånd”. Er det en zombi, en dødning eller et genfærd, vi taler om? Nej, naturligvis er Helligånden intet af det. Det hjælper heller ikke så meget at forklare ”Ånd” eller ”Helligånd”. Tag i stedet udgangspunkt i de unges erfaringer, mens I taler om Helligånden. De skal opleve det samme, som de første kristne erfarede. Naturligvis er disse erfaringer en gave og ikke noget, vi selv kan gøre. Men tit har deltagerne allerede gjort sig nogle erfaringer, som kan formidle en første forståelse eller anelse om det, Helligånden virker.

Hvad kan det være? Helligånden kan bevirke,

- at vi i en mørk tid pludselig fatter mod;
- at vi i den største stress føler ro og balance;
- at vi i en dyb sorg føler os trøstede;
- at vi kan tilgive et andet menneske og tage det første skridt til forsoning;
- at vi kan være overbærende med vore medmenneskers fejl og skavanker;
- at vi føler os fornyede på trods af tørke, tomhed og ensomhed, og at vort hjertes hårdhed bliver brudt op.

Alle disse erfaringer taler Pinsens hymne ”Veni Sancte Spiritus” om. (Dansk oversættelse efter: *Lovsang* nr. 162)

Kom, Helligånd, udsend fra himlen dit lyses stråler.
Kom, de fattiges fader, kom, gavernes giver, kom, hjerternes lys.
Bedste trøster, sjælens kære gæst, søde husvalelse.
Hvile i arbejde, svale i hede, trøst i gråd.
O salige lys, opfyld ganske dine troendes hjerter.
Uden din guddom er mennesket intet, og intet uden fejl.
Tvæt det urene, læsk det tørre, læg det sårede.
Bøj det stridige, varm det kolde, led det vildfarne.
Giv dine troende, som stoler på dig, den hellige syvfoldsgave.
Giv dydens løn, giv frelsens udgang, giv evig glæde. Amen. Halleluja.

Helligånden er ikke bare den talsmand, som Jesus lovede sine venner. Den er også Guds trøst og en gave til os. Lad os sige det med andre ord. Helligånden er med os for at lette det svære i vort liv.

Mange oplever Helligånden i naturen, når de f.eks. ser en overvældende solopgang, nyder udsigten fra en bjergtinde eller står over for havets storhed og brusende kraft. Når de bliver betaget af naturens storhed, fornemmer de Guds Skaberånd.

Hvis du som underviser vil forberede dig til at tale om Helligånden, er det en god ide først at tænke lidt over dine egne erfaringer med Guds Hellige Ånd. Læg alt til side og tænk over:

- Hvornår eller hvordan har du erfaret denne hellige Ånds nærvær i dit liv?
- Hvornår har du erfaret en kraft, som ikke var fra dig selv, men kom fra Gud?
- Var det måske, mens du hørte et musikstykke, som passede netop til en bestemt situation?
- Oplevede du det i et øjeblik, hvor du blev grebet på en særlig måde?
- Husker du et øjeblik, hvor du har følt dig meget levende?
- På hvilke tidspunkter har du følt, at nogen har båret dig?
- I hvilken fastlåst situation viste der sig helt uventet en løsning?
- Hvad føler du, når du er ude i naturen: Bliver du grebet af naturens skønhed og storslåethed?
- Har du nogensinde oplevet en situation, hvor du har fået mod til at gå din egen vej?
- Hvornår har du valgt at gå mod strømmen og tage imod en udfordring?
- I hvilken situation har du bevidst valgt anderledes end flertallet?
- Hvornår har du haft mod til at stå ved din tro og fortælle om den?
- I hvilken gudstjeneste har du følt Guds nærvær og tilstedeværelse på en særlig måde?
- Har du nogensinde prøvet at tage det første skridt og forsonet dig med nogen, som har såret dig?

Første etape: Disciplene erfarer Helligånden

Mål: Troen på Helligånden er ikke resultat af en refleksion og nogle kloge tanker. Nej, troen på Helligånden er frugten af en erfaring, en oplevelse, som dybt rørte de første disciple.

Skridt 1.1: Hvad hvis …? En Pinse uden Helligånden

Materiale: Pinseberetning fra ApG 2,1-13.

Tænk engang. Påsken er forbi for længst. Jesu venner har gemt sig bag lukkede døre. Alt håb er ude. Deres Herre og Mester er død. De har set ham; men de er bange for at fortælle andre om det. Og mens de sidder der, taler de sammen og overvejer frem og tilbage:

Hvordan vil fremtiden blive? Hvordan skal alt det med Jesus leve videre? Hvad kan vi gøre? Andre er bekymrede og spørger: Skal vi ikke bare tage tilbage til vort gamle liv? Det er for farligt at fortælle andre om Jesus. Han blev henrettet som forbryder. Vi kan bare vente os det samme, hvis vi fortæller om ham. Og vi har familie og børn. Nej tak, vi smutter tilbage til Galilæa. Det her er forbi. En korsfæstet som frelser. Så råber de andre op: Men vi har set ham. Han lever, og han har lovet at hjælpe os. Han har sagt, vi skal blive her og vente, indtil der kommer hjælp. Men hvilken hjælp tænkte han på? Og nu sidder vi bare her og ved ikke, hvad vi skal gøre.

Og så sker der noget særligt. Men nu læser vi først om, hvad der ville være sket, hvis der ikke var sket noget særligt.

Læs teksten ”Alt forblev, som det var”

”Alt forblev, som det var”

Da Pinsedagen kom, var Jesu venner sammen. De var glade og mindedes gamle dage. På himmelen viste sig slet ingen sky, og der blæste heller ingen frisk vind. Men det var helt fint for dem, for de havde det sjovt sammen. Der, hvor de var, forstyrrede de ingen. De havde nok i sig selv.

Udenfor var der folk fra hele verden, som var kommet til Jerusalem. Nogle havde hørt om Jesus og alt det, der var sket. De spurgte: Hvor er hans venner blevet af? Hvad er der sket med dem? Det var bare en døgnflue, svarede andre. Man hører intet til dem længere.

Derefter brugte de tiden på det, de var kommet for. De læste i den hellige skrift og talte om rabbi Benjamins udlægning af Guds ord i synagogen. De oplevede ikke noget. Pinse var en dag som alle andre.

Peter derimod rejste sig i disciplenes kreds og holdt en kort tale for dem: ”Kære venner, som husker Jesus. Nu har vi efterhånden vænnet os til, at vores kære Jesus ikke længere er midt iblandt os. Vi behøver slet ikke frygte jøderne mere. Hvorfor skulle vi starte på en frisk? Vi har fred og ro. Og det er godt, som det er nu. Lad os ære Jesu minde. Men ud over det bør alt forblive ved det gamle. Lad os tage tilbage hver til sit. Og så samles vi en gang imellem for at mindes Jesus og alt det, han har fortalt. Men lad være med at forstyrre de andre. De vil have fred, og det vil vi også. Lad os holde Jesu minde i ære, og husk: Fremmede vil bare forstyrre os. Og vi har det jo så godt sammen”.

Sådan gik det. Disciplene holdt mindet om Jesus højt og mødtes indbyrdes. Men én for én blev de sløve. De mistede interessen og døde. Og sammen med dem døde historien om Jesus. For en døgnflue har ikke ret lang levetid.

Overvej sammen: Tænk, hvis det var sket sådan.

- Hvorfor går disciplene ikke ud?
- Hvorfor forbliver de i deres egen hyggelige lille kreds?
- Hvad synes du om deres valg?
- Kan du forstå, hvad de gør? Har du nogensinde oplevet noget lignende? Hvis ja, hvornår?
  I hvilke situationer gør vi det samme?
- Hvad ville der være sket med troen på Jesus Kristus, hvis disciplene havde handlet, som det fortælles her.
- Hvad så med os i dag? Hvad ville det have betydet for os?

Men der skete noget andet. Disciplene fik mod til at gå ud og fortælle om Jesus. De kunne slet ikke lade være.

- Læs sammen ApG 2,1ff.
- Overvej nu, hvad det stærke billedsprog betyder: storm, vind, tunger af ild og at tale fremmede sprog.

SKRIDT 1.2: SE, DET ER PINSE!

Materiale: 12 små sedler foldet diagonalt sammen, to reb, et kors (f.eks. San Damianokorset, af den hellige Frans), et gult stykke stof, et lille (påske)lys, tændstikker, ”flammer”, som er klippet ud af rødt/orange papir, fyrfadslys.

Pinsedagen er kommet. De tolv disciple er sammen i et værelse øverst i et hus.

- *Læg de tolv sammenfoldede sedler tæt sammen.*

Disciplene er rykket tæt sammen. De har det godt sammen. I huset føler de sig trygge, og det bedste ved det hele er, at de har hinanden. Mere har de ikke brug for.

- *Læg de to reb som en cirkel rundt om sedlerne.*

De fortæller om deres oplevelser med Jesus, alt det, han stod for, og at han nu allerede har været død i syv uger. Han blev korsfæstet. Det var sandelig et chok, at han skulle dø på den måde. Det havde ingen af dem regnet med.

- *Læg korset i midten.*

Alt deres håb er væk. Alle deres drømme er bristede. Den nye og bedre verden, de har drømt om, er ødelagt. Intet er som før. For han, som de havde sat deres håb til, han er død.

Men så skete der noget andet, noget helt uventet. Det var så overraskende, at de ikke vidste, hvordan de skulle fortælle om det, hvilke ord de kunne bruge.

- *Læg det gule stykke stof under korset.*

De følte: Jesus lever. Han er stadigvæk midt iblandt os. Han er død, naturligvis, ingen tvivl om det. Det har de jo set. Nogle af dem har endda holdt hans døde krop og været med til at begrave ham. Men nu ved de: Han lever. Han er midt iblandt dem. Ikke som et minde eller en vision, en ånd eller et spøgelse eller en zombi. Han har sejret over døden. Det hele er ikke slut og forbi. Det begynder først nu. For Gud har hentet ham ud af døden.

- *Stil Påskelyset i midten og tænd det.*

Først kom kvinderne til den tomme grav. Derefter løb Peter derhen og så de andre disciple. Og de blev glade. De fik nyt mod. Det havde nemlig vendt deres verden på hovedet. Nej, det var sandelig ikke en drøm. Han levede!

Bagefter sad de sammen og talte og talte. De talte om Jesus. De fortalte hinanden, hvordan de havde mødt ham. De kunne ikke lade være med at dele med hinanden, hvordan Jesus havde forandret deres liv – tale om hans død og opstandelse. Og inderst inde tænkte de: Det skulle vi egentlig også fortælle andre om.

Egentlig burde alle andre også kende til denne historie.

For disse første kristne havde erfaret: Denne Jesus er Gud. Og de vidste, at verden ville blive et bedre sted at være for alle, hvis bare alle mennesker kendte Jesus. Egentlig, overvejede de, burde de tale med andre om Jesus. Men inderst inde var de bange.

- *Læg rebet sådan, at cirklen bliver mindre.*

”Helt ærligt, mennesker vil synes, vi er tossede”, tænkte de. ”De vil sige, vi har hul i hovedet. For de har jo alle set, hvordan Jesus er blevet pisket af soldaterne. De har set, hvordan han bar sit kors, og da Pilatus viste ham frem med tornekrone. De fleste har set, hvordan han blev naglet til korset. Ingen vil tro på os. De vil i stedet trække på smilebåndet og sige: Sikken fantasi I har. Har I drukket for meget?”

Men så er der jo også alt det, Jesus har fortalt sine venner om: De skulle elske deres fjender. Måske ville der så være mere fred på jorden. Men vil mennesker overhovedet forstå ham?

”Nej, det er umuligt at gøre det samme som Jesus”, tænkte de. ”Det er umuligt, at tale om ham. Vi kan ikke ændre verden og dens gang. Den er nu, som den er. Og derfor vil vi også blive i huset. Vi har det trods alt godt sammen. Vi kan rykke lidt tættere sammen, huske de gode gamle tider og tænke på alt det vidunderlige, vi har oplevet sammen med Jesus. ”

- *Gør cirklen med rebet endnu mindre.*

Men mens de sad sådan sammen, skete der noget. De vidste egentlig ikke rigtig, hvad det var, der skete. Senere ville de sige: Der kom en brusen og en susen fra himmelen, en stor storm. De blev rusket sammen, og derefter var det forbi med den tætte hyggestund. De blev blæst igennem og drevet udenfor.

- *Rod sedlerne lidt sammen.*

Nej, nu var huset slet ikke længere hyggeligt, efter at denne storm havde raset der. Det var varmt, og alle talte i munden på hinanden. Så ophidsede var de. Men de var fulde af glæde og begejstring. Noget stort var sket. Der kom en begejstringens ild over dem i flammetunger.

- *Læg flammer af ild over hver af de sammenfoldede sedler.*

Og nu brændte de hver især af begejstring for Jesus. De var blevet tændt og brændte i lys lue.

- *Stil et fyrfadslys på hver seddel.*

Det var forbi med angsten. Og de havde fundet nye ord til at tale om Jesus. Hvorfor havde de dog ikke kunnet det før? Nu kunne de pludselig alle fortælle om Jesus. De vidste nu: Gud er alligevel hos os. Gud er os helt nær. Han har ikke forladt os. Og det må vi ikke beholde for os selv. Det budskab er simpelthen for godt til at fortie. Hvis denne verden skal være et bedre sted for os alle, bliver vi nødt til at fortælle om Jesus. Og de åbnede døren.

- *Træk de to reb fra hinanden, så der bliver en sprække ligesom en åben dør.*

Og de gik ud og fortalte om Jesus.

- *Træk sedlerne med lysene ud ad den 'åbne dør'.*

Der var mange mennesker. De kom fra nær og fjern. Mange var rejst fra fjerne himmelstrøg til Jerusalem for at fejre pinsefesten. De talte forskellige sprog. De hørte, hvad disciplene fortalte, og de forstod dem.

De forstod dem på deres eget sprog. Naturligvis var der også nogle, som ikke kunne forstå noget, nogle som ikke kunne eller ville forstå noget.

De sagde: I taler om at elske jeres fjender? I mener, at døden er blevet overvundet? I taler om, at denne verden skal blive et bedre sted for alle? I må være fulde og gået fra forstanden!

Siden den dag – Pinse – er alt anderledes. Budskabet om Jesus bliver fortalt overalt på jorden, først af disciplene, og derefter af alle mennesker, som er blevet tændt for Jesus og hans sag. Og de siger alle sammen:

> *'Ja, Guds Ånd kom over os. Vi blev tændt. Det var som en varm ild, og pludselig havde vi ingen angst mere. Vi forstod, hvad Jesus ville. Og vi begyndte at fortælle om ham og forandrede verden skridt for skridt. Nu ved vi, at Gud er på vores side og altid vil være hos os.'*

Anden etape: Hvem er Helligånden?

Mål: Hvad siger kirken om Helligånden? Hvem er Ånden? Og hvad er dens opgave?

Skridt 2.1: Helligånden på Facebook

Materiale: Sagsmappe, skriveredskaber, Bibler, Youcat, se også Facebook-profil af Helligånden på næste side.

facebook

HELLIGÅNDEN's profil

Venner (over én milliard)

Gud
- Er konstant på arbejde, og trænger til en hviledag...

Jesus
- Er lige på besøg i Skt. Laurentii Kirkes tabernakel...

Maria
- Er fuld af nåde...!

Peter
- Holder i øjeblikket vagt ved døren til *Himlen*....

Frans af Assisi
- Snakker med dyrene...

Pave Frans
- Er i øjeblikket vikar for Jesus...

Czeslaw
- Skal snart til firmelse i Roskilde...(YES !!! ☺)

Ønsker I Helligånden som ven for resten af livet?

☐ JA!

☐ NEJ!

☐ Ved ikke endnu...

GRUNDLÆGGENDE OPLYSNINGER

Dæknavne (Find 4 navne på Helligånden)

1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

Køn: ☐ Han ☐ Hun ☐ Intet

Alder: _____

Sprog: _____

Bolig: _____

Personmæssige kvaliteter (Find 4 kvaliteter der viser Helligånden som person)

1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

FAMILIEFORHOLD (Beskriv Helligåndens forhold til...)

...Jesus Kristus: _____

...Maria fra Nazaret: _____

HELLIGÅNDENS GAVER

1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

5. _____ 6. _____

7. _____

Hvad bruges de til?: _____

HELLIGÅNDENS FRUGTER

1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

5. _____ 6. _____

7. _____ 8. _____

9. _____

Hvad bruges de til?: _____

Hvordan virker Helligånden i vores liv? _____

_____

Hvad sker der ved Firmelsen? _____

_____

Hvordan vil I med egne ord i korte træk beskrive Helligånden som person og ven?

_____

_____

_____

7. Forskningsrejse til Helligånden Anden etape: Hvem er Helligånden?

Sagsmappe om Helligånden

Disse sider indeholder de informationer, som vi indtil videre har kunnet finde om Helligånden. Disse data er dog yderst mangelfulde og kan ikke direkte anvendes, fordi det udelukkende er henvisninger til Bibelen og den katolske ungdomskatekismus, den såkaldte *Youcat*.

I skal derfor på baggrund af disse henvisninger finde korrekte og præcise informationer i enten Bibelen eller *Youcat*. Brug informationerne til at udfylde en detaljeret profil af Helligånden, som biskoppen senere kan bruge i sin eftersøgning og derved forhåbentlig nå at finde frem til denne person inden jeres firmelse.

1 GRUNDLÆGGENDE OPLYSNINGER

DÆKNAVNE

Helligånden er meget snu og opererer tilsyneladende med et utal af dæknavne, som vi har formået at opsnappe. Herunder ses referencer til de steder i Bibelen, der efter sigende skulle indeholde præcise data om nogle af Helligåndens navne:

Læs:

- Joh 14,26
- Sl 143,10
- Rom 1,4
- 1 Pet 4,4
- Luk 1,35
- Job 33,4
- Ef 1,17
- Åb 19,10
- Matt 10,20

HELLIGÅNDENS KØN

Vor seneste efterretning forsøger at definere Helligåndens køn. Vi har prøvet at finde ud af, om der er tale om en han, hun, eller om vi ligefrem skal operere med intetkøn. Det lader til, at Helligånden ikke kan henføres til et bestemt køn. Den kan ikke rummes i menneskelige begreber. Derfor bruger Bibelen forskellige billeder, som både viser dens ”feminine” hverv og ”mere” maskuline sider.

Følgende efterretnings-kilde siges at være yderst velinformeret:

- 2 Kor 1,21
- Ef 1,13f
- Es 11,9
- ApG 4,8
- Joh 15,26-27
- Ef 4,3-4
- Dom 14,6.19
- Joh 16, 13

ALDER

For at kunne indfange Helligånden må vi kende dennes alder. Det har indflydelse på den taktik, som vi bliver nødt til at anvende for at kunne kredse os ind på dens nuværende opholdssted. Efter sigende skulle følgende kilde fortælle noget, omend det siges at være lettere uklart; men det er desværre det eneste spor, vi har at gå efter i øjeblikket!

1 Mos 1, 1-2

SPROGKUNDSKABER

Noget tyder på, at Helligånden er god til sprog. Vi er dog ikke klar over omfanget af dens kundskaber. Derfor har vi behov for at vide, hvor langt dens evner rækker, hvad angår sprog. Flere vidner beretter, at den er et sproggeni:

ApG 2, 1-13

HELLIGÅNDENS BOLIG

Vi mener at have fundet frem til et sted, hvor Helligånden ofte opholder sig. Den kan dog også være flere steder på samme tid. Men det viser meget om, hvem denne hellige Ånd egentlig er, og hvad den kan.

1 Kor 6, 19

PERSONLIGE KVALITETER

Det forlyder, at Helligånden har meget menneskelige træk eller i det mindste kvaliteter. Med andre ord kan vi beskrive Helligånden ved hjælp af måder, som vi ellers normalt ville bruge til at beskrive en almindelig person. Dette taler for, at Helligånden er en person i egentlig forstand; men vi er dog stadig nødt til at få undersøgt nogle referencer for at få bekræftet dette rygte:

- ApG 15, 28
- Joh 14, 26
- ApG 21, 11
- 1 Kor 12, 11
- Es 63, 10
- Luk 10, 21

2 RELATIONER

Rygtet vil vide, at Helligånden har forbindelser til de højere magter, og det kan være nyttigt at vide noget om disse forhold. Det siges endvidere, at Helligånden er del af en gruppe, der kalder sig ”Treenigheden”, og endvidere har været i forbindelse med en kvinde fra Nazaret, som skulle hedde Maria. Hvad der ligger i disse forbindelser er i øjeblikket noget uklart; men vi har dog modtaget nedenstående spor:

Helligåndens forhold til ...

- Matt 28,20
- YOUCAT 114
- Luk 1, 26-38 & YOUCAT 117

3 HELLIGÅNDENS GAVER & FRUGTER

Vores efterretningsafdeling har opfanget, hvad der ligner kodede meddelelser om, at Helligånden gør sig meget i gaver og frugter. Men hvad disse dækker over vides ikke helt endnu, da vores informationer i øjeblikket er yderst begrænsede. Vi frygter, at der er tale om hemmelige våben. Det er lykkedes os at indfange følgende henvisninger til disse "gaver og frugter", som forhåbentlig kan hjælpe med til at kaste lys over sagen:

HELLIGÅNDENS GAVER - YOUCAT 310

HELLIGÅNDENS FRUGTER - YOUCAT firmelsesbog s. 62f.

HELLIGÅNDEN I VORES LIV

Der forlyder rygter om, at Helligånden har indflydelse på menneskers liv. Derfor er vi nødt til at vide, hvad dette drejer sig om:

YOUCAT 120

FIRMELSEN

Som nævnt er Helligånden indblandet i firmelsen, og biskoppen skal bruge Helligånden til denne opgave. Vi har brug for, at I fortæller os helt konkret, hvad det er, Helligånden skal gøre i forbindelse med firmelsen:

YOUCAT 203 & 205

HELLIGÅNDEN SOM PERSON OG VEN

Til slut skal I skrive jeres egen personlige vurdering af Helligånden som person. Helligånden, som man får gennem firmelsen, er en livslang ven, omend det kan virke underligt at have en person som ven, som ikke er fysisk eksisterende som et almindeligt menneske. Tag udgangspunkt i dét, som I nu ved om Helligånden, og skriv i korte træk, hvordan I vil opfatte jeres forhold til denne tredje person i Treenigheden.

Sagsmappe om Helligånden (Løsninger til katekten):

1 GRUNDLÆGGENDE OPLYSNINGER

DÆKNAVNE

Joh 14, 26 ***(Talsmanden)***	Luk 1, 35 ***(den Højestes kraft)***
Sl 143, 10 ***(gode ånd)***	Job 33, 4 *(den Almægtiges ånde)*
1 Mos 1, 2 ***(Guds ånd)***	Ef 1, 17 *(visdommens-/åbenbaringens ånd)*
Rom 1, 4 ***(helligheds ånd)***	Åb 19, 10 *(profetiens ånd)*
1 Pet 4, 14 ***(herlighedens-/Guds ånd)***	Matt 10, 20 *(jeres faders ånd)*

HELLIGÅNDENS KØN

- 2 Kor 1,21 *Helligånden er ligesom en salvelse*
- Ef 1,13f *Helligånden som segl*
- Es 11,9 *Helligånden som vand*
- ApG 4,8 *Helligånden som inspirator, drivkraften*
- Joh 15,26-27 *Helligånden vidner om Jesus*
- Ef 4,3-4 *Helligånden skaber enhed*
- Dom 14,6.19 *Helligånden griber mennesker*
- Joh 16, 13 *(Helligånden er en talsmand)*

ALDER

1 Mos 1, 1-2 *(Guds Ånd har eksisteret siden begyndelsen - dvs. fra evig tid)*

SPROGKUNDSKABER

ApG 2, 1-13 *(Helligånden gør det muligt at tale alle sprog i verden)*

HELLIGÅNDENS BOLIG

1 Kor 6, 19 *(Vores legemer er Helligåndens tempel, og derfor dens bolig)*

PERSONLIGE KVALITETER

ApG 15, 28 *Helligånden har intellekt, fordi den kan beslutte sig for noget*

Joh 14, 26 *Helligånden lærer og underviser; kan altså handle på egen hånd*

ApG 21, 11 *Helligånden kan tale og give beskeder til mennesket*

1 Kor 12, 11 *Helligånden har en vilje og giver efter behag sine gaver til mennesket*

Es 63, 10 *Mennesker trodser og krænker Ånden; så den bliver ked af det og sørger*

Luk 10, 21 *Helligånden giver glæde til mennesker*

2 RELATIONER

Helligåndens forhold til ...

- Treenigheden: Matt 28,20: *Gruppen "Treenigheden" hverver nye medlemmer*
- Jesus Kristus - YOUCAT 114: *Helligånden vidner om, at Jesus er Guds søn*
- Maria fra Nazaret - Luk 1, 26-38 & YOUCAT 117: *Helligånden var medvirkende til, at Jesus blev menneske*

3 HELLIGÅNDENS GAVER & FRUGTER

HELLIGÅNDENS GAVER - YOUCAT 310: *(visdom, indsigt, råd, styrke, kundskab, fromhed & gudsfrygt)*

HELLIGÅNDENS FRUGTER - Youcat firmelsesbog s. 62f.: *(kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, troskab, blidhed, selvbeherskelse)*

HELLIGÅNDEN I VORES LIV

YOUCAT 120: *Helligånden lærer os at bede og at hjælpe andre.*

FIRMELSEN

YOUCAT 203 & 205: *Vi får Helligånden som gave, Den som hjælper os på livets vej. Gennem Den får vi styrken til at vidne om Gud og om Jesus som verdens frelser.*

Frit bearbejdet efter Jan Hansens idé.

SKRIDT 2.2: NYT LIV TIL DE DØDE!

Materiale: Ez 37,1-14 som tekst eller bibler til alle. En *talking stick*, dvs. en kuglepen eller noget andet, som man holder i hænderne, mens man taler. Afspil noget stille musik i begyndelsen.

1**.** runde: død

Jeg giver nu denne *talking stick* til gruppen. Alle, som holder den i hånden, kan sige noget til denne sætning: ”Jeg føler mig som død, når jeg …” Men vi tager lige et stykke tid, hvor vi tænker over, hvornår vi har følt os ligesom døde. ”Sticken” vil gå flere gange rundt i gruppen, for det kan godt være, at man kommer i tanker om noget lidt senere. Når du har slukket for musikken, begynder du: ”Jeg føler mig død, når jeg …” og giver *sticken* til din sidemand, som enten kan sige noget eller lade den gå videre til sin sidemand. Tag et par runder.

2. runde: lyslevende

Men der findes også lige det modsatte. Nogle gange oplever vi noget, som fylder os med energi og glæde. Så føler vi os lyslevende, er fulde af begejstring. Tag et par omgange mere:

Jeg føler mig levende/fuld af energi/ begejstret, når jeg …

3. runde: bibelteksten

Disse erfaringer har de fleste mennesker gjort sig. Alle mennesker oplever til tider, at de føler sig ligesom døde. Andre gange oplever de sig som lyslevende. Nogle har erfaret: At føle sig levende har noget med Gud at gøre, med Guds hellige Ånd. Der findes en stærk tekst i Det gamle Testamente, som fortæller om denne erfaring. Læs Ez 37,1-14.

SKRIDT 2.3: LYT TIL EN SANG

Materiale: Natalie Sallie ”Holy Spirit”, Album: Ruined For Ordinary, 2007, afspiller, sangteksten, billeder (til at lave en youtubevideo med de unge).

1. More than just a moment in history
More than just an experience that I seek
Yours is a friendship that lasts forever
And every day I hear the spirit
Mysteries revealed each day
Hidden treasure found in faith

You are the fire sent down from heaven
Until I see you face to face
I will run to you and your one found truth
Holy Spirit come
Come and fill me with your love
Move inside me feel the air I breathe
And Holy Spirit come fall on me

2. Conversations run so deep
Spoken promises from the key
And I never want to leave your presence
You‘re all that I need
Saturate every move I make
So I‘m filled with what I break
And open my eyes to the pathway to heaven
And every step that I take

And I‘ll run to you
And your words are true

Holy Spirit come
Come and fill me with your love
Move inside of me
Fill the air I breathe
And Holy Spirit come

Walk with me
Tell me secrets of his majesty
Pour on me
Visions and dreams
And I want more than just a little bit of everything
I want all your saying
So I‘m praying
Holy Spirit come …

Dansk oversættelse:

1. Mere end bare et øjeblik i historien,
Mere end bare en erfaring, som jeg søger,
Så er dit et venskab, der holder for evigt.
Og hver dag jeg hører ånden,
Hver eneste dag bliver mysterier afsløret,
Skjulte skatte fundet i tro.

Du er ilden sendt ned fra himlen.
Indtil jeg ser dig ansigt til ansigt,
Vil jeg løbe til dig og din eneste erfarede sandhed.

Helligånd, kom!
Kom og fyld mig med din kærlighed.
Kom ind i mig
og vær den luft, som jeg indånder.
Og hellige Ånd, kom og sænk dig ned over mig.

2. Samtaler bliver så dybe,
Talte løfter er ligesom en nøgle,
Og aldrig vil jeg ønske at forlade dit nærvær.
Du er alt, hvad jeg har brug for.
Gennemtræng hver af mine bevægelser,
Så jeg bliver optaget af alt det, som jeg nedbryder,
Og åbn mine øjne for vejen til himlen
Og for hvert et skridt, jeg tager.

Og jeg vil løbe hen til dig,
Og dine ord er sande.

Helligånd, kom!
Kom og fyld mig med din kærlighed.
Kom ind i mig
og vær den luft, som jeg indånder.
Og hellige Ånd, kom og sænk dig ned over mig.

Gå sammen med mig,
Fortæl mig Hans hemmeligheder,
Udgyd over mig
Visioner og drømme.
Og jeg vil gerne have mere end bare en lille bitte smule af det hele.
Jeg vil alt, hvad du siger.
Derfor beder jeg:

Helligånd, kom!

Lyt til sangen sammen. De unge kan følge med i oversættelsen, hvis de har lyst.

- Hvad kan du lide ved sangen? Hvorfor kan du lide de ting?
- Hvordan har Natalie følt Guds Ånd? Eller hvad kunne hun have oplevet?
- Hvad ønsker hun sig? Hvad beder hun Helligånden om?

Hvis I har lyst, kan I lave en billedpræsentation af sangen på Youtube, idet I finder billeder til hvert udsagn. I kan afspille den som en Powerpoint mellem de to læsninger i søndagens messe eller under kommunionen. Husk at dele jeres resultat på facebook.

Tredje etape: Helligånden – i mit liv?

Mål: Troen på Helligånden er ikke resultat af en refleksion og nogle kloge tanker. Nej, troen på Helligånden er frugten af en erfaring, en oplevelse, som rørte de første disciple dybt.

Skridt 3.1: Fyr og flamme

Materiale: Pinde. Skumfiduser. Et ildsted, træ, evt. tændblokke, tændstikker, papir m.m. Opsøg en bålplads, enten på menighedens matrikel (eller hav et mobilt bål parat (evt. en grill). Find ud af, om alle og enhver har lov til at tænde bål der. Alle medbringer eller samler noget træ.

Forbered bålet sammen.

Der findes mange billeder, som fortæller om Helligånden. Vind, storm, due, vand og ild er bare nogle af dem. I dag vil vi tænke på "ild". For til Pinse, det har vi jo allerede hørt, faldt Helligånden ned på disciplene ligesom tunger af ild. De blev begejstrede. De blev tændt. Faktisk blev de fyr og flamme.

Til Pinse har præsten også en rød messehagel på. Og for at forstå symbolet i ilden, laver vi nu selv ild og tænder et bål.

Alle kommer frem med deres træ. I tænder bålet. Og drøft så, mens I nyder jeres bål, de efterfølgende spørgsmål. Derefter steger I skumfiduser:

- Hvad giver ilden os? Hvorfor har vi brug for den? (Varme, lys, en god atmosfære)
- Hvad siger det om Helligånden, når vi taler om den ligesom en ild?

Når vi har Helligånden, får vi "oplysning", vi forstår, hvad det drejer sig om. De mennesker, som har mødt Helligånden, prøver at gøre verden til et varmere, bedre sted for alle, fordi de ikke længere kun tænker på sig selv.

Helligånden skaber fællesskab. En god atmosfære! Det er måske ikke så nemt at overføre disse betydninger. Hjælp til med dine spørgsmål, eller forklar det selv.

- Hvornår er I fyr og flamme? Hvad eller hvem kan begejstre jer?
- Har I nogensinde mødt et menneske, som har begejstret jer? Hvad var vedkommende begejstret for? Hvordan viste det sig?
- Vi har modtaget Guds Hellige Ånd i dåben og gør det igen i firmelsen. Vi bør også være fyr og flamme for vores tro. Hvad kan det betyde for vores tro og for vores forhold til Gud og vore medmennesker?

SKRIDT 3.2: BED EN BØN

Materiale: et stykke brunt stof, sten, tørre grene, kaktusser, sand, evt. en ”Jeriko-rose” eller en anden sukkulent/ørkenplante. Forbered regndråber, som er klippet ud af blåt papir. En krukke. Evt. vand. Skriveredskaber. Afspiller til sangen ”Let it rain”. Papirblomster.

Læg et brunt stykke stof, som skal symbolisere tørke, på gulvet. Lav et landskab af sten, tørre grene, kaktusser eller sand. Evt. kan du også bruge en Jeriko-rose, en ørkenplante, som begynder at blomstre, hvis du hælder vand på den.

Forbered på forhånd nogle papirregndråber, som ligger i en krukke.

Alle får nogle regndråber, som de kan skrive en bøn, en lovprisning eller en tak på.

Afspil fra Youtube sangen **Let it rain**, mens deltagerne skriver deres bønner: (http://www.youtube.com/watch?v=Yjsoa7Mnq7w)

Alle får en blomst.

Når de lægger deres regndråber på ørkenlandskabet, beder de, hvis de ønsker det, bønnen højt og placerer en blomst på bønnen, som symboliserer det liv, Helligånden giver.

Syng afsluttende ”Let it rain!” sammen.

Se teksten her:
http://www.lyricsmode.com/lyrics/m/michael_w_smith/let_it_rain.html

8. Bøn – I nærkontakt med den levende Gud

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund:

Hvordan er det egentlig med at bede? Vi mennesker kan tænke ud over os selv. Vi kan tænke transcendent, tænke på noget, det er større end os, det guddommelige. Og vi kan tale med denne Gud. Det er noget helt særligt, som man indtil videre mener, intet andet væsen kan. Det er bl.a. forskellen mellem dyr og os mennesker.

Først opdagede menneskene det guddommelige i naturen og mødte det i skikkelser af mange guder. De så gud i solen, som gav dem liv. De ærede guderne i vinden, i månen, i floder og træer, ja, næsten i alt levende. De ærede gud i skikkelse af de forskellige dyrearter.

Men tit frygtede de guderne og var fulde af angst, fordi naturens guder var utilregnelige. De kunne bringe velsignelse, men også ufred. De lod kornet gro på markerne og sørgede for en god høst; men de var også ansvarlig for oversvømmelser og regn, som ødelagde høsten. Guderne helbredte eller gjorde syg, de frelste eller slog ihjel. For at erfare gudernes velvilje og velsignelse, bad og ofrede mennesker til dem. De frembragte spiseofre, slagtede dyr til de højre magters ære – i nogen kulturer blev endda mennesker ofret. Alt dette var menneskers forsøg på at formilde guderne og forhandle med dem: Hvis jeg gør noget for guderne, så vil de også gøre noget for mig.

Den bibelske Gud siger: Jeg er den, jeg er (2 Mos 4,14)!

Senere ærede mennesker menneskelignende guder. Det var helte og heltinder, halvguder, som var stærkere end almindelige mennesker. Men ligesom vi mennesker havde de også et hav af menneskelige svagheder. I de store sagn – både nordiske, græske, keltiske eller romerske – var disse helte dem, der intrigerer, som slog ihjel og var jaloux. De krævede ofre. Hvis de var i godt humør eller fik noget ud af det, så gik de langt for mennesket og "tjente" det. Men hvis det ikke fremmede deres egen sag, så ødelagde de alt og straffede mennesket.

Israelitterne var omgivet af folk, der dyrkede flere guder; men de lærte en anderledes Gud at kende. Han åbenbarede sig til dem, og det tog

lang tid, før de rigtig forstod, hvem og hvordan denne Gud var. Det tog sin tid, før de virkelig fattede, at denne Gud var den eneste, og at der ikke fandtes en anden Gud end ham. For der kunne de rumme, at denne Gud ikke var del af naturen, men den, som stod over naturen og havde skabt alt. Han var begyndelsen på alt.

Og selv om denne Gud var mægtigere og stærkere end alt, hvad mennesker hidtil havde forestillet sig, så lærte de også, at de ikke skulle være bange for ham. Hans navn var Jahve – som kan oversættes med "Jeg er der for jer."

Israelitterne erfarede, at denne Gud ikke var uberegnelig. Tværtimod gav han sit folk nogle bud, så de vidste, hvad han stod ind for, så de bedre kunne leve sammen med ham.

En helt anderledes Gud.

Denne Gud var helt anderledes end alle de andre guder. Han var til at tale med. Ham kunne man være ærlig overfor. For denne Gud var tillidsvækkende, trofast og til at stole på. Man kunne fortælle ham sine skuffelser: "Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig! Du er langt bort fra mit råb om hjælp og fra mit skrig. Min Gud, jeg råber om dagen, men du svarer ikke, og om natten, men jeg finder ikke ro." (Sl 22,2-3)

Men mennesker kunne også skrige deres vrede ud: "Lykkelig den, der griber dine spædbørn og knuser dem mod klippen." (Sl 139, 9) "De skal flyde ud, som vand siver bort, de skal visne som græs ved vejen, som sneglen, der opløses i slim, som et dødfødt barn, der aldrig får solen at se." (Sl 58,8f)

Denne Gud har så stort et hjerte, at den kan rumme menneskets afgrunde og dybder. Den kan udholde dets vrede, sorg og smerte, dets længsel og glæde og håb. Derfor kunne israelitterne også virkelig kalde ham for far. Jesus gik endda et skridt længere og kaldte ham for "abba", den kærlige omtale et barn bruger over for sin far i familiens nærmeste kreds, som "papa" eller "farmand". Over for denne Gud behøves man ikke være eller udgive sig som en anden end den man er. Man kan være ærlig over for ham. At bede betyder nu: At leve sammen med Gud, give ham del i ens liv, at lytte i stilhed på hans svar – i bønnen, i bibelens ord, i vore medmenneskers råd, i menighedens midte. Og til tider betyder det også at udholde stilheden og bede: "Min Gud, hvorfor har du forladt mig?" Der er tale om en levende relation,

med alle dens op- og nedture, som sådan en relation indebærer. Bøn er fra nu af en samtale mellem to venner, som kan være sig selv.

Mere end denne Gud har intet menneske brug for!

Bøn er ligesom et venskab. Vi kan ikke have venner, hvis ikke vi investerer tid i dem. Uden at tale og tilbringe tid sammen, kan vi ikke lære hinanden at kende. Og vi bliver slet ikke fortrolige med hinanden. Det samme gælder vort forhold til Gud. Hver gang vi beder og søger at være sammen med Gud, opbygger vi vort forhold til ham. At bede er så enestående og personligt, som ethvert menneskets fingeraftryk. Ingen tvivl, der findes mange måder at bede på, ja, lige så mange, som der findes mennesker. Man kan sidde eller stå, ligge eller gå mens man beder. Man kan bede, mens man sidder i bussen, på sengekanten, når man børster tænder eller er ude at svømme. Og man kan bede i en kirke eller også i naturen.
En bøn kan formuleres med egne ord, som vi gør det i den personlige og frie bøn. Men når man selv mangler ord eller bare ønsker at støtte sig op ad de store ”forbedere”, er det en gave at bede med de ord andre allerede har bedt og skrevet ned, dvs. faste bønner som *Fader Vor, Hil dig Maria, Jesusbønnen* eller *salmerne* som i kirkens tidebøn.

Brug hånden eller trekløverbønnen!

En god måde at holde styr på sin bøn er det jeg kalder for ”trekløverbønnen”. En trekløver består, som navnet jo siger- af tre blade. I vor bøn symboliserer disse tre blade tre forskellige ord: tak, hjælp og tilgiv. Så, når vi beder, kan vi tænke over:

- Hvad vil og kan takke for i vor bøn?
- Hvad vil vi bede om hjælp til – også for andre?
- Hvad vil vi bede om tilgivelse for?

Man kan også bruge fingrene på sin hånd, for at huske på de forskellige slags bønner der findes:

1. Lovpris Gud for den, han er.
2. Sig tak for noget.
3. Fortæl Gud det, du er ked af (noget, andre har gjort mod dig eller som du har gjort forkert)
4. Bed Gud om noget.
5. Bed Gud om at hjælpe eller velsigne et bestemt menneske.

Sådan kan du blive fortrolig med de forskellige former for bøn: lovprisning, forbøn, angerbøn, takkebøn og personlig bøn.

Får man bønnesvar?

Hører Gud virkelig efter? Ja, siger jeg, selv om ingen med sikkerhed kan vide, om Gud hører vores bønner. Men vi kan tro på det, at Gud hører alle vores bønner. Vi kan stole på, at Gud lytter til alt det, vi fortæller ham, og det selv om vi måske ikke mærker, at han er der.

Jeg er overbevist om, at Gud svarer på vores bønner. Men det kræver træning at høre hans svar. Og det er slet ikke sikkert, at Gud svarer på den måde, som vi gerne ville have det.

Guds svar kan komme på forskellig vis. Han kan svare mig gennem andre mennesker, så jeg får nye tanker at tænke videre på. Nogen gange får vi også præcis det, vi bad om. Bøn er ikke en kaffeautomat, hvor jeg smider 20 kroner ind og modtager et krus *latte macchiato*. Man stopper ikke en bøn ind i Gud og modtager straks det man har bedt om. Bøn handler lige så meget om at se verden med nye øjne, at turde forandre sig, at have mod på at fokusere på det, der er vigtigt. Bøn styrker og giver os kraft til at vælge det rette og gøre det, som er nødvendigt. Bøn åbner os for nye muligheder og udfordringer, og frem for alt investerer vi med bøn i vort venskab med Gud. Af venner forventer vi heller ikke, at de bare yder og giver materielle ting. Men vi beder om deres venskab, som gør livet lettere for os, fordi vi har dem ved vores side. Sådan er det også med Gud. Han er ved vor side, altid og overalt, som Gud med os.

Hvordan kan vi forberede os til undervisningen?

Før vi forbereder undervisningen omkring bøn, bør vi overveje følgende:

- På hvilke tidspunkter i mit liv har jeg bedt meget?
- Og på hvilke tidspunkter har jeg bedt mindre?
- Hvor, hvordan og hvornår beder jeg ”bedst”?
- Hvordan har min bøn forandret sig i tidens løb?
- Hvilke bønner tiltaler mig?

Tænk nu på de unge i jeres gruppe. Du kender dem allerede godt. Overvej, hvad der rører sig i deres liv. Hvad har de brug for? Hvad er de bekymret for? Hvad glædes de over? Bed en bøn for hver enkelt af dem.

Første etape: Hvem beder overhovedet i dag?

Mål: Vi har allerede hørt om Gud og om at det er fornuftigt at tro på ham. I dag handler undervisningen om vi overhovedet kan komme i kantakt med Gud, og hvis ja, hvordan vi bør gribe det an på. Men når man begynder at tale om bøn, vil mange sige: Det er noget for gamle damer, ikke noget for mig. Eller de forbinder bøn med en tankeløs opremsning af faste bønner, noget, der ikke har noget med deres liv at gøre. Med dette første skridt vil vi prøve at vise, hvordan bøn kan være betydningsfuld for os og vort liv.

Skridt 1.1: Klokken tolv om formiddagen

Materiale: Nedenstående tekst

Klokken tolv om formiddagen

En præst lagde mærke til en gammel og beskeden mand, som hver middag hurtig kikkede ind i kirken og lige så hurtig forlod den igen. En dag fangede han den gamle og spurgte: ”Hvad laver du hver dag i kirken?”

„Jeg går derind for at bede.“

„Men du er aldrig længe i kirken, ikke længe nok til at bede...“

”Jeg kan ikke bede lange bønner”, svarede manden forlegent. ”Men jeg kommer hver dag kl. 12 og siger: ’Jesus, her er Johannes.’ Så venter jeg et minut og han hører mig.“

Kort tid derefter, skulle Johannes flytte ind på et plejehjem. Plejepersonalet oplevede, hvordan denne gamle mand var til hjælp for andre. De utilfredse brokkede sig mindre, når han var til stede. De triste kunne også grine, når han var der. En dag sagde en af dem til Johannes: ”Johannes, alle siger, at de har det bedre, når du er hos dem. Du er altid glad og tilfreds.“

„Det kan jeg ikke gøre for“, svarede Johannes og smilede. ”Det skyldes min besøgsven.”

Alle var overrasket. Ingen havde set, at Johannes fik besøg. Aldrig kom nogen forbi.

”Din besøgsven?”, gentog kvinden overrasket. ”Hvornår har du fået besøg?”

„Hver dag kl. 12. Han kommer ind på mit værelse, stiller sig ved fodenden af min seng og siger: ”Johannes, det er Jesus.’”

Læs historien sammen.

- Hvad siger de unge til historien?
- Hvad er deres spontane tanker?
- Er de overraskede eller ej?
- Hvad betyder det for deres bøn?

Tal nu ud fra de efterfølgende spørgsmål om bøn. Vær ærlig og tal om dine egne erfaringer, tvivl, håb.

- Hvad er bøn for dig?
- Hvornår beder du eller hvornår har du bedt?
- Hvad tror du: Nytter det noget at bede?
- Hvordan har bønnen ”virket” hos den gamle Johannes i historien?
- Hvad gjorde bønnen ved ham?
- Har du måske oplevet noget lignende?

SKRIDT 1.2: SOULSURFER!

Materiale: Computer (evt. med projektor, så alle kan se med!). Papir og skriveredskaber, fyrfadslys, bønner på tryk, evt. bønnebøger. Stille musik og afspiller.

Besøg Bethany Hamiltons hjemmeside og læs om hendes liv, uheld og tro. Hun mistede som 13årig sin venstre arm efter et angreb af en haj. Men hun kunne ikke opgive sin lidenskab med at surfe og hører i dag til verdens bedste surfere. Bethany er kristen og beder regelmæssig.

Du kan finde hende her: http://bethanyhamilton.com. Engelske bøger kan bestilles over www.saxo.com.

Surf sammen på Bethanys hjemmeside og se gerne den ene eller anden video over hendes liv og uheld.

Tal så om:

- Hvordan ville du have taklet sådan et uheld?
- Hvordan kunne troen hjælpe Bethany at komme op igen og starte på en frisk?

Kik på disse eller også andre bønner og vælg en, som du synes godt om:

Tak, Gud, at du har en plan for mig. Hjælp mig at stole på dig og stole på, at du vil mig det bedste. Vis mig vejen.

Jesus, du er min bedste ven. Tak for det. Og tak for mine venner, som jeg har. Hjælp mig at være en god ven for dem, som de kan stole på, som tilgiver, giver dem mod, elsker dem og laver sjov og ballade. Hjælp mig at være et menneske, som det er sjovt at være sammen med.

Gud, hjælp altid at huske på, at du er ved min side, uanset hvad og uanset, hvad der sker i mit liv.

Herre, hjælp mig at nyde mit liv i fulde drag. Jeg lægger min fortid, min nutid og min fremtid i dine hænder. Jeg ved, at jeg endnu er ung, men jeg ved også, at du kan bruge mig. Hjælp mig at være en god ven, at være et godt eksempel gennem min måde at være på og fortælle andre om dig. Vis mig, hvordan jeg kan gøre det.

Jesus, jeg vil ikke være en, der sladrer og bagtaler. Tilgiv mig, når jeg har talt dårligt om andre eller løjet om dem. Hjælp mig at kende forskellen, nemlig hvornår jeg skal sige noget om nogen til andre og hvornår jeg skal holde min mund.

Kære Gud, tak for alt det vidunderlige, du har skabt. Tak for alt, som lever, for farverne, latter og dans, for menneskers utallige smukke ansigter. Tak for mangfoldigheden på vor klode. Du har skabt det hele for at vi må glæde os. Det er vidunderligt. Tak for det.

I kan præsentere de valgte bønner for hinanden og fortælle, hvorfor I synes om dem.

Tænd for rolig musik og lad alle skrive deres egen bøn.

Gå derefter i kirken.

Alle tænder et fyrfadslys og beder deres bøn, enten stille for dem selv eller højt for alle. Alle tager deres bønner med hjem.

SKRIDT 1.3: DEN VARME STOL

Materiale: To stole og to personer, som skal være overbevidst om det modsatte. Tit bruges den varme stol til at søge fælles forståelse for en person man har læst om. Da I har læst om Bethany Hamilton, kunne hun "være" på stolen. På den anden stol skal nogen sidde, som ikke er troende.

De to skal tage stilling til forskellige udsagn og må gerne uddybe dem, hvis de kan.

Spørgsmål til de to personer i den varme stol kan f.eks. være:

- Tror du, at alle mennesker beder en gang i mellem?
- Kender du nogen, der beder?
- Synes du denne påstand er sandt: Gamle mennesker beder oftere end unge mennesker?
- Kunne du godt tænke dig at bede før en vanskelig prøve, en kamp eller noget andet, som er svært?
- Er bøn som at råbe ud i tomheden? Med hvilket billede ville du ellers beskrive bønnen?
- Synes du, at man kan bede til Gud, selv om man ikke er sikker på, om han findes?
- Er bøn en automat, hvor man straks får det, man ønsker?
- Hvis du får svar på det, du har bedt om, er det så bevis på, at Gud findes?
- Hvis Gud findes og elsker os, burde han så ikke give os alt, hvad vi beder ham om?
- Er det lettest at bede i en kirke?
- Synes du, man kan øve sig i at bede?
- Lange bønner er i hvert fald mere effektive end kort bønner.
- Gud burde give os alt det, vi har brug for, uden at vi bør tigge om det.
- Man kan sige hvad som helst, når man beder.
- Det ville være rart at vide, at der er nogen, der beder for mig.

SKRIDT 1.4: BED MED BILLEDER

Materiale: mobiltelefonernes kamera eller digitale kamera, computer

Del de unge i små grupper eller lad dem arbejde enkeltvis. Alle laver en billedserie i powerpoint eller på youtube, som skal vise deres bøn. De kan bruge deres egne mobiltelefonernes kamera og færdiggøre opgaven derhjemme på deres egen PC.

Opgaven går ud på, at de tager billeder, som viser deres bøn. Den eneste regel er, at de ikke må fotografere andres ansigter, uden at de har fået lov til det. Derefter laver de et slideshow med billeder som en stille bøn uden ord og viser det til afslutning ved (næste)gruppetime. Læg resultatet gerne på youtube og del det på facebook.

SKRIDT 1.5: TAL MED GUD

Materiale: Radio, musik, baggrundsstøj. Rock, pop, jazz og instrumental musik. ”Kyrie” fra Pachelbel. Afspiller. Du må gerne have optaget noget støj på forhånd, som du afspiller – tog, gadelarm, partystøj, gadelarm, skolegården m.m. Papir, skriveredskaber. Begyndelser af salmerne. Postkort med en ikon/jesusbillede/ligklædet af Turin, evt. træstykker og et tov. Teksten af en salme, klippet i bider.

Teksten af salme 139

Salme 139

Du er klar over alt, hvad jeg gør, du kender mine inderste tanker.

Du ved, hvor jeg går om dagen og sover om natten, du lægger mærke til al min færden.

Du ved, hvad jeg vil sige, før jeg kan nå at åbne munden.

Du omgiver mig på alle sider, lægger din skærmende hånd på mig.

Det er næsten for godt til at være sandt. Jeg fatter ikke din uendelige godhed.

Jeg når aldrig uden for din rækkevidde, hvor jeg end er, er du nær hos mig.

Farer jeg op til himlen, da møder du mig der. Stiger jeg ned i dødsriget, da møder du mig der.

Flyver jeg mod øst på morgenrødens vinger, rejser jeg mod vest over det store hav,

så vil din hånd også lede mig der, din højre hånd holde mig fast.

Bad jeg mørket om at skjule mig, befalede jeg dagen at blive til nat,

så ville mørket ikke være mørkt for dig, for nat eller dag gør ingen forskel.

Du har skabt mig som den, jeg er, du formede mig i min mors mave.

Tak, Gud, at du skabte mig så forunderligt, dit skaberværk er fantastisk.1

Du så på mig, da jeg blev dannet i det skjulte, da jeg langsomt voksede i livmoderens mørke.

Mens jeg endnu var et foster, så du mig. Mine livsdage var lagt fast og skrevet ned i din bog,

længe før jeg så dagens lys.

Forunderlige og fuldkomne er dine tanker, Gud, de overgår langt, hvad jeg kan fatte.

Kunne de tælles, ville de være talrige som sandet. Jeg ville aldrig nå til ende med dem.

Jeg ville ønske, du ville udrydde de gudløse, få de morderiske mænd til at lade mig være i fred.

De vanærer dit navn og håner dig, de er blasfemiske og taler ondt om dig.

Herre, jeg hader enhver, der hader dig, jeg føler lede ved dem, der er imod dig.

Dine fjender er også mine fjender, jeg hader dem af hele mit hjerte.

Undersøg mig og se på mit hjerte, Gud! Gransk mine motiver og afslør mine tanker!

Hvis du ser, at jeg er kommet på afveje, så led mig tilbage til det evige livs vej.

Alternativt: Kortere tekst: Salme 150

Salme 150

Halleluja! Pris Gud i hans helligdom, pris ham i hans himmelske bolig.

Pris ham for hans underfulde handlinger, pris ham for hans overvældende magt.

Pris ham med det kraftige vædderhorn, pris ham med harpe og lyre.

Pris ham med tamburiner og dans, pris ham med strengeinstrumenter og fløjte.

Pris ham med kraftige cymbler, som får det hele til at runge.

Alt, hvad der er liv i, skal prise Herren. Halleluja!

Begynd med en leg.

Del deltagerne op i to hold. Det første hold er modtagere. De får skriveredskaber og papir. Sendere får teksten af en salme.

Senderne skal stå langt væk fra modtagerne.

Opgaven er, at modtagerne skal fange senderens budskab og skrive det ned på papiret, ord for ord. Det drejer sig om at koncentrere sig, ikke at lade sig distrahere. Afspil radio, musik og støj samtid. Der skal gerne være god larm, så det er svært at høre, hvad der bliver sagt.

Når alle er blevet færdige og mener at have fanget senderens budskab, kan I tale sammen om, hvordan det var, at fange budskabet. Forklar, at det også sker, når vi beder, at vore tanker går deres egne veje og bliver afledt. Det kan være svært at være koncentreret.

Men det, der kan hjælpe os, er de forskellige kropsholdninger ved bønnen.

Afprøv sammen disse kropsholdninger. Afspil nu stille musik, måske med ”Kyrie” fra Pachelbel. Saml jer omkring et kors eller en ikon i jeres midte. Hver holdning afprøves i stilhed, men der er

baggrundsmusik. Lad alle forskellige holdninger virke i ca. 1 minut på jer.

1. At stå med foldede hænder.
2. At står med opløftede arme.
3. At sidde.
4. At knæle.
5. At sidde på sine hæle
6. At bøje sig ned og lægge panden på gulvet.

Drøft, efter at I har gennemført disse kropsholdninger:

- Hvilken holdning syntes du bedst om?
- Hvorfor kunne du lide den?
- Hvad kunne du ikke bruge til noget og hvorfor?
- Hvad hjælper dig i bønnen?

Drøft sammen, at det hjælper, at have et bedehjørne med et billede, kors eller bibelen. Det holder vores opmærksomhed fanget. Lav nu enten et kors med deltagerne (af to stykker træ, som bindes sammen af et tov) eller lad dem vælge mellem forskellige ikoner/billeder af Jesus/Jesu ansigt fra ligklædet fra Turin.

Anden etape: At lade munden løbe frit eller den frie bøn

Mål: At bede ligner at tage svømmeundervisning. Vi lærer kun at svømme, når vi kaster os ud i det og afprøver det. Og hvis man har mod på det, kan man faktisk erfare Guds nærvær og omsorg og føle sig lettet, fordi man har lagt noget over til ham.

Skridt 2.1 God, you have got mail

Materiale: skriveredskaber, smukt brevpapir eller papir samt konvolutter, levende lys, instrumental musik.

Alle får noget at skrive med. Opgaven gå ud på, at de unge skriver et brev til Gud. Gør opmærksom på, at dette brev er helt privat. Ingen får det til at læse. Vær sød og kontroller ikke, om de unge overhovedet skriver noget. Det er vigtigt, at alle har en plads, hvor de er uforstyrrede. I brevet kan de skrive alt – de kan stille spørgsmål til Gud, takke ham for noget, bede ham om noget. De skal bare være dem selv og skrive, hvad de ønsker.

Spil musik, mens de unge skriver. Nogen vil skrive hurtig, andre har brug for mere tid, men de fleste vil skrive før eller senere. Når deltagerne er færdige, skal de putte deres brev i konvolutten og lukke den. Og så skal de forholde sig rolige, så de ikke forstyrrer dem, der endnu er i gang med at skrive.

Når alle er færdige, mødes I i rundkredsen (eller i kirken).

Tænd et levende lys. Hver deltager lægger sit brev ved det tændte lyd. Bed nu:

> *Kære Gud, vi har skrevet meget til dig i de breve, som vi nu har bragt frem til dig. Giv, at vi må erfare dig og føle dit nærvær. Hjælp os, at stole på dig. Det beder vi om. Amen.*

Derefter kan i tage hinanden ved hænderne og bede Fader Vor.

SKRIDT 2.2: VELSIGNELSE

Materiale: Hav følgende tekst på en projektør, så alle kan se den, mens I beder sammen. Brug evt. sangen på Youtube, for at få hjælp til at synge den sammen. Sangen "Må din vej gå dig i møde" er en keltisk velsignelse, som du kan høre på CD'en med samme navn, der kan købes ved kirkefondet.

Må din vej gå dig i møde

Og må vinden være din ven

Og må solen varme din kind

Og må regnen vande mildt din jord

Indtil vi ses igen

Må Gud holde dig i sin hånd.

Øvelsen gå ud på, at I mimer selve bønnen. Det er også en sang, som du kan høre her: http://www.youtube.com/watch?v=vjx6qrb3umk

Må din vej gå dig i møde	*Lad dine arme være en åben favn.*
Og må vinden være din ven	*Bevæg dine hænder som om de blev båret af vinden.*
Og må solen varme din kind	*Stræk højre hånd i vejret som en sol og lad venstre hånd møde den, tag hænderne ned og stryg din højre kind.*
Og må regnen vande mildt din jord	*Lad dine fingre være regn, som falder ned foran din krop. Hænderne lander på maven.*
Indtil vi ses igen	*Stræk dine hænder ud til siden*
Må Gud holde dig i sin hånd.	*Og tag hinanden i hånden.*

Skridt 2.3: Bed pulsbønnen sammen

Materiale: Forbered en meditativ rundkreds, med lys, blomster og en ikon, evt. også en bibel.

Alle står i en rundkreds. Hvis det er o.k. for deltagerne, tager de hinanden i hænderne. Begynd med en kort og fri bøn. Så trykker du hånden på den deltager, som står ved siden af dig – og sender med dit håndtryk bønnen videre. Alle deltagere beder nu en bøn stille for sig – og altid når man er færdig med sin bøn, sender man bønnen videre med et håndtryk. Når håndtrykket kommer tilbage til dig, er ”pulsbønnen” afsluttet.

Skridt 2.4: Skriveværksted

Materiale: Forbered skriveredskaber, limstifte samt papir. Lav flere udskrifter af de efterfølgende sætningers begyndelse og klip dem ud. Deltagerne tager nogen af dem og skriver deres bønner på. Hver deltager skriver, limer og beder sin egen bøn. Alle kan selv afgøre, om de vil bede deres bøn højt i gruppen eller ej.

Jeg længes efter

Gud, jeg takker dig for

Jeg har det ikke så godt i dag, fordi

Jeg har en stor bøn til dig og det er

Gud, jeg forstår ikke, at

Jeg er rigtig glad, fordi

Jeg er bekymret for(di)

Jeg vil bede dig for de mennesker, som jeg holder af:

SKRIDT 2.5: MEDITATIV FORBØN

Materiale: Forbered en meditativ rundkreds eller brug kirkerummet. Fyrfadslys til alle deltagere, Påskelys eller et stort lys. Tændstikker. Evt. stille musik.

Alle deltagere får et fyrfadslys. Forklar dem, mens du tænder det store lys i jeres midte, at de nu får tid til at tænke over – helt for dem selv og i stilhed – for hvem de ønsker at tænde fyrfadslyset og bede Gud for denne person.

- Det kan være et menneske, som har brug for hjælp.
- Det kan være et ensomt menneske, et sygt menneske, nogen der har mistet sit arbejde.
- Måske er det et menneske, som jeg bare holder af og synes om.

Pointér, at ingen bør sige, for hvem de tænder lyset. Mens I tænker/beder i stilhed, kan du afspille noget instrumental musik.

Tænd derefter dit lys ved det store lys og stil det i midten. Gør det en efter en, og når alle er færdige, skal der skrues langsomt ned for musikken og du beder denne bøn:

Gud, foran dig lyser vore lys.

Ethvert lys lyser for et menneske, vi har tænkt på.

Der brænder lys

- *for syge mennesker,*
- *for nogen, der tumler rundt med et problem,*
- *for nogen, som føler sig udenfor og er ensomme,*
- *for unge og gamle mennesker.*

Vi ved, for hvem vi har tændt lyset.

Og du ved det også.

Vi beder dig:

Vær helt tæt ved disse mennesker.

Lad dem føle dit nærvær og dit lys, så de får nyt mod og ny kraft.

Det beder vi dig om gennem Jesus Kristus, vor Herre. Amen.

Tredje etape: At bede helt traditionel

Mål: Vi beder ikke kun helt frit og spontant; men vi kan også bruge de faste bønner, som *Fader vor, Hil dig Maria, rosenkransen* eller *salmerne*. Disse faste bønner er en hjælp, når vi samles eller selv mangler ord. De kan hjælpe os til at finde de rette ord, når vi er uden ord pga. at vi er triste, vrede eller fulde af glæde. På denne måde kan deltagerne finde en ny tilgang til de faste bønner, som vi tit beder i grupper og genopdage dem som en personlig ressource.

Skridt 3.1: Bed med Davids salmer

Materiale: små hæfter til alle deltagere eller postkort, som I senere hen kan hulle og binde sammen med en snor. Farveblyanter, tusser, voksmalefarver eller vandfarver. Sætninger fra salmerne, f.eks. disse stærke salmevers til eftertanke og bøn:

Ved din hjælp kan jeg springe over mure og forcere enhver forhindring. Sl 18,30.

Knus kæberne på de grusomme løver, Herre ... Lad dem blive til slim som sneglen. Sl 58,7.9.

Om natten ligger jeg vågen og jamrer, så ulykkelig som en ensom fugl på taget. Sl 102,8.

Da vendte du min sorg til glæde. Sl 30,12.

Som et lille barn er trygt hos sin mor, har min sjæl fundet hvile hos dig. Sl 131,2.

Halleluja! Pris ham med tamburiner og dans, pris ham med strengeinstrumenter og fløjte. Sl 150,4.

Min styrke er sivet bort som vand i sandet, alle mine knogler føles, som er de gået af led, mit hjerte hamrer i halsen på mig. Sl 22,15

Forklar, at der i Det gamle Testamente findes en bønnebog, salmernes bog. Det indeholder meget forskellige bønner. Der findes alt fra glæde, vrede, bitre, jublende, tænksomme og anklagende bønner. Der findes lovsang og mennesker udtrykker alle deres forskellige følelser. Salmerne er kirkens bøn. De indgår i klostrenes og præsternes tidebøn, som de beder på forskellige tidspunkter af dagen. Vi bruger salmerne som vekselsang mellem læsningerne i gudstjenesten. Tit har disse bønner hjulpet mennesker, som ikke selv kunne finde ord i en bestemt situation. Så har de sådan set "lånt" andres ord for at udtrykke deres følelser. For disse gamle bønner kan sagtens udtrykke det, vi føler i vort indre.

Jeg lægger nu forskellige vers fra denne gamle bønnebog på gulvet. I må gerne vælge et, som passer til den situation I lige nu befinder jer i. Kopier dette vers på jeres papir og udtryk det, dette vers betyder for jer gennem farver og symboler eller et (abstrakt) billede.

Bagefter viser alle deres papir. Drøft sammen:

- Hvilke(n) følelse(r) bliver vist på papiret?
- Hvad kan de enkelte farver/symboler/tegninger betyde?
- Hvilken sammenhæng består mellem salmeverset og det, deltageren har tegnet?

Først efter de andre har udtalt sig, meddeler kunstneren sine egen tanker og hvis vedkommende ønsker det, kan han også fortælle, hvorfor han netop har valgt dette vers.

SKRIDT 3.2: MIM FADER VOR

Materiale: udskriv teksten af *Fader vor*, da det ikke er sikkert at alle kender bønnen udenad.

OBS! Vær opmærksom på, at du skal føle dig frem og fornemme, om det her er noget for dine unge, så du ikke stiller dem i en pinlig situation, hvis de ikke gider bede en bøn med bevægelse. Alternativt kan de selv mime deres fader Vor eller lave deres egen youtube-præsentation af Fader Vor, som de så bør dele på facebook.

Den bøn, som alle kristne beder, er *Fader vor*. Det er også den bøn, Jesus har lært os. Vi har fået denne bøn direkte fra ham. Vi kan genopdage denne bøn, når vi mimer den.

Tænk nu over hvert bønnevers og overvej, hvordan du ville mime netop dette vers. (Dette kan I gøre i grupper af to eller tre!) Når I har fundet jeres "bønne-kropssprog" kan I bede det sammen.

Tilbage i gruppen ville det være en rigtig god ide, at I beder *Fader vor* helt uden ord, kun med bevægelser.

Fader vor! Du som er i Himlen. Helliget vorde dit navn. Komme dit rige. Ske din vilje, som i Himlen så og på jorden. Giv os i dag vort daglige brød. Og led os ikke i fristelse, Men frels os fra det onde. Thi dit er riget og magten og æren i evighed. Amen. *Kik til inspiration også her:* http://www.youtube.com/watch?v=vQYbqpRmZ4k	*Ræk armene op til himmelen.* *Bøj dig ned.* *Rejs dig og tegn en cirkel med dine hænder ligesom en jordklode.* *Løft pegefingeren opad.* *Åbn die håndflader opad og løft armene, ven hænderne og lad dem langsomt falde ned.* *Hold hænderne ligesom en skål foran dig.* *Hold hænderne afværgende foran dig.* Hold hænderne på brystet. *Løft armene opad.*

SKRIDT 3.3: BØNNEMARATHON ELLER MIN PERSONLIGE ROSENKRANS

Materiale: Tekst af *Fader vor* og *Hil dig Maria* på papir, en (finger)rosenkrans, samt ”min personlige rosenkrans”.

Min personlige rosenkrans:

1. led: for et menneske, som står mig særlig nær.
2. led: for et menneske, som lige nu har en svær tid eller nogen problemer.
3. for et menneske, som jeg ikke kan lide, og som jeg har problemer med.
4. for et af mine anliggender.
5. for et menneske, som jeg holder af og som er død.

Del (finger)rosenkrans ud samt teksterne af *Fader vor* og *Hil dig Maria*. Forklar de unge, at I nu er ude på en marathon. En bønnemarathon med denne (finger)rosenkrans. Ved den tykke perle beder man *Fader Vor*. Derefter beder man 10 *Hil dig Maria* ved de små perler. Bønnerne står i Youcat firmelsesbogen, s. 76f.

Hver gang, man har bedt en bøn, tager man fat om den næste perle. Og hvis man har bedt hele vejen rundt kalder man det ”et led” (ved selve finger-rosenkransen) eller en ”rosenkrans”.

Aftal på forhånd, hvor mange led I vil bede sammen. Og husk, at holde lidt stille efter et led, så alle kan overveje, for hvem de vil bede dette led for. For hvert led bruger man ca. 4-5 minutter.

SKRIDT 3.4: LYT TIL EN SANG

Materiale: Forskellige sange som omhandler bøn samt afspiller

Bed de unge om at afspille en sang, som betyder noget for dem eller hjælpe dig til at downloade nogen sange, som omhandler tro. De unge kan hjælpe dig med at gøre det på lovlig vis. Sangtekster kan ofte også hurtig findes i Internettet. Sammenlign ved hjælp af disse spørgsmål sangen:

- Hvad siger sangeren om Gud?
- Hvordan er Gud for vedkommende?
- Hvilke spørgsmål har hun/han til Gud?
- Hvad betyder Gud for hende/ham?
- Hvilken sang kan du særlig godt lide? Hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om og hvorfor?
- Hvilke påstande i sangen synes du er mærkelige?

Forslag til sange:

Iron Maiden: No prayer for the dying
Matt Maher: Your grace is enough
Michael W. Smith: Cover me
Mariah Carey, When you believe
Matt Redman, Blessed be your name.
Beyoncé: Ave Maria

SKRIDT 3.5: DRØFT PÅ FACEBOOK

Drøft på jeres side på facebook sammen og med andre disse spørgsmål:

- Der findes videnskabelige undersøgelser, som påpeger, at bøn er godt for helbredet. Hvad synes du om det?
- Del interne tips: Hvad hjælper dig, når du beder?
- Har du bedt en rosenkrans? Hvordan var det?
- Hvilken Salme betyder noget for dig?

9. KIRKEN – HJEMSTED FOR DIG OG MIG

PRAKTISK GENNEMGANG AF ENHEDEN

BAGGRUND:

Kan jeg tro uden kirke? Har jeg overhovedet brug for kirken for at kunne tro? For nogle årtier siden fandtes der et klistermærke med overskriften: Jesus ja – kirke nej. Men kan vi virkelig tro på Jesu uden at tilhøre kirken? Er troen ikke bundet til de troendes fællesskab, kirken? Både fordi vi her kan finde støtte og fællesskab, og fordi det er kirken, som har bevaret troen for os?

Næsten alle kender det: kedelige gudstjenester, kirkelige medarbejdere, som ikke kan rive én op af stolen og begejstre én for sagen, det til tider fuldstændig uforståelige sprog, som kun er for indviede, og nørder ..., og så er der kirkehistorien med alle dens mørke pletter.

Og alt dette skal være Jesu Kristi Kirke?

En tysk komiker, Hape Kerkeling, har sammenlignet den katolske kirke med en gammel biograf i en lille landsby langt ude på bøhlandet. Biografen har for længst set sine stjernestunder. Salen er slidt, men lærredet i nogenlunde stand. Og højttalerne? Nå ja, de kan heller ikke hamle op med den moderne teknik. Når man sætter sig ned i stolen, så synker man ned i slidte puder, og der er heller ikke alt for rent. Frem for alt burde der luftes ud engang imellem. Der lugter af popcorn, sure sokker, og hvad ved jeg. Hele vejen igennem støder man på flere generationers støv, og så tænker man: Nej tak, her skal jeg ikke se nogen film.

Men kun i denne biograf, siger Hape Kerpeling, vises der en mesterfilm. Den kan ikke ses andre steder. GUD!

”GUD er for mig en fremragende film”, siger han. Og kirken er bare den gamle landsbybiografsal, som skal vise dette mesterværk. Lærredet er Gud.

Kirken viser Gud hver dag,

og det har den gjort de sidste 2000 år. I kirken kan vi både se, høre, smage og føle Gud – hvis ikke vi lader os distrahere af de alt for menneskelige fejl og smuttere ved fremvisningen af filmen. En dag skal vi se Gud ansigt til ansigt, uden at det knitrer i højttaleranlægget. Men indtil da har vi brug for fremvisningen i den gamle biografsal.

Kirken er Helligåndens domæne.

Hvis mennesker i dag erfarer Jesus Kristus, så er det Helligåndens fortjeneste. Kirken er den plads, hvor Helligånden kan boltre sig, og det er Helligåndens opgave at sørge for, at kirken forbliver på sporet af Jesus Kristus. Men Helligånden, som blæser sin livsånde ind i alt, er ikke begrænset til kirken. Dog, ét er sikkert: Den virker i kirken, for uden Helligåndens tilstedeværelse ville kirken være død.

Jesus blev sendt af Faderen som hans ansigt og repræsentant i denne verden. Og efter Jesu død og opstandelse sendte Jesus ligeledes Helligånden ud som sin talsmand (Joh 5,43;14,45).

Jesus levede sammen med sine disciple og underviste dem. Det samme gør Helligånden. Dens opgave er at lære os i dag sandheden om Jesus, så vi forstår ham og kender ham.

Jesus pegede altid på Faderen og gjorde ikke væsen af sin egen person. Heller ikke Helligånden vil ” tale af sig selv” (Joh 16,14), men tage Jesu budskab og lære os det. Jesus vidnede om sin Far. Det samme gør Helligånden. Den vidner ikke om sig selv, men om Jesus (Joh 15,26-27). Dermed overtager Helligånden Jesu rolle. Man kunne også sige: Den er den nye eller anden Jesus, som er i vor midte nu. Helligånden er sendt til vores verden, som Jesus blev sendt til verden før, og er Jesu stedfortræder midt iblandt os. Den giver aldrig en ny åbenbaring ud fra sig selv, men vidner om Jesus.

Hvad er Helligåndens opgave i kirken?

I trosbekendelsen beder vi:

Det tror vi,	***at Helligånden gør***
Jeg tror på Helligånden	Jeg tror på, at Ånden og Levendendegøreren virker.
Den hellige katolske kirke	Jeg tror på, at Helligånden skaber kirken og virker gennem sakramenterne.
De helliges samfund	Jeg tror på, at Helligånden samler de troende og ligedanner dem med Kristus.
Syndernes forladelse	Jeg tror på, at Helligånden overbeviser om synd og forlader den.
Kødets opstandelse	Jeg tror på, at Helligånden er kraften i opstandelsen.
Og det evige liv.	Jeg tror på, at Helligånden skaber nyt liv.

Alt dette virker Helligånden frem for alt i kirken og sørger derved for, at Jesus bliver ”aktuel”.

”Kirken er det rum i verden, hvor Helligånden er fuldt til stede.” (Youcat 128).

Kirke – for mig?

De unge oplever kirken på forskellig vis. På verdensungdomsdage oplever unge kristne en levende kirke og tro, mens de i deres menigheder tit oplever, at de ikke bliver set. Det skyldes forskellige ting. Ofte er det kirkelige sprog for langt væk fra deres verden. De har svært ved at finde en tilgang til gudstjenesten, hvis ikke de er kirkevante og opvoksede i en menighed. Men alligevel er unge mennesker meget åbne over for troen og søger efter svar. De tænder lys i kirken for mennesker, de holder af. De deltager i ungdoms-stævner, besøger *Night Fever*- eller *Lux Mundi*- gudstjenester, synger Taizé-sange.

Overvej som underviser, hvorfor du stadigvæk er i kirken. Hvorfor bliver du der? Hvad finder du i kirken? Hvad har gjort indtryk på dig? Og hvad kæmper du med? Hvis unge mennesker ville spørge dig om alt dette – hvad ville du så svare?

Derudover findes der de provokerende emner, som altid dukker op, når man taler om kirken: Pavens ufejlbarhed, ugifte præster (dvs. cølibat), prævention og kvindernes plads i kirken. Man kan spørge: Er disse emner virkelig så centrale, som vi tit gør dem til? Handler kirkens budskab ikke om mere? Skal man forholde sig til disse emner for at forstå, hvad og hvem kirken er? Disse emner har ikke en stor plads i de enkelte etaper; men det kan sagtens være, at de unge spørger til dem.

Nogle vil kræve, at kvindelige præster bare er en naturlig følge af ligeberettigelsen. Men man kan også pege på, at Jesus fejrede den sidste nadver sammen med sine mandlige disciple.

Man kan sige, at det er problematisk med ugifte præster i vore dage, fordi de giver afkald på en væsentlig del af deres menneskelighed ved at give afkald på at dyrke seksualitet. Men man kan også sige, at det er et stærkt vidnesbyrd at leve cølibatet, og at cølibatet kan sætte præsten fri til sin tjeneste.

Man kan være overbevist om, at kirkens seksualmoral er svær at leve op til, fordi den er for gammeldags og gøre grin med kirkens syn på prævention – for hvornår kan prævention være ”naturlig”? Men man kan også pege på, at kirkens morallære vil beskytte kærligheden, give seksualiteten faste rammer og bygge på et tillidsfuldt og vedvarende forhold mellem en mand og en kvinde. Den vil bevare mennesker fra at blive degraderet til objekter.

Sådan kan man finde argumenter for og imod de forskellige omdiskuterede emner. Vær ærlig og lad også kirkens lære og position komme på tale. De unge mennesker har ret til at høre om det. Er du i tvivl om kirkens lære, kan du finde en kort og præcis definition af den i Youcat!

Første etape: Intet menneske er en ø

Mål: Vi er ikke alene. De fleste opgaver løser vi i fællesskab med andre. Derfor fokuserer vi først på fællesskabets betydning, især hvis vi vil følge Jesus.

Skridt 1.1: Spil - Isflage

Materiale: Stole eller store hvide plancher, som deltagerne kan stå på. (Din A3 papir). Tomme isflager! Sedler med budskaber til deltagerne: *Du er rask. Du er handicappet. Du kan ikke lide, hvis nogen rører ved dig. Du kan kun gå på et ben. Du vil gerne hjælpe.*

Begynd en samtalerunde:

Vi hører alle sammen til en gruppe. Der er vores familie, der er vore kammerater, der er vore venner. Hvilke fællesskaber hører I til? Hvor engagerer I jer? Men I hører også med i andre fællesskaber. Hvilke?

Da I blev døbt, kom I ind i et nyt fællesskab, kirken, og i firmelsen bliver dette fælleskab fornyet. I vokser endnu dybere ind i kirkens fællesskab og får til opgave at styrke dette fællesskab.

Vi kan ikke klare os uden andre mennesker. Lad os nu lege sammen.

Alle deltagerne er isbjørne, som driver rundt på ishavet på deres isflage (et stykke papir eller stole!). Giv hver deltager en seddel med et budskab, hvorpå der enten står: *Du er rask,* eller *Du er handicappet.* Ved nogle kan du skrive: *Du kan ikke lide, hvis nogen rører ved dig.* Eller *Du kan kun gå på et ben.* osv. Deltagerne ved ikke, hvad de andre har fået som ”budskab”. Isbjørnene skal prøve at komme over til øen uden at røre ved ishavet. Deres eneste mulighed for at nå frem til øen er at gå over isflagerne. Øvelsen lykkes først, når alle er kommet over på øen. Isflagerne står ca. et skridt fra hinanden. Der må også være tomme isflager og meningen er, at hjælper hinanden til at komme over til øen.

Skridt 1.2: Samlebånd!

Materiale: ingen! OBS Dette spil kræver en stor gruppe.

Deltagerne deles i to grupper og står på to rækker over for hinanden. Hænderne er strakt fremad, så deltagerne rører ved hinanden. En efter en af deltagerne bliver nu af disse hænder trukket fra den ene række over til den anden.

Drøft sammen:

- Hvordan oplevede du selve øvelsen?
- Hvad var den største udfordring?
- Hvad var gruppens opgave?
- Hvordan er det, at blive båret frem?
- Oplever du kirken som et fællesskab, der bærer dig frem?
- Hvad er kirken for dig?

SKRIDT 1.3: REJSEN TIL JERUSALEM! MEN, INGEN GÅR TABT!

Materiale: gode stole!

Divider antallet af dine deltagere med 2, og så har du det antal stole, du har brug for. Hvis du f.eks. har 6 firmander, så har du brug for 3 stole. Opgaven går ud på, at deltagerne skal stille stolene på en sådan måde, at de alle sammen kan sætte sig/stå eller ligge på stolene, så der ikke er nogen fødder, der rører ved gulvet længere. Lykkes det, tager I i næste omgang en stol mindre og gør det hele en gang til. Målet er at løse opgaven med så få stole som muligt. Denne leg sørger for latter og kræver holdarbejde og fælles overvejelser og beslutninger.

ANDEN ETAPE: KIRKEN – ET STÆRKT FÆLLESSKAB!

Mål: Hvordan vi ser og oplever kirken har ofte noget med vore erfaringer at gøre. Nogle gange taler vi også ureflekteret negativt om kirken og gentager bare den gængse mening eller pressens udsagn. På denne etape skal deltagerne prøve at kikke på kirken med nye øjne. De skal kikke på dens opgave og se, hvordan kirken lever op til sin opgave.

SKRIDT 2.1: VERDENS BEDSTE FILM

Materiale: Tekst ” Verdens bedste film!”

”Verdens bedste film!”

En tysk komiker, Hape Kerkeling, har sammenlignet den katolske kirke med en gammel biograf i en lille landsby langt ude på bøhlandet. Biografen har for længst set sine stjernestunder. Salen er slidt, men lærredet i nogenlunde stand. Og højttalerne? Nå ja, de kan heller ikke hamle op med den moderne teknik. Når man sætter sig ned i stolen, så synker man ned i slidte puder, og der er heller ikke alt for rent. Frem for alt burde der luftes ud engang imellem. Der lugter af popcorn, sure sokker, og hvad ved jeg. Hele vejen igennem støder man på flere generationers støv, og så tænker man: Nej tak, her skal jeg ikke se nogen film.

Men kun i denne biograf, siger Hape Kerpeling, vises der en mesterfilm. Den kan ikke ses andre steder. GUD!

”GUD er for mig en fremragende film”, siger han. Og kirken er bare den gamle landsbybiografsal, som skal vise dette mesterværk. Lærredet er Gud.

Kirken viser Gud hver dag, og det har den gjort de sidste 2000 år. I kirken kan vi både se, høre, smage og føle Gud – hvis ikke vi lader os distrahere af de alt for menneskelige fejl og smuttere ved fremvisningen af filmen. En dag skal vi se Gud ansigt til ansigt, uden at det knitrer i højttaleranlægget. Men indtil da har vi brug for fremvisningen i den gamle biografsal.

I vil sikkert tro, at de lege, vi legede i begyndelsen – isflagespillet og rejsen til Jerusalem – har noget med kirken at gøre. De handler om fælleskab. Og ”kirken” er et fælleskab, hvor alle har en vigtig plads og rolle, og ingen kan undvære den andens hjælp. Kirke er nemlig fællesskab.

Måske synes du, at du sagtens kan tro uden kirken. Men troende kan ikke være alene.

”Det er kirken, som har båret troen gennem århundrederne, bevaret den mod forfalskninger og igen og igen har fået den til at stråle. At tro betyder derfor, at man har del i en fælles overbevisning. De andres tro bærer mig, ligesom min glødende tro også er med til at tænde andre og styre dem i troen. ” Youcat 24.

Legen handler om fællesskab, og hvad vi alt sammen kan klare sammen og i fællesskab. Kirken er et fællesskab, dog et fællesskab, som er over 2000 år gammelt. Dette fællesskab findes overalt i verden, og til dette fællesskab hører I. Derfor vil vi nu beskæftige os mere med kirken som fællesskab.

Læs sammen teksten ”Verdens bedste film”.

Drøft:

- Hvad har du hørt andre sige om kirken? Hvad synes du om det?
- Hvis du tænker på teksten ”Verdens bedste film”, hvad er så kirkens opgave? Hvorfor er den vigtig?
- Med hvad sammenligner Harpe Kerpeling kirken? Hvilke billeder bruger han om kirken? (støvet, slidt, dårlig luft ...).
- Hvornår begyndte kirken? Har Jesus grundlagt den?
- Hvad er pavens særlige opgave?
- Hvilke tre opgaver har Kirken – og hvad er så vore opgaver?
- Hvordan kan kirken være ung?

SKRIDT 2.2: WORLD YOUTH DAY!

Materiale: Invitér nogle unge, som har deltaget i World Youth Days eller find nogle videoklip på internettet.

Hvert tredje år samles unge katolikker fra hele verden med paven. I 2013 mødtes de i Brasilien for at fejre deres tro, modtage sakramenter, lære andre menigheder og lande at kende ... Prøv at finde pavens budskab til de unge.

Hvor skal den næste World Youth Day finde sted? Hvem organiserer rejser dertil? Kan du finde nogle grupper på nettet? Måske er det en idé at starte med at deltage i "Den største dag", som holdes i dit eget bispedømme. Prøv at finde materiale på nettet.

SKRIDT 2.3: BRÆND FOR SAGEN!

Materiale: Deltag i en natkirke i Sakramentskirken på Nørrebro, eller besøg Mobilkirken på Strøget (du kan finde den på facebook!). Alternativt kan du besøge Night Fever-gudstjenesten eller finde klip på internettet, hvis du bor for langt væk.

Ud over den almindelige søndagsgudstjeneste findes der mange forskellige slags gudstjenester, hvor mennesker forsøger at komme i kontakt med søgende og mennesker på gaden.

Night Fever og Natkirken på Nørrebro er en fascinerende måde at møde Gud på en anderledes, og dog alligevel gammel måde. Hvis I ikke kan besøge et af disse forslag, så kik på Night Fever-klip på nettet.

Tal sammen:

- Hvad synes du om Natkirken/Mobilkirken/Night Fever?
- Ville du have mod på at invitere mennesker med ind i kirken? Hvorfor ville du gøre det? Hvorfor ville du helst ikke gøre det?
- Mange kommer ind i kirken, fordi de er blevet inviteret og bare er nysgerrige – og så kan de lide det. Hvorfor tror du, de kan lide det?
- Har du lyst til at deltage eller hjælpe ved en af aktiviteterne?
- Overvej, hvem du kunne invitere med til gudstjenesten på søndag.

Skulle der være virkelig interesse for at deltage og hjælpe, kan du som kateket skabe kontakten.

OBS! Overvej også at deltage i en kirkevandring sammen med dit firmandhold. Kirkevandringer afholdes i mange byer en aften i *kirkernes bedeuge for enhed*, som altid ligger i slutningen af januar. I København afholdes hvert år en økumenisk kirkevandring, men også mange andre steder i landet. Hold øje med opslag i dagspressen eller dit sogneblad.

Tredje etape: Kirke – og mig?

Mål: Kirke er fællesskab. Men et fællesskab lever af dig og mig. Alle er vigtige, og ingen kan erstattes med de helt unikke gaver, vedkommende har. Ved denne etape skal de unge prøve at finde deres eget ståsted i kirken og motiveres til at engagere sig.

Skridt 3.1: Her står jeg!

Materiale: Et megastort stykke papir med ordet "KIRKE" skrevet på.

Læg papiret med ordet "kirke" midt i undervisningslokalet. Spørgsmålet er:

Hvor står jeg i forhold til kirken? Hvor ser jeg mig selv? Hvor føler jeg mig følelsesmæssigt hjemme? Hvor tæt står jeg ved kirken?

Forklar, at alle skal finde deres plads i forhold til kirken. De, der føler sig tæt knyttet til kirken, skal stille sig nær papiret. Men afstanden kan også beskrives gennem deres kropsholdning. Man kan f.eks. stå langt væk, men kikke mod kirken. Eller man kan stå tæt på, men dreje hovedet væk. Man kan kikke nysgerrigt over skulderen. Man kan vise sit ståsted gennem ens mimik: vrede, latter, interesse, se eftertænksom, spørgende eller afvisende ud.

Den enkelte skal finde sit eget ståsted.

Drøft bagefter sammen:

- Hvorfor stod du på netop dette sted?
- Hvad ville du udtrykke med din kropsholdning og din mimik?
- Hvad ligger til grund for dit valg? Har du positive eller negative erfaringer med kirken?
- Ville du gerne stå et andet sted? Tættere på? Hvad ville så være betingelsen for, at det ville være muligt for dig?

Det er vigtigt, at deltagernes placering og svar ikke bliver kommenteret eller kritiseret. Husk også selv at være med i øvelsen og stå til rådighed for spørgsmål og svar. Det giver dig som underviser mulighed for at sætte ord på dine positive erfaringer med kirken, og hvorfor du stadigvæk er begejstret for den.

SKRIDT 3.2: KIRKE-GRYDE

Materiale: en gryde eller skål, en affaldsbeholder, små sedler og skriveredskaber, evt. noget at ”pinde” sedlerne på.

Formodentlig kender alle deltagerne eventyret om pigen Askepot. Hvis ikke, så kan du genfortælle det: Askepot er et folkeeventyr. Historien begynder med, at Askepots mor dør. Hendes far vælger at gifte sig igen med en kvinde, der i forvejen allerede har to døtre. De tre flytter ind i huset, og så får Askepots hverdag en hård drejning. Hun bliver drillet, skubbet til siden, sat på plads og ikke længere agtet som faderens datter, men vises mindre agtelse end sine stedsøstres tjenestepiger. En dag inviterer kongen til fest på slottet, hvor prinsen skal finde en brud blandt alle de kvindelige gæster. Stedsøstrene får hurtigt Askepot til at ordne deres tøj, men siger, at hun ikke kan komme med til festen, før hun har afsluttet sit arbejde: Hun skal sortere en skål bønner fra asken. Menneskelig set er det en opgave, hun ikke kan løse; men hun får hjælp af fuglene, som hun beder: "Kom alle mine duer og alle små fugle under himlen og hjælp mig. Saml bønnerne op, som I kan bedst, Askepot skal i aften til fest." Askepot får løst sin opgave og ender med at blive prinsen udvalgte.

Askepot skulle sortere de gode fra de dårlige bønner og lægge dem i forskellige skåle. Det samme skal de unge mennesker gøre.

De skriver deres erfaringer med kirken – gode såvel som dårlige – på sedlerne. De positive bliver lagt i den skål, hvorpå der står: ”Det smager godt!”

De negative erfaringer bliver kastet i affaldsbeholderen ”Affald/genbrug”.

Efter at alle er blevet færdige, læser I først de negative sedler op og taler om dem. Tag derefter de positive sedler frem, og hvis I ønsker det, kan I poste dem og jeres anmærkninger på en plakat eller ”pinde” dem på væggen.

SKRIDT 3.3: STØRST AF ALT ER …

Materiale: Bibler, 1 Kor 13 med huller i teksten, karton klippe i format som passer til et bogmærke. Skriveredskaber, farver m.m.

STØRST AF ALT ER KÆRLIGHEDEN 1 KOR 1-13

Om jeg så var i stand til at tale alle de jordiske og himmelske sprog, men ikke havde_____, da var jeg som en rungende gonggong eller et støjende bækken.

Om jeg havde profetiens gave, havde åbenbaring om alle mysterier og havde al kundskab, om jeg havde den tro, der flytter bjerge, men ikke havde _____, da var jeg intet.

Om jeg gav alle mine ejendele væk, om jeg ofrede mit liv for at få ære, men ikke havde _____, da ville det intet gavne mig.

_____ er barmhjertig og venlig. _____ er ikke misundelig, ikke pralende eller indbildsk.

_____udstiller ikke nogen og er ikke selvisk.
_____ lader sig ikke ophidse og bærer ikke nag.

_____ sørger, hvis nogen lider uret, men glæder sig, når sandheden sejrer.

_____ holder altid fast. _____ er fuld af tillid, forventning og udholdenhed.

_____ varer evigt. Profetier vil forsvinde, tungetale vil forstumme, og kundskabsord vil høre op.

Kundskab er jo ufuldkommen, og profetier er mangelfulde,

men når det fuldkomne først er der, vil det ufuldkomne forsvinde.

Da jeg var barn, talte, tænkte og argumenterede jeg som et barn; men da jeg blev voksen, aflagde jeg det barnagtige.

Vi ser endnu som gennem en tåge eller som i et vandspejl; men en dag skal vi se ansigt til ansigt. Min erkendelse er stadig ufuldkommen; men en dag skal jeg forstå alt til fuldkommenhed, ligesom Gud nu kender mig til fuldkommenhed.

Der er tre blivende fundamenter: tro, håb og _____, men størst af dem er _____.

Læs sammen 1 Kor 13.

Tal derefter om, at evangelisten Johannes siger: Gud er kærlighed.

Del nu 1 Kor 13 med huller ud. Der er huller i teksten. I disse huller skal de unge indsætte ordet ”Gud” og læse teksten på ny.

Drøft sammen:

- Hvordan forandrer teksten sig, hvis der står ”Gud” i stedet for kærlighed?
- Hvilket udsagn har overrasket/provokeret/glædet dig mest?
- Tal om, at kirken altid har talt om Gud. Det er det fællesskab, som har bevaret troen og givet den videre fra den ene generation til den næste.

Lad nu de unge nu finde den sætning i teksten, som rører dem mest (det er en opgave, de skal løse hver for sig). De må gerne afprøve forskellige versioner med forskellige ord, f.eks. ”Gud”/”kærlighed”/”tro”/”kirke”/”fællesskab”. Derefter skriver de den version på et bogmærke, som passer bedst til dem.

SKRIDT 3.4: KIRKE – KRISTI LEGEME

Materiale: papir og skriveredskaber, mobiltelefon (eller et stopur!), til at stoppe tiden, opgavesedler til ”Vi er kirke”, vingummier eller lakridser, skål og en saks. Bibelen eller teksten til 1 Kor 12-31.

Du skal gemme skålen under skabet, lægge vingummierne i vindueskarmen og gemme saksen i skraldespanden.

Vi er kirke (rolleanvisninger)

Opgave: Stil skålen på bordet, åbn vingummiposen med saksen og hæld vingummierne i skålen. Følgende 7 forskellige opgaver deles ud til de unge, uden at de må vide, hvilken opgave deres sidemand får.

1. Du må ikke bevæge dig, og du må heller ikke røre ved noget. Du må ikke sige noget som helst, kun ”ja”, nej”, ”jeg”, ”Det kan jeg ikke,” og ”Vingummierne er i nærheden af vinduet”.
2. Du må ikke bevæge dig en centimeter, og du må heller ikke røre ved noget. Du må ikke sige noget som helst, kun ”ja”, nej”, ”jeg”, ”Det kan jeg ikke”, og ”Saksen er i skraldespanden”.
3. Du må ikke bevæge dig en centimeter og du må heller ikke røre ved noget. Du må ikke sige noget som helst, kun ”ja”, ”nej”, ”jeg”, ”Det kan jeg ikke” og ”Skålen er i skabet”.
4. Du må kun bevæge dig, hvis du ved, hvor vingummierne, saksen og skålen er. Du må ikke bære flere ting på samme tid. Du må ikke bære tingene, åbne dem eller transportere dem. Du må kun sige: ”ja”, ”nej”, ”jeg”, ”Det kan jeg ikke”.
5. Du må kun bevæge dig, når du holder vingummierne i hånden. Du må ikke røre ved noget andet. Du må kun sige ”ja”, nej”, ”jeg” og ”Det kan jeg ikke”.
6. Du må kun bevæge dig, når du holder saksen i din hånd; men du må ikke røre ved noget andet. Du må kun sige ”ja”, ”nej”, ”jeg” og ”Det kan jeg ikke”.
7. Du må kun bevæge dig, når du holder skålen i hånden; men du må ikke røre ved noget andet. Du må kun sige ”ja”, ”nej”, ”jeg” og ”Det kan jeg ikke”.

Harmoni og enhed i forskeligheden (1 Kor 12,12-31)

Ligesom et menneskelegeme består af mange helt forskellige dele, som trods deres forskellighed hører til det samme legeme, sådan er det også med Kristi legeme.
Vi blev jo alle døbt til at tilhøre ét og samme legeme ved den samme Ånd, hvad enten vi er jøder eller ikke-jøder, slaver eller frie mennesker. Og vi har alle fået den samme Ånd, som vi kan modtage kraft fra.

Et menneskelegeme består jo af mange forskellige dele med hver deres funktion.
Hvis foden ville sige: ”Jeg hører ikke med til legemet, fordi jeg ikke kan gøre det, som hånden kan,” så betyder det ikke, at foden af den grund ikke hører med til legemet.
Eller hvis øret ville sige: ”Jeg hører ikke med til legemet, fordi jeg ikke kan gøre det, som øjet kan,” ville det så indebære, at øret ikke hører med til legemet?

Tænk hvis hele legemet var et øje. Hvor ville hørelsen så blive af? Eller hvis hele legemet var et stort øre, hvordan skulle man så kunne lugte eller smage?
Nej, Gud har netop skabt vores legeme med mange dele, og han har sat hver del nøjagtigt, hvor han vil have den.

Hvis alle dele var ens, ville der jo slet ikke være noget legeme.
Men nu er det sådan, at der er mange dele og dog kun ét legeme.
Øjet kan ikke sige til hånden: ”Dig har jeg ikke brug for!” Og hovedet kan ikke sige til fødderne: ”Jer har jeg ikke brug for!”
Tværtimod, de dele af vores legeme, som synes at være de svageste, er i virkeligheden de mest nødvendige!

De dele af vores legeme, som vi synes er mindre ærefulde, behandler vi med den største ære, og de legemsdele, vi generer os for at vise frem, sørger vi for at holde skjult under tøjet.
Det har de andre dele af vores legeme ikke brug for. Gud har altså føjet legemet sammen på en sådan måde, at de dele, der naturligt holdes i baggrunden, bliver vist en særlig ære og omsorg.

Det er, for at der ikke skal opstå splittelser i legemet. De enkelte dele af legemet skal vise lige så meget omsorg for hinanden, som de gør for sig selv.
Hvis én del lider, så lider alle de andre legemsdele også, og hvis én del bliver hædret, så glæder alle de andre dele af legemet sig også.
I udgør altså tilsammen Kristi legeme; men hver for sig er I kun en del af det.
Og de dele, som Gud har sat i sin menighed, er først og fremmest apostlene, dernæst profeterne og for det tredje lærerne. Desuden er der dem, der gør undere, dem, der har nådegaver til at helbrede syge, dem, der er gode til at hjælpe andre, dem, der har evner til at organisere, og dem, der kan tale i forskellige tunger.

Er alle dele af legemet apostle? Er alle profeter? Er alle lærere? Kan alle gøre undere?
Har alle nådegaver til at helbrede syge? Er det alle, der kan give et budskab i tunger? Eller kan alle udlægge et sådant budskab?
Søg blot efter de største nådegaver; men lad mig først vise jer noget, som er større end alt andet.

Du gør sådan:

Først skal alle deltagerne i løbet af 3 minutter skrive alle de ord op, som de kunne bruge i stedet for ”kirke”.

Forklar dem derefter, at man også kan kalde kirken for ”Kristi legeme”, netop for vi er bundet sammen som hoved og lemmer i én krop. Sådan talte Paulus om kirken.

”Frem for alt gennem dåbens og eukaristiens sakramente opstår en uløselig forbindelse mellem Jesus Kristus og de kristne. Forbindelsen er så stærk, at den knytter os sammen til en enhed, ligesom hoved og lemmer er forbundet i et menneskeligt legeme.” (Youcat 126).

Del 1 Kor 12,12-31 ud. Lad nu de unge i mindre grupper læse teksten og sammenfatte, hvorfor kirken er ét legeme. Hvad betyder det? Hvad siger Paulus? Det græske ord for kirke ”kyriakon” betyder ”At høre til Herren”. Når vi hører til kirken, bertyder det, at vi hører til Jesus Kristus.

Nu er det tid til at lege ”Vi er Kristi legeme”. Med denne leg kan I klare hovedet igen, få lidt motion og sandsynligvis sammen finde ud af, hvordan et fællesskab fungerer.

Du har på forhånd fordelt disse ting i jeres undervisningslokale – en pose med vingummier, en saks og en skål. F.eks. kan saksen ligge i skraldespanden, vingummierne ved døren og skålen i vindueskarmen. Del de syv forskellige rolleanvisninger ud, så alle ved, hvad deres opgave er.

Sammen skal de finde saksen, som ligger i skraldespanden. Så skal de med saksen åbne vingummiposen og hælde vingummierne i skålen, som skal stilles på bordet. Men du skal før legens begyndelse dele rolleanvisningerne (s. 196) ud. Disse regler skal overholdes. Du skal også udvælge en koordinator, som skal sørge for, at alt går rigtigt til.

Når deltagerne har løst opgaven og spiser vingummierne, kan I tale sammen om legen.

- Hvordan fungerede det?
- Hvad var noget særligt?
- Hvordan fik I løst opgaven?

Som kateket bør du dreje samtalen ind på sammenhængen mellem det at løse en opgave i fællesskab, og det, at vi som kirke er ét legeme med mange lemmer.

Bed nu de unge om at tegne en skitse over kirken og dens forskellige kald. Hvordan ser kirken ud? Hvilke kald findes?

Tal om, at hver har sin helt unikke opgave i kirken. På den måde kan du også komme ind på og tale om kirkens forskellige kald: pave, biskop, præst, diakon, lægfolk, ægtefolk og ordensfolk.

Understreg, at der findes forskellige kald og tjenester, men at alle hører til kirken, dvs. til Jesus Kristus. Alle bør vi følge efter Jesus.

Tal om:

- Hvad betyder det for dig, at være med i kirken?
- Hvad er vigtigt for dig?
- Hvor tror du, din plads er i kirken?
- Hvad er din opgave i fællesskabet?
- Hvilke evner har du som du måske kunne tjene fællesskabet med?

SKRIDT 3.5: DRØFT PÅ FACEBOOK

Drøft på jeres side på facebook sammen og med andre de næste spørgsmål:

- Hvornår synes du, en gudstjeneste er smuk og tiltaler dig?
- Hvornår har du oplevet fællesskab?
- Hvilke kirker synes du godt om?
- Hvad kan du (ikke) lide ved en kirkebygning?
- Hvad styrker din tro?
- Hvordan kan du være med til at skabe et større fællesskab i din menighed?
- Hvad savner du i en gudstjeneste? Og hvem kunne sørge for, at det var der?

SKRIDT 3.6: LYT TIL EN SANG

Forslag til sange:

- Delirious: Paint the town red
- Faithless: God is a DJ
- Dr. Alban: Sing Halleluja

Hør en af sangene på nettet.

- Hvad er sangerens budskab?
- Hvilke spørgsmål bliver stillet?
- Hvad synes du om sangen, og hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om, og hvorfor?

10. EUKARISTI – OM GUDS STORSIND

PRAKTISK GENNEMGANG AF ENHEDEN

BAGGRUND:

Omkring år 300 satte en helt ny og grusom forfølgelsesbølge ind. Kejser Diocletian forbød de første kristne at udøve deres tro. De blev dømt til døden, hvis de ejede en bibel eller deltog i en gudstjeneste.

”Uden Herrens gave, uden Herrens dag kan vi ikke leve”. Således svarede de kristne fra Abitene i året 304 i det nuværende Tunesien, da de blev opdaget ved den forbudte søndags-eukaristi-fejring og ført for dommeren, som spurgte dem, hvorfor de holdt den kristne søndagsgudstjeneste, selv om de vidste, at de stod til dødsstraf.

Dette svar rummer to betydninger. Herrens gave, hvad er det egentlig? Denne gave er han selv: den opstandne, hvis berøring og nærhed vi simpelthen har brug for.

Men vi tror også, at det ikke kun er et privat, indre eller subjektivt møde. Katolikker møder også deres opstandne Herre en bestemt dag. For de første kristne fra Abitene var fejringen af søndags-eukaristien ikke et bud, men en indre nødvendighed. Uden den, der bærer vort liv, er livet selv tomt.

Disse kristne talte ikke om en ugentlig fridag. Fejringen af søndagens messe kostede dem dyrt. De blev tortureret og slået ihjel, de satte deres frihed på spil og gav deres liv, fordi alt dette ikke stod i forhold til deres længsel efter at deltage i søndagens fejring.

Hvad med os i dag? Deler vi deres holdning i dag? Naturligvis, for vi har brug for et møde med den opstandne Herre, et møde, der giver vort liv retning og indhold.

Hold søndagen hellig.
Syv dage arbejder vi og har travlt. Søndagen er en lise i denne trædemølle, et tilbud om at geare ned, at have tid til at tænke og komme til ro. Vi mennesker har brug for det. Vi er skabt i Guds

billede, som efter den sjette skabelsesdag gav hele verden en gave. Bibelen beretter: ”Skaberværket var nu fuldført, og Gud hvilede på den syvende dag. Han velsignede den og indviede den til hviledag.”(1Mos 2,2f).

Vi er skabt i den treenige Guds billede, dvs. vi er skabt til fællesskab. Vi er, som vi allerede tidligere har hørt, ikke en ø, men tilhører altid en gruppe og har et netværk. Vi har forældre, søskende og familie. Vi har kammerater, venner og bekendte. Vi har brug for tid til at være sammen med dem, der deler vores tro.

Vor verden har en rytme. Dag følger nat. Efter forår kommer sommer og så efterår og vinter. Vi har tider til at arbejde og tider til at falde til ro. Vi har festtider og ferietider. Og vi har søndagen, Herrens dag.

Det tredje af de ti bud erklærer søndagen som den første dag i ugen og som en dag, hvor vi skal falde til ro og fejre Herrens dag. I dag er det den dag, hvor kristne samler sig for at fejre messen.

Jesus siger selv i Joh 6, at han er livets brød, det brød, Gud giver til os. Ligesom kornets kerner knuses, for at der kan bages mel af brødet, lige sådan vil Jesus blive knust på korset for at give liv til alle. Hans selvhengivelse på korset er kærlighed til ethvert menneske på denne jordklode.

”Mennesket lever ikke af brød alene, men dør af brød alene.” Dette tankevækkende udsagn har Dorothe Sölle, en tysk teolog, sagt og dermed udtrykt, hvad vi fejrer om søndagen. For vi ved, at vi ikke kan leve af brød alene, men må komme i berøring med Gud, lade ham tale til os, lytte til hans ord, spise brødet og drikke af vinen, som han rækker os. Gud vil gøre sin gerning i os og skabe nyt liv, håb og fremtid for os.

Vi kan gøre som jøderne og kræve bevis. Vi kan mene, at eukaristien bare er en tør oblat og en slat lunken vin, og kræve, at der må være et bevis på, at der er mere bag disse skikkelser, og at der er en større virkelighed bag det, vi kan se, røre og høre i gudstjenesten. Men det er en fattig tilgang til vor tilværelse, at fornuft og beviser skal være de eneste målestokke til vor tilværelse og for alt det, der er sandt.

Troen kan tyde en virkelighed, der er langt større end den, vi kan rumme og forstå med vor fornuft. Derfor kan katolikker faktisk være

overbevist om – at Jesus virkelig er til stede i sine gaver, og at han er gaven selv – selv om der ikke findes beviser for det.

Brødet og vinen, som vi deler, er mere end et symbol.
Det er Herren selv, som bliver gaven til os og verden. Vi tager imod eukaristien – Jesus – fordi vi ikke længere skal sulte.

Den sult, der er tale om, er vor sult efter kærlighed, som elsker os som dem, vi nu er, efter fællesskab, sulten efter at blive tilgivet.

Den gang, Jesus fejrede sin sidste nadver – den første eukaristi – sad også Judas ved bordet. Det var den nat, Jesus blev forrådt, og natten, hvor mennesker var feje og svigtede ham, også Peter og de andre disciple. Men Jesus elskede enhver af dem betingelsesløst og viste dermed, at han ikke gjorde det, fordi de havde gjort sig fortjent til det. Han gav dem det, de allermest havde brug for: sig selv, sin kærlighed, sit liv og sin tilgivelse.

Søndagens fejring forbinder os med alle kristne verden over.
Over hele jorden bliver messen fejret på samme måde. Man kunne sige, at ikke alene Coca Cola er en global spiller, men også den katolske kirke.

Vi fejrer dog ikke kun med de mennesker, der lever i dag, men også med alle kristne, der har levet før os, med hele Guds folk. At fejre eukaristi har en bivirkning ligesom en god medicin. Jesus sætter os fri. Han giver os et nyt liv og tager byrden fra vore skuldre. Vi har mulighed for at vælge at være med. Vi er inviteret til at møde Jesus; men det er vor egen beslutning, om vi også vil.

Dengang Adam og Eva spiste af den forbudte frugt, tog de den selv. De forsøgte selv at slukke deres tørst. Nu er det lige omvendt. Jesus giver os at spise og at drikke. Vi står med tomme hænder, som bliver fyldt til bristepunktet. Vi kan kun tage imod, hvad han giver os. Og det er bare en forsmag på det festmåltid, han vil invitere os med til - det himmelske måltid.

Første etape: Messe – hvad skal jeg dog der?

Mål: Det siger mig intet – vil nogle unge nok sige, når andre fortæller dem, at katolikker samles til søndagens messe. Men de er inviteret.

Skridt 1.1: Eukaristi – Noget for mig?

Materiale:

De fleste menigheder stiller som et krav, at de unge mennesker møder op (næsten) hver søndag til messen, og det er ikke et urimeligt krav. Det betragtes som en del af undervisningen, at de unge vænner sig til livet under en messe og begynder at kunne "læse" liturgien. Derudover kan det også være med til at binde dem stærkere sammen som hold.

Aftal en gang, hvor alle virkelig sørger for at være til stede. Aftal, at de skal være opmærksomme og tage noter under messen, for I skal tale om det til næste undervisning. Giv dem gerne nogle stikord, hvad de skal være opmærksomme på. (f.eks.: læsninger, prædiken, sange, opgaver i messen, sprog...)

Målet skal være, at de hver især bliver mere bevidst om, hvad de selv skal gøre for at få en levende oplevelse af messen. Det indebærer bl.a. at de gerne må undre sig, forholde sig kritisk, komme med forbedringsforslag og pege på, hvad de selv kan gøre for at messen bliver mere levende.

Tal sammen om en gudstjeneste, de unge har været til. Begynd en samtalerunde:

- Hvordan var det?
- Hvilke sange blev der sunget?
- Kunne du koncentrere dig?
- Kan du huske prædikenen?
- Hvad eller hvem forstyrrede dig?
- Hvad tiltalte dig?
- Var der noget, som du ikke forstod?
- Hvad tænkte du på, mens du var til messen?
- Hvem hilste du på?
- Hvem hilste på dig?

SKRIDT 1.2: ET HELLIGT RUM ELLER DET ALLERHELLIGSTE

Materiale: kirke, evt. en præst eller gudstjenesteleder, monstrans.

Gå sammen med de unge ind i en kirke. Alle sætter sig, hvor de føler sig bedst tilpas, gerne spredt i rummet, og lader det sakrale rum virke på dem. Efter en tid kan de unge sætte ord på, hvordan det var. Hvad følte de? Hvordan syntes de, rummet var? Var der noget i kirken, som de ikke vidste, hvad var?

Nu kan I gå på kirkevandring, dvs. opdage kirkerummet sammen. Vær især opmærksom på de steder i kirken, som peger ud over sig selv. Og svar på alle de unges spørgsmål:

- Hvad er et tabernakel for noget?
- Hvorfor brænder det røde lys ved siden af det?
- Hvorfor tænder vi lys?
- Hvad er et alter?
- Hvad er en ambo?
- Måske kan I også kikke på glasmosaikker eller statuer.

Når I er færdige, holder I en kort tilbedelse.

- Alle sætter sig på deres pladser eller knæler. Præsten sætter det Allerhelligste på alteret. Alle siger nu en kort bøn om, hvad der hver især optager dem . Så holder I stilhed i ca. 2 minutter, beder fadervor og modtager velsignelsen.

SKRIDT 1.3: EN ROSE FOR LIVET?

Materiale: En rød rose, definitionen på en rose.

Vis deltagerne den røde rose. Læs nu en definitionen på en rose fra http://da.wikipedia.org/wiki/Rose.

Rose (Rosa) er en slægt, der er udbredt med flere end 100 arter i Nordamerika, Europa, Asien og Nordafrika. Både de vildtvoksende arter og de fremavlede kulturplanter er berømte for deres blomsterskønhed og duft. Det er stedsegrønne eller løvfældende buske med opret, overhængende eller klatrende vækstform. Stænglerne er meget ofte forsynet med barktorne. Bladene har savtakket rand. Blomsterne er regelmæssige og 5-tallige med hvide, gule, røde eller lyserøde kronblade. Frugterne er hyben med frø. Navnet rose kommer fra fransk, der har overtaget det fra latin *rosa*. Her er det indlånt fra græsk *rhodion* (oprindeligt *wrodion)*, som kommer fra semitisk *warda* = rose.

Spørg derefter:

- Hvad siger teksten om en rose?
- Hvilke kendsgerninger taler den om?
- Hvad kommer teksten ikke ind på?
- Hvilken betydning kan en rose også have?

En ”rose” er ligesom et tegn eller symbol. Den er ikke bare en blomst, i hvert fald ikke længere, når jeg forærer den til en anden. Så bliver en rose et symbol på min kærlighed. Den udtrykker min kærlighed til denne person. Man kunne også sige: I denne rose er min kærlighed gemt indeni.

Saml nu eksempler på andre ”genstande”, som har en symbolsk betydning, hvor der er mere bag, end man skulle tro ved første øjekast.

Sådan er det også med sakramenterne.

Brødet og vinen i eukaristien er jo ikke bare brød og vin, men bliver til Jesu legeme og blod. Vandet ved dåben er ikke bare vand, men symboliserer pagten mellem Gud og mennesket. Olie er heller ikke bare olie, men symboliserer menneskets værdighed og opgave – at give troen videre til andre.

SKRIDT 1.4: HVAD ER HELLIGT FOR MIG?

Materiale: De unge tager noget med hjemmefra, som de sætter pris på, og som de ikke vil miste. Det skal være noget, der er kostbart for dem, noget, som har en personlig affektionsværdi. Teksten til Leonardo Boff: ”Historien om et cigaretskod”. Læg en dug i midten, som deltagerne kan lægge deres ”skatte” på.

Alle lægger deres skatte på dugen og kikker på hinandens kostbarheder.

Bed nu deltagerne, om at fortælle:

- Hvad har du taget med?
- Hvorfor er dette så vigtigt for dig?
- Hvilken historie gemmer sig bag din skat?
- Hvornår fik du den?
- Hvem gav dig den?
- Hvad betyder den for dig?
- Hvorfor er den så vigtig for dig?

Sammenfat derefter: Ikke alle ting har den værdi, vi kan måle. Ikke alt er, som det ser ud til. Mange ting har en større værdi end den egentlige materielle værdi, som vi kan måle, netop fordi denne genstand har en historie, noget der knytter sig til ens historie og liv.

Sådan er det også med sakramenterne.

Brødet og vinen i eukaristien er jo ikke bare brød og vin, men bliver til Jesu legeme og blod. Vandet ved dåben er ikke bare vand, men symboliserer pagten mellem Gud og mennesket. Olie er heller ikke bare olie, men symboliserer menneskets værdighed og opgave – at give troen videre til andre.

Læs Leonardo Boff – historien om et cigaretskod.

Leonardo Boff – **Historien om et cigaretskod.**

”I skuffen ligger en skjult skat: en lille æske af glas, som indeholder et cigaretskod, et gulnet cigaretskod, sådan som mænd ryger cigaretter i det sydlige Brasilien. Det er ikke noget usædvanligt. Men alligevel: Dette beskedne cigaretskod har en unik historie. Den henvender sig til dit hjerte på tværs af grænser og er fuld af ubegrænset hukommelse. Det var 11. august 1965. Tyskland, München.

Jeg husker det præcist:

Udenfor så det ud, som om husene ”klappede i hænderne” i den herlige sol den sommer. I parkerne skinnede blomsterne i strålende farver og vinkede fra vinduerne. Klokken er to om eftermiddagen.

Efter min lange rejse bringer postbuddet den første hilsen fra min familie i Brasilien, et brev belæsset med længsel og håb.

Utålmodigt åbner jeg konvolutten. Alle har skrevet. Brevet ser næsten ud som en avis:

’Når du læser dette, er du sandsynligvis allerede i München’. - Brevet ligner enhver anden skrivelse, og alligevel er det anderledes.

Brevet bringer et godt budskab, godt nyt, når vi ser på det med troens øjne – ’For et par dage siden krævede Gud af os vor kærlighed, tro og tak. Han besøgte vor familie. Han kiggede på os alle - én for én.

Og så valgte han den mest perfekte, den mest hellige, den mest modne, den bedste af os alle, ham, der var tættest på ham. Gud kaldte vores elskede far til sig.

Kære Leonardo, Gud tog ham ikke fra os.

Endnu mere lod Gud far tilbage i os.

Han fjernede ikke blot glæden i vores ferie, men plantede far endnu dybere i alle vores erindringer.

Gud har ikke taget Far ud af vores liv. Han er stadig helt til stede og

nærværende. Han har ikke taget ham bort; men har ladet ham blive hos os. Far er ikke gået bort, men ankommet.
Far er væk; men det nye er, at han er til stede på en helt ny måde. Han er endnu mere vores far, så han i dag og altid kan være sammen med os her i Brasilien, med os alle, med dig i Tyskland, med Ruy og Clodovis i Löwen og Waldemar i USA.'

Brevet fortsatte med ord fra alle søskende, som fejrede døden som en bror, der havde taget en mand på 54 år midt i livet. Dette blev fejret som en fest. Min fars død forenede vores familie, som var spredt over fire forskellige lande. ...

Den næste dag opdagede jeg i kuverten, som dagen før havde bragt mig nyheden om min fars død, et livstegn fra ham, som på alle måder havde givet os liv: et gulnet cigaretskod af strå.
Det var den sidste cigaret, min far havde røget kun nogle få øjeblikke før det hjerteanfald, som havde befriet ham fra denne slidsomme eksistens.
Intuitivt havde en af mine fintfølende søstre puttet cigaretskoddet i konvolutten.

Tal sammen:
Før har vi talt om vore hellige ting. Så har vi hørt Leonardo Boff fortælle om cigaretskoddet, som betyder meget for ham. I har forklaret hinanden, hvorfor netop de genstande, som I selv har medbragt, betyder noget for jer.

Tænk nu på de ting, der er tegn på sakramenterne: vand, olie, håndspålæggelse, brød, vin ... De er alle sammen ”hverdagsting”. Men de rummer mere, end vi tror.

ANDEN ETAPE: EUKARISTIEN – JESUS GIVER SIG SELV TIL OS

Mål: Ved at fejre Eukaristi sammen bliver Jesu død og opstandelse nærværende. Jesus giver sig selv som en gave til os, ligesom han gav sig selv som en gave til hele verden, da han døde for os på korset.

SKRIDT 2.1:GUDS GAVE TIL OS

Materialer: Tre nagler, en hammer, en tornekrone, og, hvis du kan lave det, en pisk. Teksten til Luk 22,7-20 og Joh 13,1-15

Læg de forskellige "instrumenter", som minder om Jesu korsfæstelse, i midten af undervisningslokalet. Vent på deltagernes reaktion. Du kan fortælle om Jesu lidelse ud fra de forskellige ting – han blev pisket, frarøvet sit tøj, han blev kronet med torne, han bar selv sit kors... Understreg, at Jesus virkelig led. Han var et menneske, som følte smerter, ligesom vi gør det.

Derefter inddeles deltagerne i to grupper. Den første gruppe læser Luk 22,7-20 og den anden gruppe Joh 13,1-15.

Læs teksten. Hvad siger den om følgende to spørgsmål:

- Hvorfor skal Jesus dø?
- Hvorfor siger Jesus "ja" til at lide og blive korsfæstet?

Hvis deltagerne ikke selv peger på dette, kan du nævne disse ting:

- "Dette brød er mit legeme, som ofres for jer. Spis det til minde om mig." Efter måltidet tog han vinbægeret og sagde: "Dette bæger vin er mit blod, som udgydes for jer. Det besegler den nye pagt." (Luk 22, 19) Jesus giver sit liv for sine venner (og dermed også for os.) Han peger frem mod eukaristien. For vi siger de samme ord, når vi fejrer messe.
- Jesus vasker fødderne på sine disciple. Det var en slaves arbejde. Når Jesus gør det selv, så viser han os, at han gør det af kærlighed. Han handler ud fra kærlighed.
- Der findes ingen større kærlighed end at give sit liv for sine venner. Jesus siger udtrykkeligt, at han handler ud fra kærligheden. Det er kærligheden, som driver ham.
- Jesus opfordrer både sine disciple og os til at gøre det samme: at elske hinanden.

- Hvis Gud i Jesus virkelig har lidt og er død for os, så har vi ikke en Gud, som er langt fra os. Så er han tæt på os og kender os. Men i eukaristien kommer han så tæt på os, at han lægger sig i vore hænder. Han overgiver sig helt til os.

SKRIDT 2.2: HAN VIL VÆRE SAMMEN MED DIG!

Materiale: Forskellige billeder af mennesker. På næste side er der nogle forslag; men der må også gerne være andre billeder. Pas på, at det ikke udelukkende bliver "fromme" kirkebilleder, men også fotos af helt almindelige hverdagssituationer.

Læg billederne i midten. Lad deltagerne kikke på dem. Tal om dem:

- Hvad viser disse billeder?
- Hvad kan du se på billedet?
- Hvordan tror du, denne person har det?
- Hvorfor er hun/han mon glad, ked af det, ensom, sidder alene?
- Har du nogensinde oplevet noget lignende?
- Hvad ville du kalde det billede?
- Hvilken overskrift ville du vælge til de enkelte billeder

Billederne viser forskellige situationer fra livet. Indirekte har de alle noget med sakramenterne at gøre, og især med eukaristiens sakramente. Gennem sakramenterne, især gennem eukaristien, vil Gud være nærværende i vort liv. Han vil i de forskelligste situationer være sammen med os. Han vil være os mennesker nær.

Kateketen bør komme ind på, hvordan sakramenterne virker i disse menneskers liv/disse situationer.

B

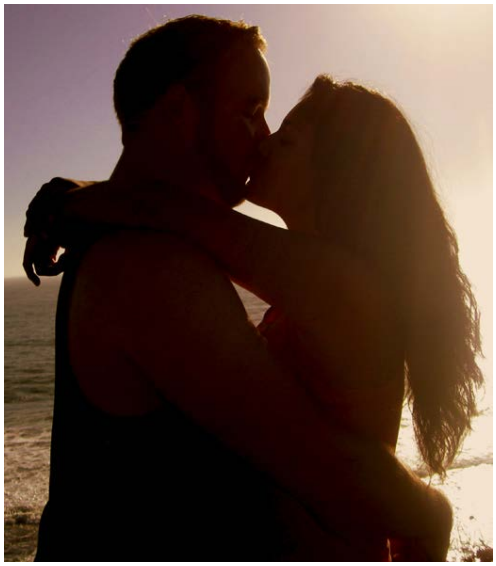

r

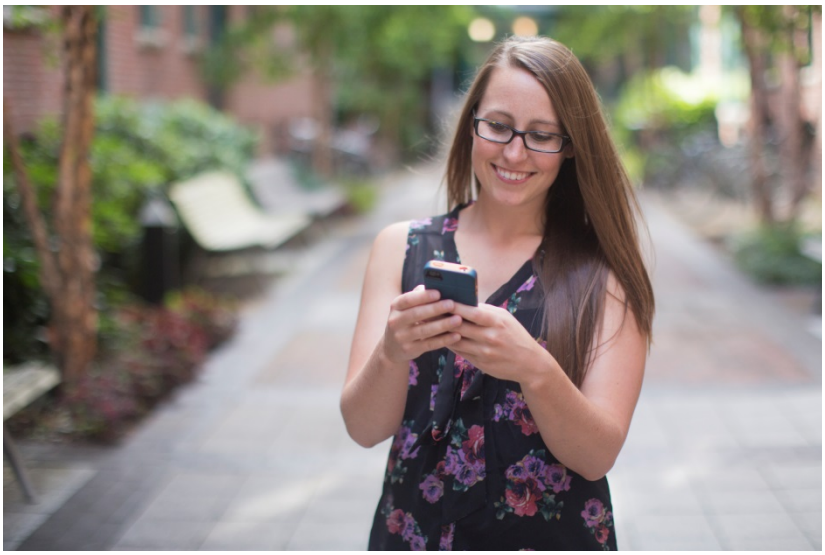

© iStockphoto / CEFutcher

Tredje etape: Jeg sulter

Mål: Deltagerne overvejer, hvornår Jesus bliver livets brød for dem.

Skridt 3.1: her står jeg!

Materiale: Leonardo Da Vinci: Den sidste nadver (kan downloades fra wikipedia, f.eks. her:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/08/Leonardo_da_Vinci_%281452-1519%29_-_The_Last_Supper_%281495-1498%29.jpg

Billedet findes også i firmelsesbogen, s. 92. Print det ud som din A4 størrelse, Joh 6,22-59 og små kort med teksten: ”Jeg sulter”, et større levende lys placeres i midten, små fyrfadslys til hver deltager.

Tekst til ’talebobler’ se næste side:

Jeg sulter efter kærlighed.
Jeg sulter efter nogen, som er modigt og siger modige ting.
Jeg sulter efter nogen, som ikke svigter mig.
Jeg sulter efter nogen, som ikke forlader mig.
Jeg sulter efter nogen, som er medfølende.
Jeg sulter efter det evige liv.
Jeg sulter efter nærhed.
Jeg sulter efter nogen, som fortæller mig om Gud.
Jeg sulter efter nogen, som lytter til mig.
Jeg sulter efter nogen, som ser mig.
Jeg sulter efter nogen, som ikke bare tænker på penge.
Jeg sulter efter nogen, som tager sig af de fattige.
Jeg sulter efter nogen, som tænker selv og ikke lader sig drive af andre.
Jeg sulter efter nogen, som står ved sit løfte.
Jeg sulter efter nogen, som vil græde og le sammen med mig.

Kik sammen på Leonardo Da Vincis billede ”Den sidste nadver” fra det 15. århundrede. Deltagerne beskriver til at begynde med, hvad de ser.

Baggrundsviden:

Leonardo da Vinci malede **Den Sidste Nadver** for hertug Ludovico Sforza, og vægmaleriet viser Jesu sidste nadver med hans disciple, som den er beskrevet i Bibelen. Maleriet er på 460x880 cm og findes i klosteret Santa Maria delle Grazie i Milano. Det hænger i klosterets refektorium, dvs. det rum, hvor munkene spiser. *Den Sidste Nadver* blev malet på en tør væg og har siden det 16. århundrede gennemgået flere restaureringer.

Maleriet viser det øjeblik, hvor Jesus forkynder, at en af hans tolv apostle vil forråde ham. Mellem de to apostle til højre for Johannes (til venstre for betragteren) ses en kniv holdt af en tilsyneladende herreløs hånd. Armen kan være et symbol på Judas' forræderi.

Den sidste nadver blev i 1980 optaget på UNESCO’s liste over verdenskulturarv. (se mere:
http://da.wikipedia.org/wiki/Den_sidste_nadver_(Leonardo)

Del nu talebobler ud og bed deltagerne om at lægge en sætning i munden på hver person. De kan tage udgangspunkt i disse spørgsmål:

- Hvad tænker disciplene lige nu?
- Hvad siger de?

Derefter får deltagerne tid til at overveje:

- Hvilken person synes du bedst om?
- Med hvem kunne du selv identificere dig?
- Hvilken plads ville du gerne have?
- Hvor tæt ville du sætte dig ved Jesus, hvis du havde været til stede ved den sidste nadver?

Ved den sidste nadver sammenligner Jesus sig selv med brødet. Han bliver for sine venner livets brød. Del nu sætningerne ud med begyndelsesordene: ”Jeg sulter”. Læg sætningerne i midten. Deltagerne vælger hver især en, som matcher dem og deres livssituation. De læser og tænker over, hvad de er sultne efter, og hvordan Jesus kan slukke denne tørst i deres liv.

Giv alle deltagere et fyrfadslys i hånden. Hver af dem formulerer sin sult i en bøn, f.eks.: Jesus, jeg længes efter et menneske, der lytter til mig. Eller: Jesus, jeg sulter efter nogen, som står ved sit ord. Gør du det for mig?

Når deltagerne har bedt deres bøn, tænder de deres fyrfadslys ved det levende lys i midten og stiller det på bakken i midten.

Afsluttende læser I sammen Joh 6,22-59.

Deltagerne bliver opfordret til at lytte godt efter. Når I er færdige, skal de gentage den sætning, som de synes bedst om.

SKRIDT 3.2: DU ER INVITERET!

Materiale: Indbydelser til en fest med navnene på deltagerne. Disse invitationer skal du putte i lukkede konvolutter med deltagernes navne på. Sørg for kopier af de forskellige argumenter for afbud.

Teksten til invitationen.

Kære_____

Jeg vil gerne invitere dig til fest nu på søndag. Det er jo længe siden, vi har set hinanden, og derfor glæder jeg mig rigtig meget til at se dig. Så har vi forhåbentlig også god tid til at sludre sammen. Det håber jeg i hvert fald.

Okay, musikken, det ved jeg allerede nu, er ikke helt din stil; men jeg har talt med Nikolai Frederik om det, og han vil gøre sit bedste som dj. Du ved jo, hvordan han er; men jeg tror, du kan rumme ham, ikke også?

Markus kommer også. Jeg ved, du bare ikke kan lide ham; men jeg synes virkelig om ham. Nogle gange er han bare lidt – du ved godt selv, hvordan han er. Men du behøver jo ikke tale med ham eller være ven med ham.

Jeg glæder mig i hvert fald utrolig meget til at se dig igen og håber, du kan komme.

Din ven *Jesus*

P.S. Jeg har noget vigtigt, jeg skal fortælle dig. Mere nu på søndag.

Forskellige grunde til afbud:

- Musikken er ikke cool.
- Musikken er gabende kedelig.
- Jeg har ikke tid på søndag. Da vil jeg hellere se fjernsyn.
- Jeg gider ikke stå så tidligt op, jeg vil sove ud.
- Markus kommer, og ham gider jeg i hvert fald ikke være sammen med.
- Vi har da talt sammen i sidste uge. Hvorfor skal jeg så komme til din fest?
- Hvis du havde arrangeret en fest i skoven, så var jeg kommet, men i de støvede omgivelser, nej tak.
- Jeg var jo med sidste år. Det burde være nok for en tid.
- Tidspunktet er bare alt for tidligt. Kan du ikke finde et andet klokkeslæt?

Del invitationerne ud til deltagerne. Alle åbner deres konvolut og læser invitationen for sig selv.

Nu skal deltagerne overveje, hvad de kan svare Jesus, hvis ikke de kan komme til hans fest. (De kreative kan bruge deres mobiltelefon og ringe Jesus op – ligesom et rollespil!) De andre kan vælge nogle af de afbud, du har kopieret, og som ligger på gulvet i midten.

Drøft derefter, om de anførte grunde er gode nok til ikke at komme.

Du skal som kateket føre deltagerne i den retning, at grundene ikke er gode nok, hvis det er ens bedste ven, der har inviteret dem. En telefonsamtale (bøn) vil ikke være grund nok til ikke at mødes og tilbringe tid sammen. Den vigtige personlige besked, Jesus taler om i sit brev, er naturligvis læsningerne og evangelierne. Hvis det er nødvendigt, kan du gøre opmærksom på, at der findes forskellige klokkeslag til messen, også ”målgruppemesser” for unge, for familier med børn og for ældreklubber. Normalt kan man sige, at de fleste grunde til afbud ikke holder og er tegn på, at der er ”krise” i forholdet, og at man er ved at drive fra hinanden. Derfor findes der kun én udvej: At tage med til festen...

SKRIDT 3.3: OG HVOR ER HAN SÅ HENNE?

Materiale: Billedet af et kirkerum, hvor man kan se menigheden, amboen (læsepulten med Bibelen) og sakramentet. Bibelen eller små kort med teksterne til Matt 18,20, tanken fra Hieronymus, Luk 22,20f.

Teksten af Hieronymus**:**

Ikke at kende Skriften betyder, ikke at kende Kristus.

Måske har nogle af jer været til søndagsmessen og har også deltaget i Jesu fest.

- Hvordan var det så?
- Fik du mødt ham?
- Fik du tid til at tale med ham?
- Hvad sagde han til dig?
- Eller havde du på fornemmelsen, at Jesus selv ikke var der?
- Og at han ikke fik tid til at tale med dig?

Det kan selvfølgelig godt være; men normalt bør man som gæst også vide, hvor festens hovedperson er, og hvor man kan møde ham. Heldigvis findes der nogle steder, hvor vi kan finde ham. Lad os søge sammen.

1. **Jesus er i menigheden.**

Læs sammen Mat 18,20, eller læg et kort med teksten til Matt 18,20 i midten. Tal sammen om, hvad dette betyder. Hvordan skal vi forstå dette vers? Forklar, at Jesus er sammen med os, når vi kommer sammen på grund af ham for at bede og fejre gudstjeneste. Peg på menigheden på billedet og på præsten.

2. **Jesus er i sit ord.**

”Ikke at kende Skriften betyder, ikke at kende Kristus.”

Den hellig Hieronymus

Tal om, hvad dette mon betyder. Jesus taler selv til os, når vi læser Bibelen eller lytter til dagens læsninger og evangelium i kirken. Han er til stede i Bibelens ord.

Peg på amboen/Bibelen på billedet.

3. **Jesus er i sakramentet** (dvs. i den konsekrerede hostie).

Læg nu teksten til Luk 22,19-20 i midten, eller læs den sammen i Bibelen.

Tal sammen om teksten. Hvad betyder den? Disse ord talte Jesu umiddelbart før sin død, den sidste gang, han spiste sammen med sine venner. Jesus siger, at han er til stede i brødet og vinen. Gennem præstens ord bliver disse gaver forvandlet til Jesus Kristus, sådan som Jesus har lovet det ved den sidste nadver. Når vi modtager kommunionen, kommer Jesus til os. Ordet *kommunion* kan deles op i to ord: *kom* og *union*. Jesus inviterer sin menighed til at komme til ham, for han siger ”kom”. Når vi deltager i messen og modtager Jesus Kristus i brødets og vinens skikkelse, forenes vi ikke alene med ham, men også med hinanden og bliver ét legeme. Vi kommer sammen og bliver ét i og med Herren.

Men hvad betyder kommunionen egentlig? Det særlige ved den sidste nadver var det, Jesus sagde. Han tog brødet, som han brækkede i mindre stykker, og rakte det til sine disciple, mens han sagde. ”Dette er mit legeme!” Derefter tog han kalken med vinen, som han bad dem om at drikke. Med sine ord gav han vinen en ny betydning: ”Dette er mit blod!”

Vi tror, at da Jesus, Guds søn, udtalte disse ord, så blev brødet og vinen forvandlet. Dette har ikke bare en symbolsk betydning, men bliver til en ny virkelighed. Naturligvis bevarer brødet og vinen deres ydre skikkelse. De ændrer hverken smag, farve eller konsistens. Vi smager kun brød og vin, når vi kommer frem til alteret. Men vi tror på Jesu ord, og at gavernes inderste væsen bliver forvandlet. Jesus bliver virkelig ”livets brød for os”, og vi bliver ét med ham og hinanden.

Peg på kommunionen/alteret/tabernaklet på billedet.

Sammenfat: Vi kan møde Jesus forskellige steder i gudstjenesten: i menigheden, i ordet, i brødet og vinen.

SKRIDT 3.4: DRØFT PÅ FACEBOOK

Drøft på jeres side på Facebook sammen og med andre de næste spørgsmål:

- Hvornår har du sidst været til en søndagsmesse?
- Hvad husker du fra din første kommunion?
- Hvad er den bedste messe, du har været til?
- Hvad synes du om at gå til messe? Hvad kan du ikke lide?
- Hvad betyder messen for dig?

SKRIDT 3.5: LYT TIL EN SANG

Forslag til sange:

- Whitney Houston: Jesus loves me
- Barclay James Harvest: Hymn
- Claas P. Jamboor: All my life
- Oslo Gospel Choir: Gloria (CD), gerne *Kyrie, Gloria* eller *Agnus Dei*.

Hør en af sangene på nettet.

- Hvad er sangerens budskab?
- Hvilke spørgsmål bliver stillet?
- Hvad synes du om sangen, og hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om, og hvorfor?

11. Update! Skriftemål!

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund:

Hvad med samvittigheden?

I løbet af vort liv står vi over for mange beslutninger. Ustandselig tager vi afgørelser. Vi vælger, hvordan vi vil tilbringe vor fritid, hvem vi vil være sammen med, hvilket tøj vi går i, og hvad vi spiser. Vi vælger vores kæreste, og vi vælger en uddannelse.

Mange afgørelser handler ikke kun om os selv, men også om vor omverden. Der skal være balance mellem vore egne behov og andres behov. Vor samvittighed bliver dannet skridt for skridt.

Men er samvittigheden den højeste norm i menneskets indre? Eller er den bare et resultat af opdragelsen?

Koncilfædrene sagde ved Det andet Vatikankoncil, at samvittigheden er en lov, som er uafhængig af tro, miljø eller opdragelse og gælder alle mennesker. Samvittigheden rører på sig, når vi føler, at vi har handlet rigtigt eller forkert, godt eller dårligt. Vi skammer eller glæder os over vores handlinger.

Netop fordi vi er skabt til frihed, bør vi have absolut respekt for samvittigheden. Alle må tage de valg, som de har erkendt som gode og rigtige. Selv om vi muligvis træffer en forkert afgørelse, vil vi ud fra den katolske morallære alligevel handle etisk - personligt rigtigt - og dermed også etisk godt, hvis vi følger vor samvittighed. Det betyder, at vi er mere forpligtede over for vor samvittighed end over for normer, værdier eller autoriteter. Vi bør opmærksomt og med respekt lytte til kirkens lære og prøve at forstå den. Men hvis vi af en eller anden grund kommer til en anden opfattelse end kirken, så bør vi altid følge vor samvittighed, selv om det måske er en forkert beslutning. For samvittigheden er den endegyldige norm, mennesket bør handle ud fra. Gud dømmer os ikke alene på grund af vore handlinger, men også på grund af det, vi gemmer i vore hjerter.

Samvittigheden er en dynamisk størrelse.

Samvittigheden udvikler og ændrer sig gennem livet og opdragelsen. Dette sker trinvist. Først udvikler barnet en autoritær samvittighed. Det stoler fuldt ud på forældrenes autoritet. Deres værdier bliver barnets værdier, og deres normer bliver dets normer. Det unge menneske oplever sin individualitet og eksperimenterer derfor med sine egne normer. Meget er med til at forme menneskets samvittighed: dets erfaringer i familien, de værdier, som samfundet bygger på og kirkens lære. Også menneskets personlige tro former dets samvittighed. Hver gang, vi følger vor samvittighed, danner vi den. Og hver gang bliver det nemmere at vælge rigtigt eller forkert uden for lang tøven. Men vore valg vil enten føre til større samvittighedsfuldhed eller til mangel på samme.

Den unge kirke havde høje standarder.

I de første århundreder kunne ingen blive døbt uden virkelig at vælge et nyt liv. For nogles vedkommende betød det, at de måtte opgive deres arbejde, fordi det var uforeneligt med den nye tro.

Efter dåben kunne man heller ikke bare modtage kommunionen. Der fandtes regler for, hvem der måtte deltage i messens fejring, og hvem der måtte modtage kommunionen. Af de døbte forventede menigheden, at de levede et kristent og forbilledligt liv. I dåben havde de fået tilgivet deres synder, i firmelsen fik de del i Helligåndens kraft og i den hellige kommunion fællesskab med Jesus Kristus og hele kirken.

”Det er ikke moderne at gå til skrifte; måske er det svært, og i begyndelsen koster det stor selvovervindelse. Men det er en af de største nådegaver, vi har fået, at vi om og om igen kan begynde på ny i vort liv – en virkelig ny begyndelse: totalt fri og uden gammel gæld, accepteret i kærlighed og udstyret med ny kraft. Gud er barmhjertig og der er intet, han ønsker mere, end at vi benytter os af hans barmhjertighed. Når man har skriftet, er det som at slå op på en ny, blank side i livets bog.” (Youcat 226)

I gamle dage var det sådan, at små synder, som vi alle kommer til at begå, kunne tilgives med en bøn, almisse eller faste. Tilgivelsen af de alvorlige synder, som mord, ægteskabsbrud og at miste sin tro, medførte dengang, at det menneske, som ønskede at gøre bod, ville få en bod af biskoppen. Og det var ikke små sager, men noget, der

krævede udholdenhed og omvendelse. Tit måtte vedkommende leve i bodstilstand et stykke tid, hvilket indebar, at man i lang tid ikke kunne/måtte deltage i kommunionen.

Alt efter syndens alvor var det for nogles vedkommende ikke muligt at modtage kommunionen i flere år. Man kunne kun blive genoptaget i kirken én gang. Af den grund skubbede mange deres dåb eller skriftemål helt hen til livets afslutning. Kejser Konstantin var en af dem, der ventede til det yderste. Han modtog dåben på sit dødsleje, selv om han allerede tidligere havde ophøjet den kristne tro til statens officielle religion.

Det lyder måske alt for strengt for os; men budskabet er klart.

De første kristne tog synden meget alvorligt. Ved at begå en synd, fravalgte vedkommende Gud og vendte sig fra ham. En svær synd, det var man overbevist om, skilte virkelig mennesket fra Gud.

Naturligvis – Gud elsker ethvert menneske. Jesus har sagt det helt klart: ”Raske mennesker har ikke brug for lægehjælp, men det har de syge. Jeg er kommet for at invitere syndere til at vende om til Gud. Det mener de ‘frelste’ jo ikke, at de har brug for!” (Mark 2,17).

Han har også fortalt beretningen om det vildfarne får. Hyrden følger efter dette ene får, søger det og efterlader de 99 andre. (Luk 15,4-7). Han giver ikke op, før han har fundet det og taget det på sine skuldre. Vi må ikke forstå beretningen sådan, at vi bare kan dumme os, lige så meget vi vil, at vi kan gøre hvad som helst; for uanset hvad, så henter Han os jo tilbage. Det er ikke en fribillet til et vildt og syndigt liv, fordi Gud er så tossegod. Nej, faktisk rummer denne fortælling to aspekter:

1. Den gode hyrde lider for og med sit tabte får, og han giver sig selv for dette får. For den gode hyrde giver sit liv for sine får. (Joh 10,11).
2. Og fåret må også sige ja til at blive fundet og båret. Det må lytte til hyrden og standse op, så han kan tage det i sin favn.

Jesus følger efter ethvert menneske i kærlighed; men vi vælger selv, om vi vil sige ja tak til denne kærlighed.

Synden skiller os fra Gud. Hvis vi kender til vores synd og ikke gør noget ved den, er det vores valg. Med til den smukke historie om den gode hyrde hører også friheden.

Tænk på, at hvis der havde været et hegn, så kunne det 100. får ikke bare være løbet sin vej. Ligesådan har også vi frihed til at vælge i vores liv. Vi har frihed til at blive. Vi har frihed til at løbe væk.

Jesus er ikke en menneskefisker, der kaster et net ud for at fange mennesker mod deres vilje. Han fanger os med sin kærlighed. Men den skal vi stå ansigt til ansigt overfor, og det gør vi bl.a. i forsoningens sakramente.

Hvor ofte bør man modtage forsoningens sakramente?

Svære synder skal man skrifte, især før man igen modtager kommunionen, for disse synder sårer vor kærlighed til Gud og vore medmennesker, og de ødelægger vort gensidige forhold. En svær synd er mord (dvs. også abort), ægteskabsbrud og gudsbespottelse, dvs. at bande.

”Alle alvorlige synder, som man efter en nøje samvittighedsransagelse kan huske og endnu ikke har skriftet, kan under normale omstændigheder kun tilgives gennem det individuelle sakramentale skriftemål.” (Youcat 233)

Enhver katolik bør dog fejre forsoningens sakramente mindst én gang om året. Mange spørger forundret: Hvorfor bør vi dog skrifte mindst én gang om året?

Øvelse gør mester, siger vi om mange ting.

Det samme gælder også fejringen af forsoningens sakramente. Naturligvis kan det være svært at tale om det, man kæmper med, og det, man har gjort forkert. Det koster overvindelse. Måske er det så svært, fordi vi i vort samfund ikke kan acceptere synder, der er begået i det offentlige rum. Der findes næsten heller ikke tilgivelse i det offentlige rum, og tit oplever de mennesker, der har begået en fejl, at det bliver begyndelsen til en klapjagt på dem. Det hjælper os ikke til at være ærlige over for Gud. Vi vil gerne gøre os lidt bedre, end vi er. Men forhold har lige så godt af rutiner som af spontanitet og frihed. Og de fleste har nogle rutiner, det være sig, at man mødes til måltiderne, at man tager turen i bussen sammen eller drikker en kop te sammen, når

man kommer fra arbejde eller om lørdagen, når alt arbejde er overstået.

Hvis man vil nå langt, blive en god fodboldspiller, spille klaver eller, som vi har talt om i det første kapitel, løbe en marathon, så må man træne og øve sig.

At fejre forsoningens sakramente er et ”ritual”, hvor jeg styrker mit forhold til Gud. Det bliver nemmere at være ærlig og sige tingene, som de er, hvis jeg har øvet mig i det. Mennesker, som i flere år ikke har skriftet, har ofte meget svært ved at gå til et skriftemål igen.

Men er vore små fejl overhovedet synder?

Hver synd ødelægger vort forhold til Gud. Og tit tager vi det for let. Normerne i samfundet er ikke altid Guds standarder, og vi bliver præget af samfundet og dets normer. Vi kan ikke gøre for det. Den verden, vi lever i, og dens værdier præger os, tit også ubevidst.

Vi hører noget i tv-avisen eller lytter til kendte menneskers meninger, og straks tror vi, at verden er skruet sådan sammen, som de siger. Deres holdninger præger os på sådan en måde, at vi hurtigt begynder at sige: ”Alle gør sådan i dag ...” ”Vi lever i det 20. århundrede ...” ”Vi er moderne mennesker, og derfor ...”

Forsoningens sakramente hjælper os til at blive på Guds vej. Det gør os gang på gang opmærksom på Guds standarder, der har en anden kvalitet end andre normer, og uanset, hvad vi tænker og gør, så bliver vi bevidste om, hvor meget vort forhold til Gud har lidt.

Første etape: Du er fri

Mål: De unge gøres opmærksomme på, at deres frihed er en gave, men samtidig også en opgave. Ud fra friheden vokser ansvar. Tal om de forskellige muligheder for at finde frem til en god og rigtig beslutning. For i alle livets faser tager vi beslutninger og valg, som har langtidsværdi.

Skridt 1.1: Synd, samvittighed og mere af slagsen

Materiale: Papir, farveblyanter.

Anbring midt på gulvet papiret med ordet SAMVITTIGHED, som du har skrevet med blokbogstaver midt på papiret.
Nu skal alle finde begreber, der hænger sammen med dette ord, alt det, de kan komme i tanker om. Men ordene skal hænge sammen som i en krydsogtværs. F.eks.

			L								
			O			**S**					
S	**A**	**M**	**V**	**I**	**T**	**T**	**I**	**G**	**H**	**E**	**D**
E		**O**				**R**		**U**			
X		**R**				**A**		**D**			
		A				**F**					
		L	**Ø**	**G**	**N**						

SKRIDT 1.2: SPIL EN RUNDE JENGA

Materiale: Et Jenga Boom-spil (også kaldet klodsmajor) eller et andet balancespil. Jenga er et balancespil med træklodser og en "bombe" på toppen. Deltagerne er under stort pres, for de skal skubbe, trække og stable klodserne oven over den tikkende bombe, og det helst inden bomben går af!

Tag én eller to runder Jenga.

Samtale:

- Hvordan var det at spille Jenga?
- Hvad var den største udfordring for dig?
- Hvordan minder spillet os om livet? Hvad kan der ske?

Led som kateket tanken over på, at vort forhold til Gud kan blive ødelagt når vi lynhurtigt træffer beslutningen om, at vi ikke vil have noget med ham at gøre. Når vi ignorerer, hvad han ønsker af os, kan det hele eksplodere lige som Jenga. Men der findes en udvej, som Jesus har vist os. Det er at begynde på en frisk – at starte på en frisk ved at fejre forsoningens sakramente.

SKRIDT 1.3: DEN VARME STOL.

Materiale: Stol, papir med konfliktsituationer.

Konfliktsituationer:

- I din klasse findes en gruppe unge, som mobber andre elever. I dag har du set, hvordan de har frosset én af dine kammerater ud.
- (Kun for piger): Du er 16 år og venter et barn. Din familie ved intet, og din ven ønsker, at du får foretaget en abort.
- I pausen går du tilbage til klasseværelset og ser, at Anders ødelægger Lars' nye Ipad.
- Du har været kærester med en dreng/pige, og i er meget forelskede i hinanden. Efter en fest kører I sammen hjem; men din ven, som styrer bilen, har ikke kørekort. Undervejs kører han en cyklist ned. I ser dog i bakspejlet, at cyklisten rejser sig, og så kører I hurtigt videre.
- Anna er inviteret til en fest ved stranden med en gruppe unge, som er ældre end hende. Hendes forældre ønsker ikke, at hun tager derhen. Hun siger, at hun sover hos sin veninde Rikke og tager alligevel med til festen.
- Kurt laver piratkopier af nogle computerprogrammer til sine venner.
- I morgen har du eksamen. Du er ikke forberedt, og du ved, at du ikke vil klare den. Nogle venner giver dig råd til, hvordan du kan "blive syg".
- Du ser, at en af de populære piger stjæler i en butik.
- Du ser Claes sparke til en hund og slå den.
- Julie tager en 200 kr. seddel fra sin mors pung, uden at hendes mor opdager det.
- I bussen, som du kører hjem med, er der ikke mange rejsende. To mænd, som er berusede og aggressive, stiger på. Alle kikker ud af vinduet; men du ser, at de chikanerer en kvinde. En rejsende kommer hende til undsætning, men kan ikke hamle op med de to mænd. Vedkommende sætter sig herefter bag i bussen.

Forløb

Stil stolen i midten. En frivillig sætter sig på den. Nu fortæller underviseren om en konfliktsituation ud fra arbejdspapiret.

De unge råder den unge, der sidder i midten, ved at rejse sig, gå hen til den unge, lægge hænderne på dennes skuldre og komme med deres råd.

Det handler ikke om at komme med sin egen mening. Vigtigere er, at den unge i midten får mange forskellige slags råd til, hvordan han/hun kan håndtere situationen.

Når der ikke kommer flere forslag, fortæller den unge i midten, hvordan han/hun vil handle. Det er vigtigt, at vedkommende forklarer sit valg, og hvorfor han/hun vælger, som han/hun gør.

Bagefter taler I sammen om valget.

Nu sætter en anden ung sig i midten og gør det samme med et andet eksempel.

Når I har drøftet de forskellige eksempler fra arbejdsarket, skal I samle på tavlen, hvad de unge har taget højde for ved at tage en beslutning. Skriv evt. følgende spørgsmål på tavlen:

- Hvem bliver berørt af mine valg?
- Hvad er konsekvenserne af mine valg?
- Kan jeg for at nå et godt mål acceptere negative konsekvenser?
- Har min samvittighedsafgørelse større betydning end gældende lov?
- Tænker jeg ved min afgørelse kun på mig selv eller også på noget andet/en anden?
- Har mit valg noget med min tro at gøre?
- Afsluttende siger hver deltager i ÉN sætning, hvad han/hun tager med hjem som noget helt nyt fra dagens undervisning, eller hvad der var en øjenåbner.

Anden etape: Hvis ansvar er det?

Mål: De unge nærmer sig sammen spørgsmålet om skyld og ansvar og hører om fejringen af forsoningens sakramente.

Skridt 2.1: Den fortabte søn eller den barmhjertige far

Materiale: Lignelsen om den fortabte søn eller den barmhjertige far (Luk 15, 11-32). Forbered de forskellige kort til teksten:

1. *Sønnen **besinder** sig og tænker sig om.*
2. *Sønnen fortryder og **angrer**, hvad han har gjort.*
3. *Sønnen **vender om** og tager hjem til sin far.*
4. *Sønnen **bekender** sine synder for sin far.*
5. *Sønnen får **tilgivelse.***

Genfortæl historien om den fortabte søn. Læg, mens du genfortæller historien, kortene med teksten (altså de skridt, sønnen tager) på gulvet. De skal vise en vej.

SØNNEN, DER ERKENDTE SIN FORTABTHED

Jesus fortsatte med følgende historie: "Der var en mand, som havde to sønner. En dag sagde den yngste søn til sin far: 'Giv mig min del af arven nu!' Faderen delte så, hvad han ejede, mellem de to sønner. Nogle dage senere samlede den yngste søn alle sine penge og rejste udenlands. Der soldede han hele sin formue op i et udsvævende liv, og da han ikke havde flere penge, begyndte vanskelighederne at melde sig. Der blev hungersnød i landet, og han sultede. Til sidst søgte han job hos en landmand, der sendte ham ud på marken for at vogte grise.

Han fik ingen mad, og han drømte i stedet om at spise sig mæt i det, grisene åd. Nu var han villig til at sluge sin stolthed og sagde til sig selv: 'Hjemme hos min far får en daglejer mere, end han kan spise, og her går jeg og er ved at dø af sult.

- Læg det først kort frem: Sønnen besinder sig og tænker sig om

Nu prøver jeg at tage hjem til min far og sige: Far, desværre har jeg svigtet både dig og Gud. Jeg fortjener ikke længere, at du kalder mig din søn. Men kan jeg få et job hos dig?'

- Læg det andet kort frem: Sønnen fortryder og beklager, hvad han har gjort.

Så begav han sig på vej og nærmede sig hjemmet.

- Læg det tredje kort frem: Sønnen vender om og tager hjem til sin far.

Mens han endnu var et godt stykke borte, fik hans far øje på ham, og fuld af medynk løb han ham i møde, omfavnede ham og kyssede ham på kinden til velkomst.

'Åh, far', sagde sønnen, 'jeg har svigtet både dig og Gud. Jeg fortjener ikke længere at kaldes din søn.'

- Læg det fjerde kort frem: Sønnen bekender sine synder for sin far.

Men hans far råbte til tjenerne: 'Skynd jer! Find det bedste tøj, vi har i huset, og giv ham det på. Giv ham ring på fingeren og sko på fødderne og slagt fedekalven, for nu skal der festes! Min søn var

fortabt; men nu er han fundet! Han var død; men nu har han fået livet tilbage!' Og så blev der festet!

- Læg det femte kort frem: Sønnen får tilgivelse.

Imens var den ældste søn ude at arbejde i marken. Da han kom hjem, hørte han musik og dans inde fra huset.

Han kaldte på en af tjenerne for at spørge, hvad der foregik.

'Din bror er kommet hjem!' fik han at vide. 'Din far har slagtet fedekalven, og nu er der fest, fordi din bror er kommet hjem i god behold.'

Den ældste bror blev godt sur og ville ikke gå ind i huset. Så gik hans far ud og bad ham komme med ind.

'Nej', sagde han, 'nu har jeg i årevis slidt og slæbt for dig. Aldrig har jeg overtrådt nogle af dine bud; men du har aldrig givet mig så meget som et gedekid, så jeg kunne holde fest sammen med mine venner.

Men din søn dér har ødslet dine penge bort sammen med prostituerede kvinder, og så snart han viser sig, slagter du gårdens bedste kalv for ham!'

'Hør, min søn', sagde hans far, 'du er altid hos mig, og alt mit er dit. Men i dag må vi feste og være glade, for din bror var død, men har fået nyt liv. Han var fortabt, men er blevet fundet.'"

Kik nu sammen på sønnens vej. Det er en happy end-historie, hvor sønnen begiver sig på vej hjem. Ved hjælp af kortene kan de unge se, hvilken vej sønnen går, hvilke skridt han tager. Sådan kan vi også gøre, når vi skrifter:

Først besinder sønnen sig og tænker sig om. Han ved, han har rodet rundt i det. Han har ”klokket” frygteligt i det.

Så er han ked af det, han har gjort. Han angrer. Han ved, at det ikke er godt.

Han beslutter sig for at gøre det bedre fremover og vender om. Han går tilbage til sin far.

Han fortæller alt til sin far, ja, han bekender, hvad han har gjort.

Han er parat til at tage konsekvenserne af sine handlinger og arbejde som daglejer på gården.

Jesus har naturligvis ikke bare fortalt beretningen om den barmhjertige far for sjov eller som en god historie om en mild far. Hvad tror du, han ville fortælle os med denne historie?

Han ville fortælle os noget om Gud. De skridt, sønnen tager for at vende tilbage til sin far, er nøjagtig de skridt, som vi kan vælge, når vi vil vende om til Gud, efter at vi har vendt os fra ham.

Til at fejre forsoningens sakramente, hører der **fem** skridt:

1. Først **besinder** vi os. Før vi overhovedet kan gå til skriftemålet, må vi jo have erkendt, at vi har fjernet os fra Gud. Det er tidspunktet, hvor vi enten opdager uden varsel: Det her duer ikke eller går i os selv og kikker på: Hvornår har jeg med vilje valgt kærligheden fra? Hvornår har jeg med vilje vendt mig fra Gud.
2. Så **angrer** vi det, vi har gjort. Hvis vi ikke fortryder det, vi har gjort forkert, kan vi lige så godt lade være med at gå til skrifte. Anger er jo forudsætningen for at modtage forsoningens sakramente.
3. Så beslutter vi os for at **vende om.** Det betyder, at vi virkelig tager en beslutning om, at vi fremover vil ændre vor adfærd, gøre det bedre. Hvis ikke jeg vil gøre det bedre, så har jeg jo ikke rigtigt angret. At jeg måske ikke helt kan klare det i fremtiden, det er en anden sag. Men hvis jeg af hjertet ønsker at gøre det godt igen, så er jeg på rette vej.
4. At **bekende,** hvad man har gjort forkert, er nok det vanskeligste for de fleste af os, at sætte ord på det, man har fået øje på, og som man angrer. Men det er vigtigt, for så kan præsten fortælle os på Guds vegne: Dine synder er tilgivet dig. Du kan begynde på en frisk. Alt er godt igen.
5. En **bod** er ikke en betingelse for modtagelsen af absolutionen; men den viser, at vi er parat til at gøre det godt igen, som vi har forvoldt af materielle eller immaterielle skader. Mange gange kan det kun blive en symbolsk "bod", for det er ikke alt, som vi kan genoprette og gøre godt igen.

SKRIDT 2.2:DIN SKYLD- MIN SKYLD

Materiale: Lene Marlin "Unforgivable Sinner" (teksten og oversættelsen) samt youtubefilmen). (http://www.youtube.com/watch?v=g47HSVt_ykc), Det Nye Testamente til alle eller kopier af 1 Kor 12,4ff, downloades på www.bibleserver.com.

Tekst og oversættelse Lene Marlin: Unforgivable Sinner (Dansk oversættelse):

Oversættelse

Du ligesom mister din fornemmelse for tid fordi disse dage betyder intet længere alle de følelser, du gemmer skal nok rive dig op indvendig du håber, hun ved, at du forsøgte Hun følger dig hele dagen og du vågner op sjaskvåd fordi mellem denne verden og evigheden er der et ansigt, du håber at se Du ved, hvor du har sendt hende hen du er sikkert på, hvor du selv er du forsøger at tage den med ro, men du ved, du kommer ikke langt og nu er hun deroppe og synger som en engel men du kan ikke høre de ord og nu er hun deroppe og synger som en engel utilgivelige synder Du har gået rundt i tårer ingen svar er der at få du vil aldrig blive den samme der er en, der græder, og det er din skyld Du kæmper en kamp inderst inde sorgen vil du besejre det billede, du ser, det vil ikke forsvinde ikke ubehagelige drømme eller hendes stemme, hører du	Du ved, hvor du har sendt hende hen du er sikker på, hvor du selv er du forsøger at tage den med ro men du ved, du kommer ikke langt og nu er hun deroppe og synger som en engel men du kan ikke høre de ord og nu er hun deroppe og synger som en engel utilgivelige synder Måske var du fortabt engang men nu er du fundet rejs dig lige op før du rammer jorden Måske var du fortabt engang men nu er du fundet rejs dig lige op før du rammer jorden rammer jorden Du ved, hvor du har sendt hende hen du er sikkert på, hvor du selv er du forsøger at løbe væk men du ved, du kommer ikke langt og nu er hun deroppe og synger som en engel men du kan ikke høre de ord og nu er hun deroppe og synger som en engel utilgivelige synder

Til underviseren:

Lene Marlin synger i ”Unforgivable Sinner” om en dreng, som har svigtet sin bedste veninde. Nu sørger han over sit svigt og er tynget af sorg. Han kan ikke slippe sin skyld over, at han i sin tid er løbet fra sit ansvar. Det oplever han selv som utilgiveligt. Han vågner gennemblødt af sved og forsøger at flygte fra sine minder; men de opsøger ham igen og igen og giver ikke slip på ham. Han leder efter sin venindes ansigt et eller andet sted mellem denne verden og himlen. Men pigen er død, og hun synger som en engel i himlen, mens han lider under sin utilgivelige synd.

Kristne tror, at Gud tilgiver synder. Han kan tilgive enhver synd. Der er ingen grænser for hans tilgivelse.

Lene Marlin synger om menneskelige forhold, hvor Gud ikke er med. Dermed viser hun også en vej ud af skammen og skyldfølelsen. Uden Guds tilgivelse kan skammen over det, vi har undladt at gøre, være ubærlig at leve med. Skyldfølelsen kan æde et menneske op.

Dog er Gud ikke kun en kærlig og barmhjertig Gud. Han er også retfærdig. Han ved det hele. Derfor kan han bedømme, hvorfor et menneske har taget et bestemt valg. I sin kærlighed dømmer han os retfærdigt.

Hør og se sammen sangen fra Lene Marlin ”Unforgivable Sinner”.

- Hvad handler sangen om?
- Hvad kæmper drengen med?
- Hvad kan der være sket med ham?
- Hvorfor føler han skyld?
- Hvorfor er han en utilgivelig synder – eller er han det ikke?
- Sangen siger, at vi mennesker påvirker verden gennem vore handlinger, og at vore handlinger påvirker os. Passer det?
- Hvad er en utilgivelig handling for dig?
- Findes der utilgivelige synder, og hvis ja, hvilke?
- Kan du forestille dig, at Gud tilgiver synder, som vi aldrig får tilgivelse for af andre mennesker?
- Hvordan er Gud – retfærdig eller kærlig eller begge dele?
- Hvad er forskellen mellem retfærdighed og kærlighed?

I messens bodsritus beder vi: ”Jeg bekender, at jeg har gjort det onde eller undladt det gode ...” Kan vi blive skyldige, når vi ikke gør det rigtige, eller når vi undlader at gøre det rigtige?

- Har du nogensinde følt dig skyldig, fordi du har undladt at gøre noget?
- Hvad gør du så? Taler du med nogen? Lukker du dig inde? Findes der nogen, som du kan gå hen?
- Hvilken rolle har Gud I dit liv, når du føler skyld eller føler et ansvar?

Sammenfat: Kirken tilbyder at fejre forsoningens sakramente. Der kan mennesker overgive deres synder og fejltagelser til Gud, de får nyt mod og kan starte på en frisk.

Tredje etape: Jeg vender om til dig, far

Mål: Deltagerne forbereder sig til firmelsen ved at fejre forsoningens sakramente sammen. I tilbyder en skriftemålsaften!

Skridt 3.1: Her står jeg foran dig min far!

Tips til forberedelsen.

Forbered en skrifteaften. I Københavnerområdet er det en god ide at tilbyde denne aften i samarbejde mellem flere menigheder; men i provinsen kan det også sagtens lade sig gøre.

Det her skal du huske:

- **Invitér flere præster til skrifteaftenen**, så deltagerne har mulighed for at vælge en præst, de vil skrifte ved. Det er en god ide, at der er mindst én præst, som deltagerne ikke kender personligt.
- **Tilbyd forskellige former for skriftemål.** Det vil sige, at fejringen af forsoningens sakramente kan foregå forskellige steder, f.eks. i skriftestolen eller i et samtaleværelse.
- **Skab en indbydende atmosfære i kirken.** Du kan bruge levende lys eller lamper for at skabe en meditativ stemning i kirken.
- **Musik og bøn**. Hvis du har mulighed for at have en musiker, der kan ledsage musikken, så er det rigtig fint. Hvis du ikke har mulighed for det, så brug ghettoblasteren og vælg noget instrumental-musik eller moderne kirkemusik. Mellem de enkelte musikstykker kan nogle af deltagerne læse nogle tekster fra Bibelen eller meditative tekster højt. Fordelen ved musik er også, at deltagerne så er mindre bange for, at andre kan høre deres skriftemål, fordi der er musik i kirken.

Deltagerne forbereder sig individuelt ved hjælp af skriftespejlet fra bogen (s. 99f.). Gennemgå på forhånd med dem, hvordan skriftemålet foregår, så de føler sig trygge. For at ingen af deltagerne skal føle sig afsløret (Har du set, Jonas går og skrifter!), når de går til skriftemålet, er det forpligtende først at tage en samtale med præsten og forklare, hvorfor vedkommende ikke ønsker at skrifte. Ingen kan forpligtes til at deltage i skriftemålet; men alle bør have en samtale med præsten, muligvis ved hjælp af skriftespejlet. Bagefter kan de så bedømme, om de ønsker at modtage absolutionen.

SKRIDT 3.2: DRØFT PÅ FACEBOOK

Drøft på jeres side på facebook sammen og med andre de næste spørgsmål:

- Hvornår har du sidst været til skrifte?
- Hvad synes du om vores skrifteaften?
- Findes der utilgivelige synder eller ej?

SKRIDT 3.3: LYT TIL EN SANG

Forslag til sange:

- Whitney Houston: Jesus loves me
- Amazing Grace
- Je ne regrette rien (Edith Piaf)
- Oslo Gospel Choir: Gloria (CD), gerne *Kyrie*, *Gloria* eller *Agnus Dei*.
- Ray Charles: Oh happy day

Hør én af sangene på nettet.

- Hvad er sangerens budskab?
- Hvilke spørgsmål bliver stillet?
- Hvad synes du om sangen, og hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om, og hvorfor?

12. Hvad sker ved firmelsen?

Praktisk gennemgang af enheden

Baggrund:

Ved firmelsen spørger biskoppen efter firmandernes tro, og de svarer ”ja”. Derfor er det vigtigt, at alle før selve dagen beskæftiger sig med trosbekendelsen. – Det er allerede sket i de sidste par måneder; men nu gælder det om at forholde sig til den på ny. Mange ting vil være faldet på plads, men nok ikke alle. De unge vil kunne forholde sig til trosbekendelsen på en helt anden måde end før.

Sikkert ved de nu, at når vi bekender vor tro på en skaber af himmelen og jorden, så betyder det ikke, at verden er skabt på syv dage, ved Big bang eller på anden vis. Det siger bare noget om, at Gud er den, der skaber liv.

Men alligevel vil mange passager af trosbekendelsen være udfordrende og vanskelige.

Hvad betyder det, at Gud er skaber? Hvorfor blev Jesus født af en jomfru? Hvad venter os ved dommen? Skal man tro på paven, når man tror på den hellige katolske kirke?

Når vi bliver firmet, kan vi sagtens nære tvivl. Vi kan også være søgende; men vi kan ikke bare følge vor egen personlige trosoverbevisning. For den tro, den katolske kirke tilbyder, er ikke en butik, hvor jeg kan tage og vrage. Der må være et ønske om at dele kirkens tro, selv om man endnu ikke helt kan rumme den.

Ved firmelsen bliver de unge en del af det kirkelige fællesskab, som er forbundet med hinanden gennem den fælles tro – og det forbinder mennesker fra alle lande, racer, nationer, aldersgrupper og køn. Trosbekendelsen er også fælles for de fleste kristne trosretninger og er blevet fremsagt de sidste 1600 år.

Øvelserne i denne enhed går ud på, at de unge skal føle sig fortrolige med det, der vil ske på selve dagen i kirken, så de kan gå firmelsen i

møde med ro i hjertet. Men vi vil også fokusere på firmelsessymboler som håndspålæggelse, salvelse og det at blive sendt ud.

Og selv om vi ønsker noget andet, så er firmelsesforberedelsen for de fleste unges vedkommende den sidste kontakt, de har med kirken i længere tid. Derfor er det vigtigt, at firmelsesforberedelsen bliver afsluttet på en god måde, så de unge husker deres møde med kirken som noget positivt.

Prøv at invitere til en afsluttende fest, spørg efter, om de unge har savnet noget, og vis dem mulighederne i kirken. De er nu selv ansvarlige for at præge den kirke, der sender dem ud i verden..

Første etape: Et stærkt vidnesbyrd: Ja, jeg tror!

Mål: De unge forbereder sig nu helt konkret til deres firmelse. Derfor bør de også kende trosbekendelsen. De kan bygge på alt det, de har talt om i undervisningen, og det, de har læst om i YOUCAT Firmelsesbog.

Skridt 1.1: Det er min tro

Materiale: teksten til trosbekendelsen, skriveredskaber i forskellige farver, sakse og tape.

Når biskoppen kommer for at firme jer, vil han spørge til jeres tro. Dengang I blev døbt, sagde jeres forældre ”ja” på jeres vegne. De bekendte den kristne tro for jer. Men nu bliver I selv spurgt, om I kan sige ”ja” til kirkens tro. Derfor skal vi nu se på trosbekendelsen.

Alle deltagere modtager en kopi af trosbekendelsen. Og alle skal nu arbejde med teksten.

Opgaven er:

<u>Understreg, hvad der er vigtigt for dig.</u>

- Sæt spørgsmålstegn, hvor du har spørgsmål eller er i tvivl.
- Klip alt det ud med saksen, som du har svært ved at tro på eller ikke kan tro på. Du må ikke smide de tekster væk, som du har klippet ud; men læg dem til side. Pas på, at dit papirark ikke falder fra hinanden, når du klipper noget ud.
- Tal sammen om det, I tror på. Kom ind på det, der er svært at tro på, og hjælp hinanden med at svare på spørgsmål.

Kateketen kan bidrage med sit eget personlige vidnesbyrd og ved at svare ærligt på spørgsmål vedr. f.eks. tvivl og erfaringer med troen.

Hvis nogle spørgsmål er blevet besvaret, eller tvivl er blevet ryddet af vejen mens I har talt, kan I lappe jeres trosbekendelse med den tekst, I klippede ud lige før.

Men det er vigtigt, at de unge har friheden til at tvivle og stille spørgsmål. Der må gerne være huller i teksten!

Gør nu følgende:

- Læg alle trosbekendelser oven over hinanden. Findes der stadigvæk huller?

Forklar:

Det er vidunderligt, at troen leves i fællesskab. Det, jeg har svært ved at tro på, tror en anden for mig og støtter derved min tro.

Vore fælles huller fyldes op af kirkens tro. Og vi kan med vores tro bære de andres tro, deres spørgsmål og deres tvivl.

Den apostoliske trosbekendelse

Jeg tror på Gud,

den almægtige Fader,

himlens og jordens Skaber.

Jeg tror på Jesus Kristus,

hans énbårne Søn, vor Herre,

som er undfanget ved Helligånden,

og født af Jomfru Maria,

har lidt under Pontius Pilatus,

blev korsfæstet, døde og blev begravet,

nedfor til Dødsriget,

opstod på den tredje dag fra de døde,

opfor til himlen,

sidder ved Gud den almægtige Faders højre hånd,

hvorfra han skal komme

for at dømme de levende og de døde.

Jeg tror på Helligånden,

den hellige katolske Kirke,

de helliges samfund,

syndernes forladelse,

kødets opstandelse

og det evige liv

SKRIDT 1.2: SKRIVEMEDITATION TIL TROSBEKENDELSEN

Materiale: Kopier teksten til trosbekendelsen, skriveredskaber.

Forklar: Ved firmelsen spørger biskoppen til jeres tro. Uden at tro kan I ikke blive firmet. Derfor taler vi i dag om trosbekendelsen.

En eller anden læser trosbekendelsen op for de andre.

Nu tager alle noget at skrive med. Opgaven er at føre en skrivesamtale. Det vil sige, at alle kun taler gennem deres blyanter.

Sæt et spørgsmålstegn, hvis der er noget, I ikke forstår. Andre kan så prøve at svare, men kun ved at skrive deres svar. Med en pil kan I pege på det, jeres udsagn handler om.

Efterfølgende taler I om skrivemeditationen:

- Hvordan var det for dig at lave en skrivemeditation?
- Hvad ville du gerne vide eller spørge om uden først at have skrevet det ned?
- Hvilke spørgsmål blev forklaret?
- Hvilke spørgsmål/tvivl blev ikke for- eller afklaret?

Anden etape: En bærende ritus – Vær beseglet!

Mål: De unge forholder sig til firmelsens vigtigste øjeblik, hvor de bliver beseglet og fyldt med Guds hellige Ånds kraft, som gør dem ”stærke”.

Skridt 2.1: Gennemgå med de unge firmelsens ritual

Materiale: Youcat Firmelsesbog S. 103-109

Gennemgå firmelsens forløb med de unge som beskrevet i Youcat Firmelsesbog.

Deltagerne stiller deres spørgsmål til forløbet. Normalt er firmandernes vigtigste spørgsmål: Hvad sker der under firmelsen? Hvad skal jeg gøre? Det er nødvendigt at gennemgå forløbet skridt for skridt for bagefter at kunne fordybe sig i nogle af de enkelte tegn.

SKRIDT 2.2:DIT BREV

Materiale: Udlever til hver enkelt det brev, som de unge skrev i starten af undervisningen. De får tid til at læse det i et stille rum, gerne i kirken.

SKRIDT 2.3:HÆNDER, DER TALER

Materiale: Papir og skriveredskaber, instrumental-musik, musikafspiller.

Ved firmelsen lægger biskoppen sin hånd på jer. Det er en særlig gestus. For at vi bedre skal kunne forstå den, laver vi nu et par øvelser med vore hænder.

Alle søger sig en partner. Prøv på skift at vise dette med jeres hænder:

- Jeg hilser på dig.
- Jeg kan godt lide dig.
- Skrub af!
- Det har du gjort fint!
- Jeg beskytter dig.
- Jeg hader dig.
- Jeg beder dig.
- Jeg vil forklare dig noget.
- Kom til mig.
- Vær ikke bange. Jeg er sammen med dig.
- Jeg velsigner dig.

Derefter får alle et stykke papir og noget at tegne med. De tegner nu omridset af deres hånd på papiret.

Så skriver de i deres (papir)hånd alt det, de kan udtrykke med deres hænder. De skal skrive alt, hvad de kommer i tanke om.

Led dem så – mens der spilles stille musik – gennem en lille meditation.

Fortæl:

Der står mange ting på mit papir.

- Med mine hænder kan jeg gøre mange ting.
- Jeg kan bruge mine hænder til at fremhæve noget.
- Jeg kan tale med mine hænder.
- Jeg kan røre ved mennesker.
- Jeg kan slå dem.

Bibelen taler også om hænder. Men den taler ikke om, hvad vi mennesker gør med vores hænder, og hvad vi laver. Bibelen taler om ”Guds hånd”. I en salme fra Det Gamle Testamente hedder det:

Du omgiver mig på alle sider, lægger din skærmende hånd på mig. (Sl 139,5).

Gentag i stilhed denne sætning nogle gange.

Du, Gud, omgiver mig på alle sider, lægger din skærmende hånd på mig.

SKRIDT 2.4: VANDMÆRKE – ET UUDSLETTELIGT TEGN

Materiale: papir med et vandmærke, konvolutter, lys, tændstikker og et segl (en ring, en ølkapsel, et kors eller en mønt).

Ved firmelsen siger biskoppen til enhver af jer: ” N.N., vær beseglet gennem Guds gave, Helligånden.”

Hvad er et segl overhovedet? Hvad bruger man det til?

Når man i gamle dage skrev et brev eller en vigtig besked, så blev den forseglet med voks. Og i den varme voks trykkede man et segl (f.eks. en seglring). Dette segl var ligesom et stempel.

Vis nu ved hjælp af lyset, tændstikkerne og en konvolut, hvordan et brev blev forseglet.

Forklar:

I er alle sammen Guds brev til verden. Dette brev blev skrevet ved dåben. Dengang sagde jeres forældre: Mit barn skal være Guds barn. Det skal være en del af kirken. Når I bliver firmet, bliver det beseglet. Gud sætter sit segl på dette brev, dvs. på jer. Det er ligesom et usynligt vandmærke. Det kan man ikke viske væk med et viskelæder. Det forbliver og siger: Jeg tilhører Jesus Kristus. Jeg tilhører hans kirke.

Drøft sammen:

- Hvad betyder det at være Guds brev til denne verden?
- Derefter får alle et stykke papir med et vandmærke og skriver deres brev til Gud. Brevet forbliver anonymt.
- Bagefter skal de forsegle deres breve med voks.

Tredje etape: Jeg giver dig min fred

Mål: Efter firmelsen ønsker biskoppen firmanderne fred. Tit mener vi, at fred kun betyder, at vi ikke strides med hinanden. Men bibelsk set betyder fred meget mere: jeg ønsker dig et liv i fred med dig selv, med dine omgivelser, fred med de mennesker, du lever sammen med. Deltagerne overvejer, hvad dette kan betyde for deres liv.

Skridt 3.1: hvad jeg ønsker mig helt vildt meget…

Materiale: Alle får et stykke papir og noget at skrive med. Der spilles stille musik.

Alle har nu et stykke papir. Først deler de det op i tre spalter ved at folde det eller trække en linje med en lineal.

1. I den første spalte skal de skrive deres tanker til følgende spørgsmål: *Hvad ønsker jeg (for mig selv, mit forhold til mine medmennesker, mit forhold til Gud)?*
2. Når det ser ud til, at alle har svaret på spørgsmålet, stiller du spørgsmålet til spalte 2: *Hvad kan jeg selv gøre for, at mine ønsker skal gå i opfyldelse?*
3. Igen venter du, indtil alle er færdige. Så stiller du det tredje spørgsmål, hvor svaret skal skrives i 3. spalte: *Hvad ønsker jeg af Gud?*

Alt efter gruppens sammensætning kan I nu tale om dens svar, enten i mindre grupper eller det store plenum.

Sammenfat: Efter firmelsen lægger biskoppen sin hånd på jeres skulder og siger: ”Fred være med dig!”

Det kan oversættes frit:

> *”Jeg ønsker, at du bliver lykkelig. Jeg ønsker for dig, at du med Guds hjælp kan gøre det, som er nødvendigt, og at Gud vil give dig, hvad du ikke selv kan gøre eller magter at gøre. Og selv om dine ønsker ikke går i opfyldelse de dage, hvor alt går skævt og er et kæmpe rod, så må Guds fred være med dig. Han giver dig den fred, som bor dybt nede i dit indre, og som sørger for, at du ikke bliver til kastebold for omstændighederne, men hele tiden kan føle og vide: Gud henter dig altid ud af skidtet. Han er ved din side.”*

SKRIDT 3.2: VÆRDIER

Materiale: Et A2-ark papir, post it-sedler til alle deltagerne, skriveredskaber.

”Fred være med dig”. Det siger biskoppen til dig, når han har firmet dig.

Fred betyder: Du må have et godt, vellykket, liv.

Hvad behøver du, for at det skal lykkes?

På det store ark papir samler gruppen alt det, som er ”vigtigt” for mennesker, så de synes, de har et godt og vellykket liv: f.eks. venner, computer, kæreste, fjernsyn, Gud, fodbold, mad, tøj, uddannelse, bøger, rejser m.m. I skal samle, indtil I har samlet mindst 15-20 værdier.

Derefter får alle en post it-seddel og skriver i stilhed 10 ting, som er vigtige for dem personligt. Kateketen må selvfølgelig også gerne deltage!

Når alle er færdige, skal I fjerne 4 værdier. Det er ikke nemt.

Men i næste skridt bliver det endnu mere udfordrende. Nu skal alle arrangere de sidste 6 værdier i deres personlige prioriteringsliste i rækkefølge.

Afsluttende skal alle præsentere deres værdier for gruppen.

SKRIDT 3.3: VÆR BESEGLET MED GUDS GAVE, HELLIGÅNDEN

Materiale: forskellige ting, som dufter/lugter – parfume, eddike, creme, rosenblade, et koldt cigarskod, frugt, velduftende olier, gammelt blomstervand, kaffepulver, ”chilinødder”, friskbagt brød m.m. Stil alle tingene på et bord undtagen den velduftende olie, som du først får brug for senere. Du har også brug for en skål og et stykke stof samt bibler eller teksten til 1 Sam 16,1-13.

Forklar:

Vi erfarer og husker meget vha. lugtesansen. Blomster dufter. Maden er krydret. Dyr lugter af våd pels. En lejlighed kan f. eks. dufte friskt eller af gammel cigarrøg. Nogle mennesker lugter af øl eller vin. Hvert menneske har sin helt egen lugt, ligesom vi har vore egne helt personlige fingeraftryk.

De forskellige ”dufte” er placeret i midten eller på et bord. Deltagerne snuser til de forskellige ting og fortæller, hvad denne duft minder dem om, f.eks. en situation, som de har oplevet.

Til sidst går du rundt med flasken med den velduftende olie. Alle skal snuse til den. Stil nu denne flaske i midten, gerne på et særligt stykke stof.

Tag nu bibelteksten fra 1. Samuels Bog 16,1-13.

Samuel blev sendt til Betlehem. Det var egentlig ikke et sted, som han kendte særlig godt eller havde gode minder fra. Og netop der skal den nye konge findes. Gud udvælger den yngste, David, som ingen har skænket en tanke, for han ser på hjertet. Siden den dag er Guds ånd over ham (jfr. v. 7 og 13).

Læs nu teksten sammen.

- Hvad er iøjnefaldende?
- Hvad gør indtryk på dig?
- Hvad gør teksten ved dig?

Tal om: Ved firmelsen bliver firmanderne salvet med krisam. Traditionen fandtes allerede i Det Gamle Testamente, hvor profeter, konger og præster blev salvet til deres opgave.

Krisam er en blanding af olivenolie og balsam. Ved firmelsen peger denne salvelse på Kristus, som er den salvede, som han selv har sagt det i synagogen i Nazareth. (Luk 4 18,21).

Når deltagerne ved firmelsen bliver salvet, betyder det:

- Du er noget særligt. Du er værdifuld.
- Du er enestående og vigtig for vort fællesskab.

Vi får også til opgave at give dette budskab videre til andre. Overvej:

- Hvem i gruppen ønsker jeg at sige noget godt til?
- Hvad synes jeg godt om? Hvad sætter jeg pris på ved denne person?
- Hvad har vedkommende bidraget til i denne gruppe?
- Hvad tiltror du denne person?

Hæld olien i en lille skål. Deltagerne salver hinandens hænder.

SKRIDT 3.4: DRØFT PÅ FACEBOOK

Drøft på jeres side på facebook sammen og med andre de næste spørgsmål:

- Hvem må overhovedet firme?
- Hvorfor er det en god idé at skrifte, mens man forbereder sig til firmelsen?
- Hvorfor kan man ikke blive firmet flere gange?
- Hvad synes du om din firmelsesforberedelse?
- Hvad vil du huske fra den?
- Hvad syntes du særligt om?
- Hvad kunne du ikke lide?
- At leve i fred – hvad betyder det for dig?

SKRIDT 3.5: LYT TIL EN SANG

Forslag til sange:

- Nate Sallie: Holy Spirit
- Guy Sebastian: Receive the power
- Cece Winans, Holy Spirit come and fill this place
- Cheryl Lundberg, Holy Spirit
- Martin Leigh Simon, Come Holy Spirit
- Michael Smith: Let it rain
- Amazing Grace
- Je ne regrette rien (Edith Piaf)
- Oslo Gospel Choir: Gloria (CD), gerne *Kyrie, Gloria* eller *Agnus Dei*.

Hør en af sangene på nettet.

- Hvad er sangerens budskab?
- Hvilke spørgsmål bliver stillet?
- Hvad synes du om sangen, og hvorfor?
- Hvilke udsagn i teksten synes du godt om, og hvorfor?

SKRIDT 3.6: FARVEL OG TAK FOR DENNE GANG

Firmelsesforberedelsen bør afsluttes med et sidste møde, gerne en fest. Drøft sammen, om I også fremover skal mødes. Måske vil nogle af jer engagere sig i menigheden, hjælpe til med nogle opgaver, organisere noget for deres egen aldersgruppe.

Hvis I holder en fest, så aftal med deltagerne, hvad de enkelte skal sørge for. Alle kan bidrage med noget at spise. Sørg for alkoholfri drikke.

Og fortæl de unge, at I gerne vil tale om, hvordan de fremover kan have en plads i menigheden.

God rejse!